

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 432—433 GOD. X

ŠIBENIK, 1. SIJEČNJA 1961.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

ZA PET GODINA RAZVIJENA INDUSTRIJSKA ZEMLJA

U predstojećem petogodišnjem razdoblju jugoslavenska privreda dobit će još snažniji zamah

Nedavno je završen Prijedlog društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije u razdoblju od 1961—1965. godine. U ovom prijedlogu do početka siječnja raspravljać će narodni poslanici, Savezno izvršno vijeće i skupštinski odbori. Vjerojatno će biti i izvjesnih korekcija, ali planske proporcije, prema očekivanjima, neće biti izmijenjene. Sigurno je da će biti manjih odstupanja nakon javnih diskusija na zborovima birača, ali one će se uglavnom odnositi na uža područja.

Novi perspektivni plan predviđa godišnju stopu porasta privrednih investicija od 12,8 posto, a lične potrošnje i društvenog standarda za 9,6 posto. Investicije postaju očigledno sve efikasnije i u sve kraćem roku osiguravaju novu proizvodnju.

Do 1939. godine Jugoslavija je bila zaostala poljoprivredna zemlja s malim kapacitetima preradivačke industrije. Oko 75 posto stanovništva živjelo je na selu. Posljednjih petnaestak godina situacija se znatno izmijenila i danas je na selu ostalo nešto manje od polovine od ukupnog broja stanovništva, dok je ostali dio potražio zaposlenje u industriji i na novim gradilištima širom Jugoslavije.

Osnovna grana u proizvodnji postala je industrija, koja daje oko polovinu ukupnog nacionalnog

proizvoda. Sa 1,1 milijun zaposlenih radnika ona proizvodi 4,5 puta više od predratne industrije i osigurava za domaću potrošnju kao i za izvoz niz novih visokokvalitetnih i suvremenih proizvoda, što se može naročito reći za elektroindustriju, kemiju i motornu industriju, brodogradnju i td.

U okviru osnovnog zadatka novog petogodišnjeg plana da se osigura brzi i stabilni razvoj proizvodnih snaga težište će biti na pojačanoj proizvodnji osnovnih sirovina i reprodukcijom materijala, proširenju proizvodnje

kapitalne opreme, modernizaciju građevinarstva i unapređenje u služnih djelatnosti, razumije se, sve to uz nesmanjeni tempo porasta industrije potrošnih dobara zatim poljoprivrede, transporta i trgovine.

Razvitak u ovakvim okolnostima osigurat će da Jugoslavija krajem novog petogodišnjeg plana u potpunosti izide iz položaja nedovoljno razvijene zemlje i da tako dobije sva obilježja srednje razvijene industrijske zemlje. Ovakav razvoj utjecat će na još snažniji razvitak socijalističkih društvenih odnosa, naročito radničkog samoupravljanja i komunalnog sistema. Od sadašnjih 137.896 dinara nacionalnog dohotka po stanovniku godišnje, u 1965. godini on bi se povećao na 221.926 dinara. Najveći porast u ovom periodu ostvarila bi industrija i građevinarstvo.

Tokom slijedećih pet godina naša privreda će se, prema pri-

jedlogu perspektivnog plana 1961. do 1965. i dalje razvijati tempom koji spada među najbrže na svijetu. Teško je prenijeti na papir sve podatke koji govore o osjetnom povećanju proizvodnje ovog ili onog artikla. Dovoljno je napomenuti nekoliko najvažnijih, a to su u prvom redu elektroe-nergija, proizvodnja čelika i nafte i proizvoda za široku potrošnju.

Godine 1965. proizvest će se 17,5 milijardi kilovatsati električne energije, 2,3 milijuna tona sirovog čelika, 2,2 milijuna tona sirove nafte, 30 hiljada putničkih automobila, 120.000 motocikla, 100.000 televizijskih aparata. Na kraju novog petogodišnjeg plana lična potrošnja bit će na nivou srednje razvijenih zemalja.

Potrošnja mesa, šećera, tekstila, tehničke robe, električnih aparata za domaćinstvo i ostalih artikala osjetno će se povećati. Tako na primjer, od 29 kilograma mesa u 1960. godini trošit će se 1965. oko 41 kilograma po stanovniku, šećera od 15 kilograma 26 kilograma, masnoća za 20 posto više, tekstila za 55 posto, a obuće za 34 posto više nego u ovoj godini.

Dok danas na hiljadu stanovnika otpada 3,2 automobila, za pet godina će otpadati 8,1 komad ili za 253 posto više, a televizora će biti 10 puta više nego krajem 1960. godine.

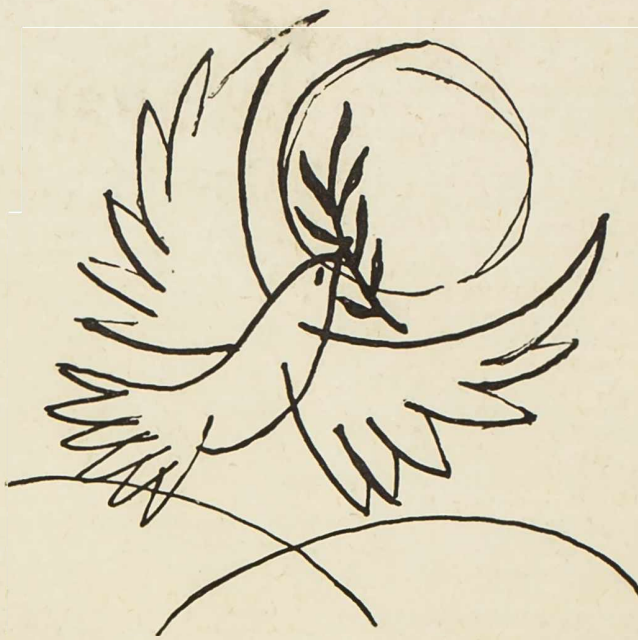
Životni standard građana naročito zavisi i o kulturni stanovanju, o broju kvadratnih metara po stanovniku, postotku stanovništva koje koriste vodu iz vodovoda, električnu energiju i slično. Tokom idućih pet godina povećat će se ukupna sredstva za društveni standard za 83 posto ili za 12,9 posto godišnje. Na taj način do 1965. godine za izgradnju zdravstvenih, socijalnih i drugih ustanova, škola i stanova utrošit će se ukupno 1.283 milijarde dinara.

Očekuje se, da će se najviše utrošiti za izgradnju novih stanova, jer bi, prema skromnim proračunima, za pet godina trebalo izgraditi oko pola milijuna stanova, tako da bi ove novogradnje predstavljale 30 posto cjelokupnog stambenog fonda gradskih i industrijskih naselja.

Naročita pažnja u prijedlogu petogodišnjeg plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1961. do 1965. godine posvećena je razviku privredno nerazvijenih područja. U tu svrhu odvijat će se više od 1.175 milijardi dinara. Ovaj razvoj treba da bude briga Federacije, republika i narodnih odbora, a u tu svrhu odigrat će značajnu ulogu i nova institucija Savezni fond za razvoj privredno nerazvijenih područja. Federacija će iz ovog Fonda davati zajmove republikama i bit će korištena u prvom redu za unapređenje preradivačke industrije, poljoprivrede, turizma, lokalnog saobraćaja i ugostiteljstva.

Predviđa se da će fizički obim poljoprivredne proizvodnje rasti

(Nastavak na 3. strani)

NOVI DAN

Uobičajeno je nazdraviti, podići čašu i u smislu zdravlja progovoriti, jasne tople riječi koje se vezuju za život uopće. Uobičajeno je spomenuti imena kojih se sijeća naša duša u svakoj prilici. To je čas kada svi putevi i sve pruge prođu kroz naše sjećanje. Stanice sa gomilama dobrih putnika. Svi mostovi, svi objekti koji su proljepšali domovinu. Sve to u jednom času, na ivici godine koju smo završili aktivnim radom na poslu za koji smo najviše sposobni. Izmjenjeno lice naših gradova. Ta provincija u cvijeću i drveću, koja je do juče takoreći ipak čuvala u sebi atmosferu starih lampi, koje je ljuljao zimski vjetar praveći stravične sjenke od kućeraka. A sada, iza nas, u ovoj godini mnogo hotela, prilaza, naselja, čak i novih gradova, gradova koji još nisu ni ubilježeni na karti, gradova koji nemaju ni svoja groblja, gradova bez prošlosti.

I mi ljudi gradova budućnosti, i mi koji smo tu na pločnicima prekaljenih gradova heroja, i u ovom trenutku kad treba da zakoračimo sa cijelim svijetom u 1961. godinu, svi mi želimo da i ovaj budućni nas život i rad budu postavljeni u prvom redu zlog rata i da stvaralačka ideja o mirnoj koegzistenciji nađe svuda u svijetu nove pristalice i nesebične nosioce divne mogućnosti za miran život i izgradnju.

Opraštaajući se od takozvane Stare godine spomenut ćemo još jednom kako smo pred očima svijeta potvrdili svoj častan rad i kako smo otvorena srca ne samo saosjećali s onima koji se bore za Slobodu, već kako smo im omogućili pod našim krovom i debatu i kako je to zaista bilo divno što su našim ulicama u toku 1960. godine prošli najudaljeniji gosti, ljudi svih boja, ali koje vezuje s nama ista misao o mirnom životu.

Smisao svih naših napora sadržan je u jednom jedinom činu, i taj se čin za nas ni u Novoj godini ne mijenja, ostaje isti, jedino što je naše iskustvo veće, što su nam tragovi ljepši. Što nam djeca spokojno sklapaju trepavice, a mladići i djevojke zadovoljni životom koji žive, rađe i uče u svojoj zemlji.

Ima sentimentalnih trenutaka. Ima rastanaka, ima životnog sadržaja u smislu najintimnijih doživljavanja u časovima kad treba zakoračiti naprijed, takoreći biti stariji. Stariji radnik, fabrike koja je također starija za godinu, dvije, ne znam za koliko.

Stariji i mudriji, prekaljeniji, a ipak sposoban da go-riš u slavlju, da tješa, da se na ulici zagrlis sa nepoznatim, izljudis i poželiš mu mnogo sreće, i da te ne čudi njegovo ushićenje, ni riječi ljubavi kojima će ti uzvratiti prvog jutra 1961. sve ono dobro što si želio ne samo njemu, već i njegovim rođacima, susjedima, svim ljudima redom.

I tako veći nego jučer zakoračit ćeš u Novu godinu sa pjesmom pod srcem i sve ćeš dati, cijeloga sebe u općoj radosti pred novim danom i novim mogućnostima.

Slobodan Marković

ZAKLJUČCI U KONGRESA SSRNH

Komisija za zaključke je izrazila mišljenje, da nema potrebe u kongresnim zaključcima fiksirati sve one probleme i smjernice o kojima je na Kongresu bilo riječi, jer bi se ponavljalo ono, što je na V kongresu SSRNJ odlučeno. Zato je predloženo da se u Zaključcima V kongresa SSRN Hrvatske istaknu samo neka najvažnija pitanja za predstojeći rad organizacija Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske.

»Polazeci od smjernica i zaključaka V kongresa SSRNJ V kongres SSRNH usvaja izvještaj Glavnog odbora SSRNH, referat predsjednika Glavnog odbora SSRNH druga Vladimira Bakarića i kongresnu diskusiju kao osnovne dokumente i smjernice za rad organizacije Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske u narednom periodu.

Kongres konstatira:

1. da je industrijalizacija zemlje i snažan razvoj poljoprivrede u našoj Republici u vremenu između IV i V kongresa doveo do značajnih promjena u strukturi stanovništva i u razvoju socijalističkih društvenih odnosa.

Da su proširena materijalna osnova radničkog upravljanja i uspješna borba socijalističkih snaga za nove oblike raspodjele prema radu dali posljednjih godina novi snažan impuls za daljnji razvitak socijalističkih društvenih i ekonomskih odnosa.

Jačanje društvene uloge radničke klase i svih socijalističkih proizvođača, porast interesa građana za sudjelovanje u ekonomskim, društvenim i

političkim poslovima komune, zadruga i poduzeća dali su svoj pečat radu Socijalističkog saveza kao svjesne socijalističke tribine i sastavnog dijela mehanizma društvenog upravljanja. Kako novi petogodišnji plan predviđa daljnje jačanje industrijalizacije i ravnomjerniji razvoj svih krajevima u našoj Republici, nova rješenja u raspodjeli između kolektiva i zajednice, to će stvoriti nove puteve razvoja privrede i društva, i razvezat će još šire inicijative i zainteresiranost radnih ljudi za rješavanje ekonomskih, društvenih i političkih problema u komunama i komunalnim zajednicama. Građanin, proizvođač kao svjesni i aktivni faktor izgradnje socijalističkih društvenih odnosa ostaje osnovna snaga organizacija Socijalističkog saveza.

Društveno ekonomski život naše Republike razvija se brzo, u njemu će se pojavljivati i ispreplitati različiti interesi, a i stara, konzervativna shvaćanja, što će zahtijevati od organizacija Socijalističkog saveza da rade sa više političkog plana i širine. Svoje oblike i metode rada organizacije Socijalističkog saveza treba da podese prema konkretnim uvjetima sredine u kojoj rade i uvijek s težnjom da budu slobodna politička tribina radnih ljudi, mjesto gdje će prijedlozi, mišljenja i kritike građana doći do najpunijeg izražaja. Jedino takva politika afirmirat će osnovne organizacije i rukovodstva kao i istinske organizatore i nosioce socijalističkih društvenih odnosa.

2. Iščezavanje starih oblika

proizvodnje i stupanje radnih ljudi u nove odnose privredovanja na bazi društvenog vlasništva i radničkog samoupravljanja već sada pokazuju nove kvalitete društvene svijesti i zahtjeva nove forme idejno političkog rada organizacija Socijalističkog saveza. Ideološko-politički i kulturni rad Socijalističkog saveza treba da polazi od stvarnih, već učinjenih društvenih promjena, od stanja društvene svijesti građana, otvarajući im daljnje perspektive našeg razvoja.

Organizacije Socijalističkog saveza treba da budu vitalne političke organizacije, sposobne da na vrijeme odgovore na opsežnu idejnu i političku problematiku, koja se rađa u svakodnevnoj borbi naše socijalističke izgradnje i međunarodnih političkih odnosa. Naročitu pažnju treba posvetiti suvremenim sredstvima i ustanovama masovne propagande, obrazovanja i informiranja, u prvom redu štampi, filmu radiu i televiziji.

3. Socijalistički savez radnog naroda Hrvatske kao sastavni dio Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije uvjeren da su snage mira i socijalizma u svijetu danas jače nego ikad ranije, borit će se odlučno i dalje za principe aktivne miroljubive koegzistencije, za ravnopravnost i punu podršku — političku i ekonomsku — oslobodilačkim pokretima i narodima u njihovoj borbi protiv imperijalističkih kolonizatora: za izgradnju socijalizma u svakoj zemlji prema njenim vlastitim uvjetima, za mir i napredak u svijetu.

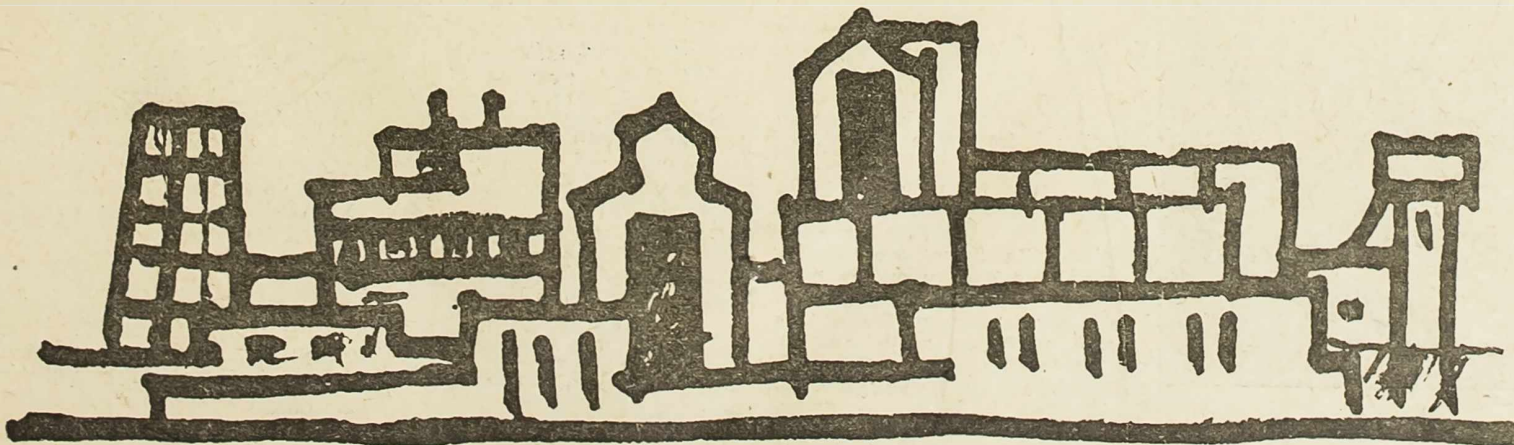
PROSLAVA DANA ARMIIJE U ŠIBENIKU

Sa prijema koji je za pionire priredio generalpotpukovnik Gligo Mandić

U Šibeniku je svečano proslavljeno Dan Jugoslavenske narodno-čič-Krušlin otpjevala je nekoliko armije. U školama i jedini- cam JNA održana su prigodna arija. Navečer je u prostoriji predavanja i logorske večeri. ma hotela »Krka« za pripadnike Garnizona i goste priredeno drugarsko veče. Na sam dan kazalištu organizirana je svečana priredba na kojoj su, osim proslave u komandi šibenskog vojnog glazbe i RKUD »Kolo«, Garnizona priredeni svečani nastupi članovi Narodnog kaprijem za šibenske pionire, a u zališta i Baletnog studija Kazališta mladih. Bivši član šibenskog kazališta Marta Smol- vjen Dan Jugoslavenske narodno-čič-Krušlin otpjevala je nekoliko armije. U školama i jedini- cam JNA održana su prigodna arija. Navečer je u prostoriji predavanja i logorske večeri. ma hotela »Krka« za pripadnike Garnizona i goste priredeno drugarsko veče. Na sam dan kazalištu organizirana je svečana priredba na kojoj su, osim proslave u komandi šibenskog vojnog glazbe i RKUD »Kolo«, Garnizona priredeni svečani nastupi članovi Narodnog kaprijem za šibenske pionire, a u zališta i Baletnog studija Kazališta mladih. Bivši član šibenskog kazališta Marta Smol-

**Čitaocima i suradnicima
čestitamo Novu godinu!**

U KNINU JE SVEČANO PROSLAVLJEN DAN ARMİJE

Pripadnici kninskog garnizona, vojnih ustanova i građani Knina svečano su proslavili 22. prosinca — Dan Jugoslavenske narodne armije.

Na svečanoj akademiji, koja je održana u Domu JNA, potpukovnik Božo Sašić govorio je o značenju u Dana Armije.

Iste večeri na pozornici Doma JNA glumci Narodnog kazališta uveličali su svečanost izvođenjem drame »Pesma«, koju su prema romanu O. Daviča dramaturgizirali V. Popović i M. Milanko.

Povodom proslave narodni heroj pukovnik Milan Joka prispio je u Domu JNA prijem za pionire i predstavnike narodne vlasti i društveno - političkih organizacija. (m)

MUZEJ NARODNE REVOLUCIJE U KNINU

Općinski odbor za proslavu 20-godišnjice Narodne revolucije pokrenuo je osnivanje muzeja Narodne revolucije u Kninu. Bit će osigurana potrebna sredstva za adaptiranje jedne od najpoznatijih zgrada na kninskoj tvrđavi.

Pored muzeja Narodne revolucije, u ostalim prostorijama nalazio bi se odjel za arheološke prošlosti Knina i okolice, a posebno i etnografska zbirka. (m)

Izabran novi potpredsjednik NO-a kotara

Na sjednicama obaju vijeća NO-a kotara, koje su održane u utorak 27. o. mj. u dvorani Društvenog doma, izglasano je više odluka i rješenja privrednog i komunalnog značenja. Osim donošenja odluke o privremenom financiranju NO-a za period siječanj — ožujak 1961., oba vijeća su se suglasila s odlukom da se službenicima i radnicima u javnoj službi dodijeli novogodišnja nagrada u visini jednomjesečne plaće. Na sjednicama je također donijeta nekoliko rješenja o davanju zajma iz Kotarskog investicijskog fonda poljoprivrednim zadružama u Cistoju Maloj, Skradinu, Siritovcima, Unešiću i Gradcu radi provođenja daljnjih mjera na unapređenju proizvodnje. Data je također garancija i TLM »Boris Kidrič« u preuzimanju zajma radi otklanjanja tzv. »uskih« grla u nekim svojim pogonima.

Na zajedničkoj sjednici za novog potpredsjednika NO-a kotara imenovan je Spiro Strunović, dosadašnji načelnik Odjela za privredu umjesto Nikice Dmitrovića, koji je tu dužnost dosad vršio. Za šefa Ureda za katastar u Drnišu imenovan je Krešo Valjčić, a za člana komisije za kadrove izabran je Božo Vrančić.

Na završetku sjednice predsjednik NO-a Božo Radić čestitao je Novu godinu želeći je prisutnim odborcima obaju vijeća, a preko njih cijelom narodu šibenskog kotara mnogo uspjeha u daljnjim izgradnji zemlje.

Skupština sindikalnih podružnica do 15. ožujka

Na plenumu Kotarskog sindikalnog vijeća raspravljano je o sistemu raspodjele prihoda u privrednim organizacijama, o roku održavanja godišnjih skupština u sindikalnim podružnicama, kao i o planu budžeta ovog vijeća za 1961. godinu. Zaključeno je da se godišnje skupštine u podružnicama održe do 15. ožujka, a skupština Kotarskog sindikalnog vijeća do kraja travnja 1961. godine.

O nekim karakteristikama daljnjeg usavršavanja sistema raspodjele prihoda i o nekim oblicima radničkog upravljanja, što su sadržane u podnesenom referatu, osvrnut ćemo se u narednom broju lista.

OBAVIJEST

Slijedeći broj »Šibenski list« izaći će u srijedu 11. siječnja 1961. Uredništvo

Sjednica NO-a općine Šibenik

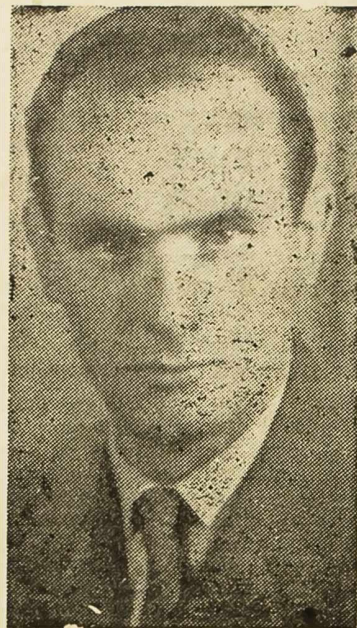
Osnovan Zavod za zapošljavanje Za novog predsjednika NOO izabran Zvone Jurišić

Sjednica obaju vijeća Narodnog odbora općine Šibenik koja je održana 24. prosinca počela je verifikacijom mandata novoizabranih odbornika i polaganjem zakletve. U Općinskom vijeću je zatim novoizabrani odbornik Spiro Strunović delegiran za odbornika Kotarskog vijeća, jer je do sada jedno odborničko mjesto u tom vijeću bilo upražnjeno.

Zatim se najprije raspravljalo o privremenom financiranju Narodnog odbora općine Šibenik za period od siječnja do konca ožujka, pošto budžet za novu 1961 godinu nije još donesen. Predloženi nacrt Odluke usvojen je jednoglasno u oba vijeća.

U skladu sa donesenim propisima, usvojena je Odluka o dodjeljivanju novogodišnjih nagrada službenicima NO općine i njenih ustanova u 100 postotnom iznosu jednomjesečnih primanja. Sa područja financijske i platne politike usvojena je i Odluka o visini i načinu utvrđivanja doprinosa roditelja, odnosno staratelja za djecu koja su smještena u domove. Prema ovim propisima u buduću će roditelji ili staratelji buduću će roditelji ili staratelji, prema svom ekonomskom sta-

nju, snositi dio troškova uzdržavanja svoje djece u domovima u iznosu najviše do 50 posto od ukupnih troškova, ne uračunavši u taj iznos i dječji dodatak.

inž. Zvone Jurišić

Čvor - vrata Knina

Interesi jugoslavenske privrede diktirali su proširenje kninskih vrata — izgradnju željezničkog čvora.

U toku višegodišnje njegove izgradnje, ovdje se je mnogo toga izmijenilo, a izmijenit će se još. Iz objektivnih razloga stanične prostorije ostale su iste, ali poslovi su umnogostručeni.

Nasipanjem milijuna kubika materijala po ranije postojećoj bari, dobiven je veliki i novi stanični prostor po kojem je pruženo toliko kolosijeka, da ih je teško izbrojiti.

Stare ložionice više nema, ni ugljena, ni ugljenara u blizini, ni stare okretaljke na ručni pogon. Nema ni mosta na Orašnici, ni Orašnice koja je pod njim tekla.

Zastarjelu signalizaciju i ostale oblike veze i sporazumijevanja, zamijenila su modernija sredstva. Crvena, bijela i zelena svijetla brzinske signalizacije, magnetofonski uređaj u sobi dežurnog prometnika, visokofrekventne naprave pri telefonskoj centrali, a fenjerska svijetla u dobošima skretnica, koja po pozivu moraju ostati, — dobila su pojačanje od velikog broja jakih žarulja na velikim stupovima i još bogatije svjetlo s buketom reflektora montiranih na visokim tornjevima, a na novom dijelu, iza Gajnjače postavljena su živina svjetla, prva koja su zasijala u ovom gradu. Pored toga, sada se vrše pripreme za montiranje automatske međumjesne telefonske centrale od 300 brojeva.

Umjesto onog jedinog kolosijeka, koji se nalazio između mostova na Krki i Orašnici, nakon nasipanja i proširenja prostora, sad ih ima sedam. Izgrađena je teretna stanica koja je rasteretila jedinu dosadašnju. Tu je podignut široki betonski most za 5 kolosijeka. U radovima na kopanju novog korita Orašnice sudjelovale su omladinske radne brigade našeg kotara.

U novijoj fazi izgradnje čvora nastala je preorijentacija s predviđanjem modernizacije saobraćaja u korist dizel-voće. Umjesto izgradnje nove ložionice za

parne lokomotive provodila se adaptacija prostorija kolске radionice radi smještaja dizel-lokomotiva i osnivanja Dizel-depota.

U proljeće 1960. godine stiglo je 20 dizel-elektro-lokomotiva, koje su u probnim vožnjama i kasnije puštanjem u redovni saobraćaj pokazale odlične vučne sposobnosti.

Sadašnji depo u adaptiranim prostorijama privremenog je karaktera. Služit će, dok se ne izgradi novi veliki depo i remiza preko Orašnice i s onu stranu Gajnjače. Podignut će se velika hala i ostale prostorije, a radovi će se izvoditi u toku 1961. godine.

Nešto podalje već je izgrađena zgrada za gorivo dizel-lokomotiva, s vanjskim uređajima za napajanje mašina gorivom i mazivom.

Na ovom prostoru, istočno od Gajnjače dogotovljena je novogodišnja za upravnu zgradu Dizel-depota sa većim brojem lijevih prostorija. Tu će se smjestiti za neko vrijeme nova organizacijska jedinica koja se u Kninu osniva, radi koje se ovdje već vrše obimne pripreme za njezin prihvati i organizaciju.

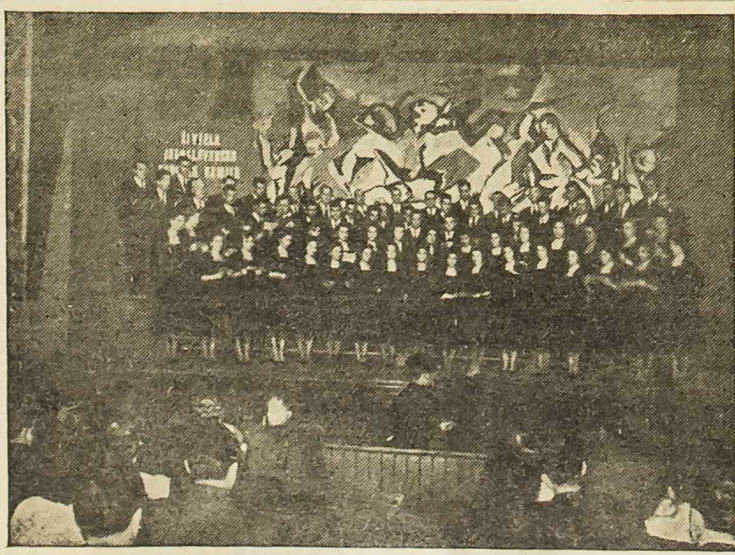
U sklopu tekućih radova na čvoru predstoji, osim toga, i rekonstrukcija kolosijeka na užem prostoru današnje stanice. Treba izvršiti njihovo cjelokupno pomicanje prema istoku, jer će se na sadašnjem trećem kolosijeku podignuti nova moderna stanična zgrada.

Kninski čvor prostorno velik, funkcionalno značajan, raskršnica putova prema Bosni, Lici i našim lukama Splitu, Šibeniku i Zadru, za čiju izgradnju je dosad utrošeno oko milijardu dinara, ubraja se u red najvažnijih čvorova u našoj zemlji.

Željezničari kninskog čvora u uslovima njegove izgradnje i sve intenzivnijeg saobraćaja uspješno su obavljali sve svoje složene zadatke.

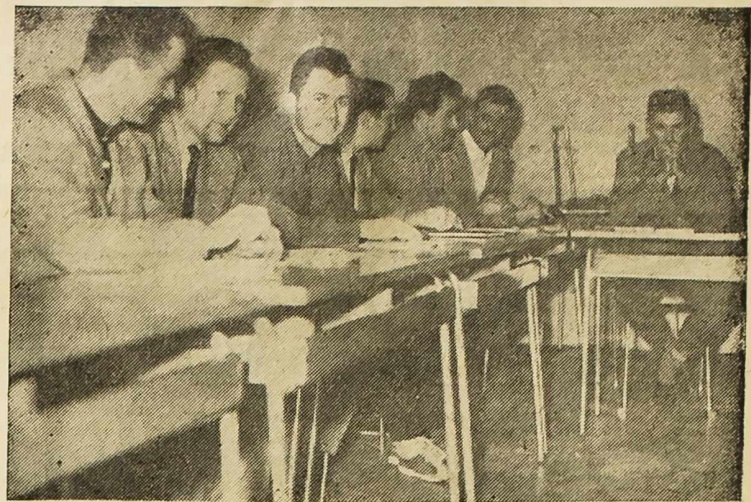
To će oni činiti i u buduću, pogotovo u novoj godini u kojoj ih očekuju pored raznih dosadašnjih i brojnih novih poslovi.

A. M.

Sa koncerta »Kola« uz Dan JNA

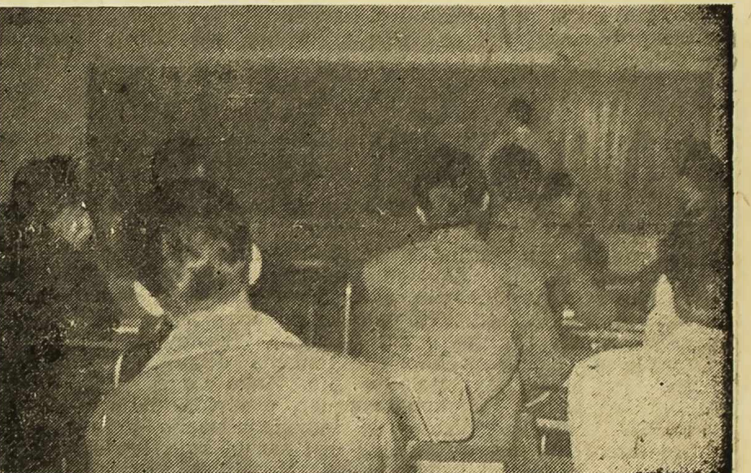
Iz Radničkog sveučilišta

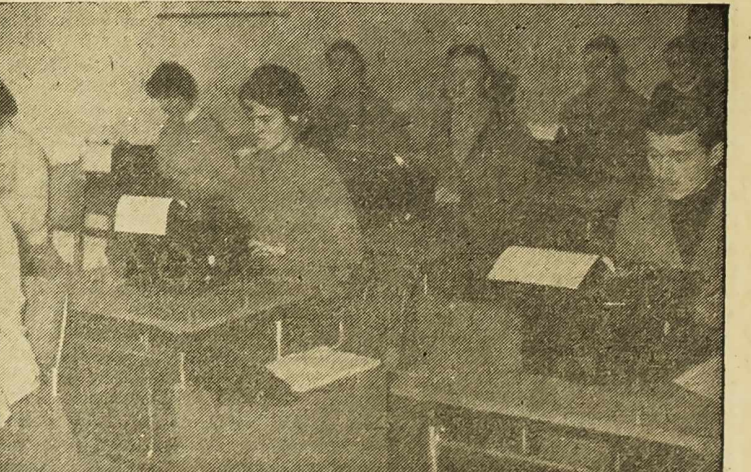
Jedna od najznačajnijih novosti u nastavnoj godini 1960/61. je osnivanje Više radničke škole. Ova škola je namijenjena prvenstveno perspektivnim kadrovima iz privrednih organizacija. Traje četiri semestra i ima rang srednje škole. Ove godine počela su rad 2 odjeljenja sa po 21 polaznikom.

Druga značajna novost su tečajevi za učenje stranih jezika po audiovizuelnoj metodi, s upotrebom magnetofona, filma i slika. Počela su rad tri takva tečaja za engleski jezik sa po 12 polaznika.

Daktilografski tečajevi rade ove godine u novom kabinetu Ekonomske škole. 80 polaznika u 5 tečajeva su pretežno nezaposlene djevojke, koje na taj način stiču izvjesnu kvalifikaciju.

Svake godine veliki broj radnika završi na Radničkom sveučilištu tečajeve na kojima se pripremaju za polaganje ispita za kvalifikaciju i visoku kvalifikaciju. Danas radi 11 takvih tečajeva s preko 200 polaznika. Na slici: s jednog tečaja za visoku kvalifikaciju metalske struke.

U Kninu osnovano željezničko transportno poduzeće

Organi radničkog upravljanja Direkcije JZ i Željezničkog transportnog poduzeća u Zagrebu, u duhu decentralizacije naših željeznica, donijeli su odluku o podjeli dosadašnjeg zajedničkog ZTP-a, republičkog ranga na sedam samostalnih poduzeća. koji će od 1. januara 1961. početi djelovati na području Hrvatske, i to šest željezničko - transportnih sa sjedištem u Zagrebu, Rijeci, Kninu, Varaždinu, Osijeku i Vinkovcima, te jedno centralno željezničko - nabavno poduzeće u Zagrebu.

Područje ZTP u Kninu zahvaća pruge južno od Ogulina i Oštarija do Splita, Šibenika i Zadra.

Još nije riješeno pitanje pripadnosti dijela unske pruge Knin — Bihać — Sunja. Pošto se to nalazi na teritoriju NR Bosne i Hercegovine i spada pod nadležnost JZ u Sarajevu, to će se ovo kasnije razmatrati. Nova ZTP kao samostalne operativne i ekonomsko - privredne organizacije, preuzet će svu brigu o upravljanju saobraćajem, njegovim održavanjem, unapređenjem i rentabilnosti.

Raspodjelom dosad zajedničkih osnovnih i obrtnih sredstava, ZTP u Kninu pripast će osnovna sredstva u vrijednosti od preko 50 milijardi dinara, a i obrtna sredstva kreću se u zamašnim iznosima.

Za pet godina razvijena zemlja

(Nastavak sa 1. strane)
godišnje u prosjeku za 8,3 posto. Neobično značajan element u razvoju poljoprivrede bit će proširenje i kompletiranje krupnih socijalističkih gospodarstava, proširenje raznih vidova kooperacije i stvaranje snažne mehanizacije na poljoprivredna dobra i zadružne ekonomije. Za povećanje poljoprivredne proizvodnje u idućem razdoblju uložiti će se oko 680 milijardi dinara. Prvenstveno će se sredstva odvajati za one objekte ili kulture koje daju najveću korist — rentabilitet.

U oblasti saobraćaja predviđa se izgradnja i dovršenje čitavog niza vrlo značajnih objekata. U planskom periodu dovršit će se

započete željezničke pruge Sarajevo — Ploče, Knin — Zadar i Metohija — Prizren u ukupnoj dužini od 338 kilometra. Nastavit će se radovi na izgradnji pruge Beograd — Bar i početak izgradnje pruge koja bi povezivala Gostivar s Ohridom, te normalizacija pruge Nikšić — Titograd.

Do 1965. godine dovršit će se izgradnja autoputa »Bratstvo — Jedinstvo«, Jadranske magistrale i automobilskeg puta, koji će povezivati Metković s autoputom Zagreb — Beograd.

Jugoslavenska trgovačka mornarica imać će nakon pet godina oko 950.000 BRT, a ukupna nosivost riječne flote iznositi će oko 650.000 tona.

„Dalmatinska plovidba“

Značajni rezultati

Drugo brodersko poduzeće našeg područja »Dalmatinska plovidba«, koje je pod nazivom »Dupin« počelo djelovati 1951., desetogodišnjicu svog postojanja obilježiti će novim rezultatima značajnim za daljnje jačanje privrede šibenskog kotara. Od malog poduzeća »Dupin«, koje je u prvoj godini raspolagalo sa svega 17,6 milijuna osnovnih sredstava i bruto produktom od 13 milijuna dinara, današnja »Dalmatinska plovidba« razvila se u snažan kolektiv, koji raspolaže s osam plovinih jedinica i godišnjim bruto produktom koji će na kraju ove godine doseći vrijednost od 300 milijuna dinara. Poduzeće je u početku u svom sastavu imalo brodogradilište i mehaničku radionicu koje su kasnije izdvojene. Jači zamah ono je doživjelo 1955. godine, kada je nabavilo pet plovinih jedinica, među kojima se nalazio i »Igrana«, najveći i najmoderniji brod. Od malih i dotrajalih motornih brodova od drva poduzeće se postepeno orijentiralo na brodove željezne konstrukcije. Na taj način s porastom vrijednosti osnovnih sredstava povećavao se i godišnji bruto produkt, koji je već 1955. iznosio blizu 100 milijuna dinara. Ipak prekretnicu u razvoju poduzeća čine 1958. i

1959. kada je godišnji bruto produkt iznosio 180 milijuna dinara. Velik gubitak za ovaj kolektiv bilo je potonuće »Igrana« u Kvarnerskom zaljevu krajem prošle godine, u kojoj nesreći je izgubilo živote sedam vrijednih pomoraca. Poduzeće je početkom ove godine dodijelilo betonskom brodogradilištu, pored mehaničke radionice i osam manjih plovinih jedinica. To je, međutim, nadoknađeno nabavkom četiri broda od po 1250 tona nosivosti koji su ujedno označili prekretnicu u daljnjem jačanju ovog kolektiva. U sastavu »Dalmatinske plovidbe« Sredozemnim, Crnim i Crvenim morem danas plove »Biograd«, »Dravograd«, »Novigrad«, »Višegrad«, »Mrav«, »Volosko«, »Malinska« i »Murter« prevozeći razni materijal.

U izradi je potogodišnji perspektivni plan prema kojem će se »Dalmatinska plovidba«, nabavkom novih plovinih jedinica, svrstati u red jačih broderskih kolektiva duž naše obale. To o čito govore uspjesi postignuti za relativno kratko razdoblje i u natoč brojnim teškoćama, koje su se odražavale bilo u jačanju osnovnih sredstava bilo da su se pojavljivale na kadrovskom polju.

Sve veći promet u luci

Iako raspolaže velikim površinama otvorenog skladišta šibenska luka može primiti određene terete zbog pomanjkanja zatvorenog skladišnog prostora. To je svakako jedan od glavnih problema ove luke, koji zahtijeva

hitno rješenje. Pored ovoga, kopnene veze još uvijek predstavljaju usko grlo razvoja luke u odnosu na promet. Ulažu se napor da se i to pitanje riješi. Kada o vo bude riješeno, onda će šibenska luka u potpunosti dobiti ono

mjesto, u našoj ekonomici koje joj i pripada.

Posljednjih godina promet u luci sve više raste, pa se u vezi s tim osjeća sve veći nedostatak kapaciteta svih vrsta. U 1959. godini postignut je do sada najveći promet. U to vrijeme izmamljeno je 733.000 tona robe, a obim prometa povećao se u odnosu na 1958. god. za 133.000 tona ili 18 posto.

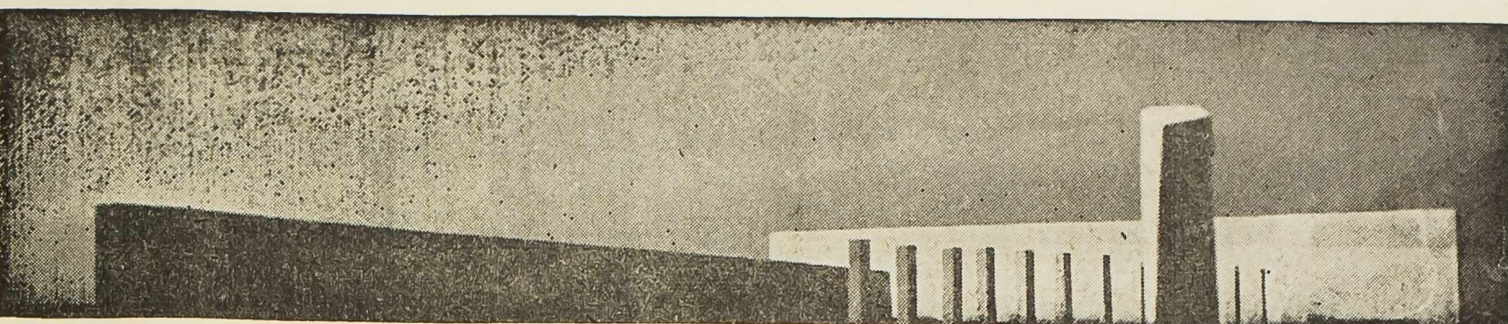
U odnosu na 1958. god. naročito se povećao promet ugljena i to za 80.000 tona, zatim promet nemetala (fosfata, gnojiva, magnezita, soli i sl.) za 17.000 tona, te žitarica i žitnih proizvoda za 24.000 tona.

Glavna je roba, dakle, bilo ugljen. Po strukturi tereta primjećuje se, da postoji tendencija, da generalni tereti iz raznih tokova idu preko šibenske luke. U tom pogledu struktura se poboljšava.

Perspektivnim planom razvika luke u vremenu od 1961. do 1965. predviđa se potpuno dovršenje započetih objekata i izgradnja novih, kao i stalan porast prometa, koji bi u 1965. god. trebao da iznosi 1.250.000 tona za cijelu luku, što bi bilo za 365.000 tona više od 1959. god. Dovođen će se obala »Rogač« u dužini od 450 met., tako da će poduzeće »Luka i skladišta« u 1965. god. raspolagati sa 1.153 metra operativne obale. S uređenjem obale »Šipada« i pristaništa Tvornice elektroda i ferolegura, dužina operativne obale iznositi će 1.573 metra, uz koju će odjednom moći pristati 12 velikih prekomorskih brodova.

Osim toga, izgraditi će se žitni silos kapaciteta 10.000 metara četvornih. Luka će 1965. godine raspolagati i sa 17.000 m² zatvorenog skladišnog prostora, te će omogućiti prihvat velikih količina generalnog tereta. U tu izgradnju bit će ukupno investirano 1.294 milijuna dinara.

J. Čelar

Pogled na spomenik (maketa)

SPOMENIK NARODNOM HEROJU RADI KONČARU I DRUGOVIMA

Spomenik Radi Končaru, sekretaru Centralnog komiteta KPH, koji je 22. svibnja 1942. g. strijeljan zajedno s grupom ro-

doljuba osuđenih na smrt od okupatorskog Specijalnog tribunala, kao i drugim žrtvama čiji je život prekidao neprijateljskim plotunima na Supinim poljima, neoduženi je dug Šibenika na uspomenu tragičnih događaja.

Stupovi stare ograde nogometnog igrališta nijemi su svjedoci udaraca što ih je neprijatelj zadavao našem oslobodilačkom pokretu, ali i opomena snage naših naroda koji su, nepomučeni i najtežim gubicima, priveli borbu za bolji život pobjedonosnom kraju.

Sačuvati te stupove i stvoriti ambijent koji će nam govoriti o teškoj prošlosti i veličini sadašnjosti, bila je misao građana Šibenika te društvenih i političkih funkcionera grada.

Bilo je mnogo ideja, ali se nijedna nije činila doraslom značenju historijskog mjesta. Tek s »Parkom strijeljanih« učinilo se da je problem svladan.

U to je danas svatko uvjeren. Zreo razlog da se prišlo realizaciji.

Nakon prvih skica, koje je o »Parku strijeljanih« dao drugi Tomislav Relja, a koje su učvrstile uvjerenje da je to jedini dostojan put kojim se može obilježiti mjesto pogibije revolucionara, prišlo se narudžbi skice i projekta spomenika.

Općinski odbor Saveza boraca u Šibeniku za taj rad obratio se kiparu Kosti Angeli - Radovani.

Nakon gotovo jednogodišnjeg studija, uz saradnju s ing. arh. Zdenkom Kolaciom, kipar Kosta Angeli - Radovani prikazao je sredinom prosinca rezultate rada pred jednim skupom društvenih, kulturnih i političkih radnika grada, koje je savdao naručilac — Općinski odbor Saveza boraca.

Rad je jednodušno odobren i prihvaćen je kao projekt po kojem će se podići prvi spomenik revolucije u Šibeniku.

1961. jubilara je godina narodnog ustanka. Nije li to jedinstvena, a i krajnja, prilika za realizaciju, bar u jednoj etapi!

— g —

Kosta Angeli - Radovani:

SPOMENIK U ŠIBENIKU*)

Zabačeno je mjesto određeno za spomenik. Jedanaest betonskih stupova iz stare ograde šibenskog nogometnog igrališta je jedino svjedočanstvo o strijeljanju Rade Končara i ostalih boraca NOB.

Danas čitav taj kraj živi s gradom. Okolna naselja, industrija i sport razaraju karakter, koji mu pripada.

Spomenik zatvara sa dva kamena zida mjesto pogibije. Ovdje ga od okoline. On ništa ne mijenja. Njegova su jezgra i suština betonski stupovi i zemlja, crvena i prošarana kršom. Nedirnuta.

Ispred te građevine diže se monolit u kojeg kao da je utisnut jedan od stupova, za koje su vezivali pale rodoljube. Masa monolita obuhvaća oblik stupa i sadrži ga u negativu. Simbol je očit: takvim odnosom između punog i praznog izražena je misao, da je na žrtvi ubijenih sagrađen život živih. Spomenik poštuje, obilježava smrt, ali veliča život.

Prilaz je samo jedan. Dovođi do monolita. Put od kamenih ploča završava proširenjem za manju svečanost. Vijenci se odlažu na posebnom mjestu. Staza vodi do predzadnjeg stupa, desetog, do kojeg je pao Rade Končar.

Daleko od spomenika, uz cestu, na mjestu s kojeg se kreće do njega, zaustavlja brončana skulptura. Za razliku od kamene tišine spomenika, ona će nastojati da iskaže tragičnost događaja.

*) Tehnički opis uz projekt spomenika, štampan dozvolom autora.

KOSTA ANGELI - RADOVANI

Kosta Angeli-Radovani, porijeklom iz Dalmacije, rodio se 6. X 1916. g. u Londonu. Akademiju likovnih umjetnosti završio je 1938. u Milanu. Izlaže redovito u zemlji i inostranstvu. Samostalno je izlagao 1952. g. u Zagrebu. Učestvovao je na izložbama slikarstva i kiparstva naroda Jugoslavije XIX i XX stoljeća 1950. g. u Moskvi, Pragu i Varšavi, XXV Bienalu 1950. g. u Veneciji na Mediteranskom Bienalu u Aleksandriji 1955. g. Godine 1956. izlagao je na jugoslavenskoj izložbi u Italiji i Polj-

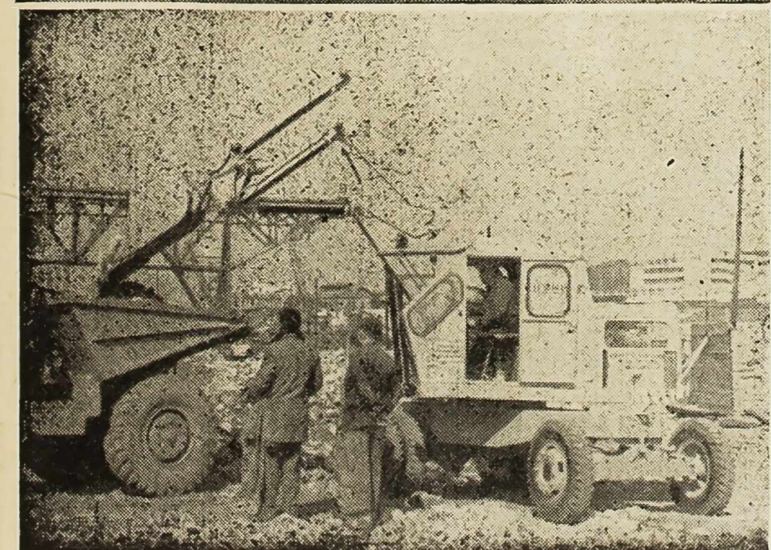
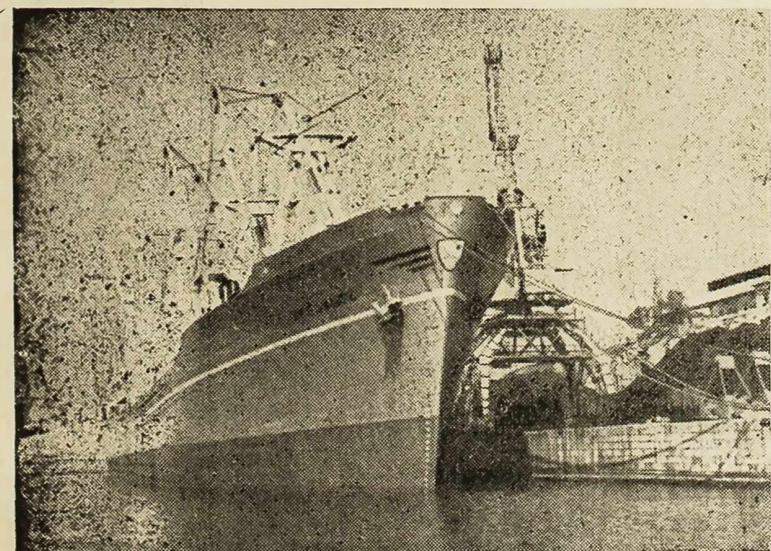

skej, a 1958. g. učestvuje sa svojim radovima na Svjetskoj izložbi u Bruxellesu. Iste godine kad i u Bruxellesu izlaže s grupom »Zagreb 58« u Antwerpenu. Godinu dana kasnije učesnik je izložbe suvremene jugoslavenske umjetnosti u Parizu.

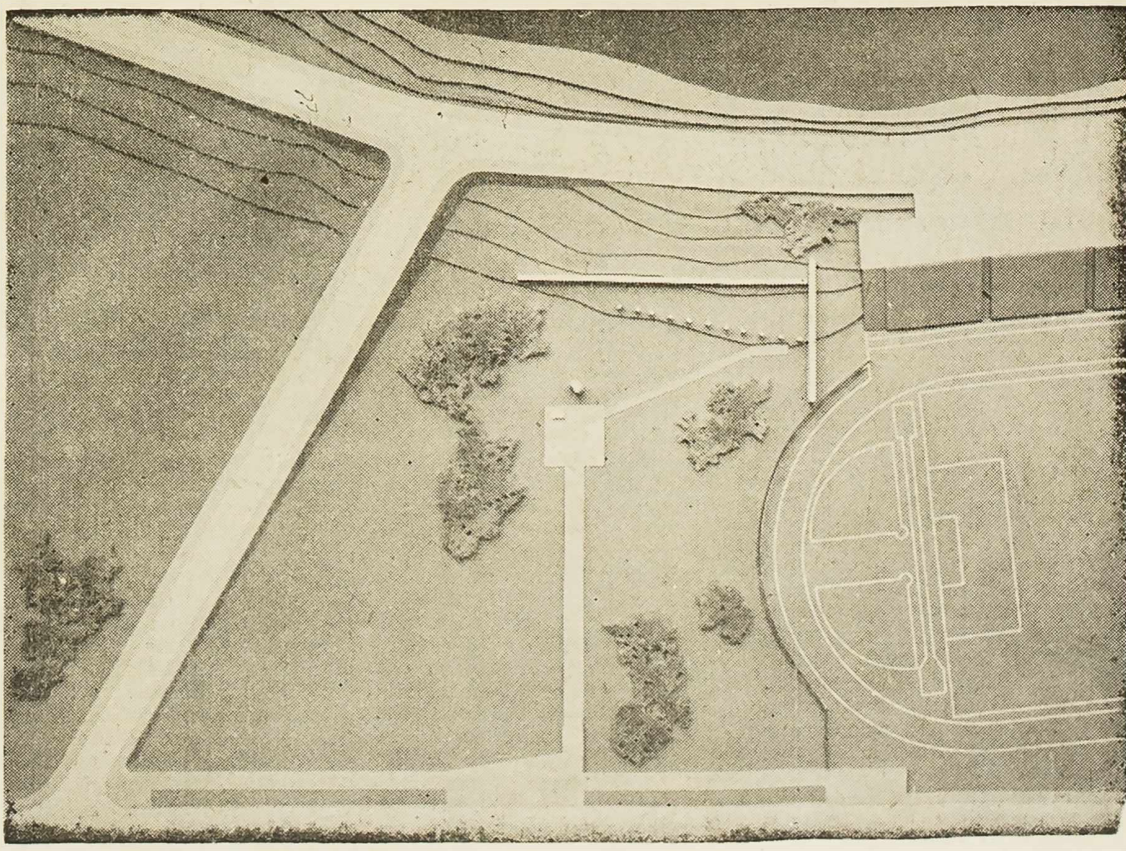
Izdavačko poduzeće »Kultura« objavilo mu je 1957. g. mapu »8 litografija«.

Njegov spomenik u Drežnici nagrađen je Saveznom nagradom. Autor je spomenika u Starigradu na Hvaru. U 1961. g. bit će dovršen spomenik što ga podiže u Kumanovu.

1958. g. dobiva prvu nagradu za spomenik u Jajincima, u saradnji s ing. arh. Z. Kolaciom.

U šibenske luke

Park strijeljanih (maketa)

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

film

Ljepotica i ciganin

FRANCUSKO - MAĐARSKI
FILM. REŽIJA: JEAN DER
VALLE

Francuzi su uložili svoj šarm, Mađari, odnosno mađarski Cigani svoj temperament i tako je nastao ovaj film, koji nastoji da nam dočara atmosferu pariškog života na prelazu u XX. stoljeću. Ljepotica je zalista ljepotica, a Ciganin lijep primjerak ciganskog primaša, koji svojom violinom osvaja srca. Osvojeno je i srce Ljepotice i dolazi do žestoke ljubavi. Ali Ljepotica je nažalost žena francuskog plemića, a Ciganin ipak samo Ciganin i na kraju mora ostati praznih ruku. Tipično operetski sadržaj, kojemu je falila još samo Kalmanova muzika. Ono što se htjelo prikazati prikazano je značajki, naročito što se tiče one atmosfere koju smo spomenuli. Stvar je ukusa da li će se međutim, ovakav film nekome svidjeti ili ne.

Jer vjetar ne zna
čitatiENGLISKI FILM. REŽIJA:
RALPH THOMAS

Zar je nemoguće u filmovima prikazati Japanku, a da nam ona ne izgleda Madame Butterfly. Egzotična poetičnost puna osjećajnosti redovito prati njihovu pojavu, a kako ih autori uvijek zapletu u neke nemoguće ljubavi, izlaz je u umiranju, koje je samo po sebi redovito kulminacija plačljivo - tužne atmosfere kojom odiše čitav film. Cilj je što jače dirnuti gledaoce, natjerati im suze na oči, a kako je vrlo velik broj onih koji u kinu traže prvenstveno takve doživljaje, jasno je da je ovakvim filmovima komercijalni efekat osiguran. Ustvari to su obične sentimentalne melodrame sa mnogo tragedije, ali sa malo prave vrijednosti i dubine. Ovaj najnoviji se ni po čemu ne razlikuje od prethodnih.

Poplave straha

ENGLISKI FILM. REŽIJA:
CHARLES CRICHTON

Jedna kriminalna priča je vrlo spretno uklopljena u neobuzdano bješnjenje vodene stihije. Originalni snimci poplave potenciraju dramatičnost pojedinih situacija i ispunjavaju samu radnju, koja nije naročito bogata. Bježanje dvojice robijaša za vrijeme poplave, boravak u kući opkoljenoj vodom s djevojkom na koju su slučajno naišli i s vlastitim čuvarom, zatim obračun između odbjeglog robijaša, koji je nevinno osuđen i stvarnog ubice, popravljeni s ljubavi, koja se iznenada rodila, daju dosta mogućnosti i prikazani su prilično vješto, te gledaoce drži gotovo neprekidno u napetosti. Film je svakako sasvim zadovoljio zahtjeve svog žanra.

— b —

NIZ DOBRIH FILMOVA

na programu naših kina u januaru

B. obzirom na ono što smo čuli ili čitali o nekim filmovima koji su na programu naših kina u januaru, možemo slobodno reći da će taj program biti u najmanju ruku interesantan. U prvom redu tu je talijanski film dobitnik »Zlatnog lava« na prošlogodišnjem festivalu u Veneciji »Veliki rat« režisera Marija Monicellija sa Albertom Sordijem, Vittorioom Gassmanom, Bernardom Blierom, Folcom Lullijem i Silvanom Mangano u glavnim ulogama. Jednaki interes zaslužuje i drugi talijanski film duhovita komedija »Polikarpos«, koji je u Cannesu 1959. dobio »Grand prix« za komediju. Film je režirao Mario Soldati, a naslovnu ulogu tumači popularni Renato Rascel, koji je zahvaljujući ovoj ulozi proglašen prošle godine za glumca godine u Italiji. Ovdje možemo spomenuti i interesantnu Blasettijevu šetnju kroz noćna zabavišta Evrope sa nizom

odličnih varijetetskih tačaka »Evropa noću«.

Od američkih filmova spomenut ćemo na prvom mjestu uspješnu komediju Billyja Wildera »Neki to vole vruće«, u kojoj je Marilyn Monroe navodno pokazala velike glumačke sposobnosti. Partneri u ovom filmu su joj Tony Curtis i Jack Lemmon. Popularnog američkog pjevača lake muzike Pata Boona ćemo uskoro ponovo vidjeti u muzičkom filmu »Karneval u New Orleansu« u društvu sa Christine Carere, protagonistkinje »Izvjeshnog osmijeha«. Na programu je i najnovija ekranizacija poznatog Hemingweyevog romana »Zbogom oružje«, koju je režirao Charles Vidor, a igraju Rock Hudson, Jennifer Jones, Vittorio de Sica, Alberto Sordi i drugi. U revijskom filmu »Pjevaljmo na kiši« gledat ćemo čuvenog plesača Gene Kellyja, zatim Debbie Reynolds i Cyd Charisse. Western mjeseca je »Okla-

homa« u režiji Freda Zinemanna i s Gordonom MacRae, Shirley Jones i Glorijom Grahame u glavnim ulogama.

U januaru ćemo gledati dva francuska filma: kriminalni »Natalija«, koji je režirao Cristian Jaque, a s Martine Carol i Mišom Auerom i Dassinov »U prapćenu« sa čitavim nizom poznatih glumaca, kao Gina Lollobrigida, Marcello Mastroianni, Yves Montand, Melina Mercouri i t. d.

Na programu je jedan domaći film i to »Campo Mamula«, koji obrađuje jednu epizodu iz okupacije Kotora. Film je režirao Velimir Stojanović, a igraju Dragan Laković, Pavle Vujisić, Ljuba Tadić i ostali. Gledat ćemo i sovjetski film »Lastočka«,

PRED STERIJOM

ri, kazalište bilo aktivno. Jednogi godišnji predah u prikazivanju predstava doprinio je ostvarenju određenih kvaliteta. Ansambli je mogao »mimo« raditi, sabirući snage za start u narednoj tj. ovoj sezoni.

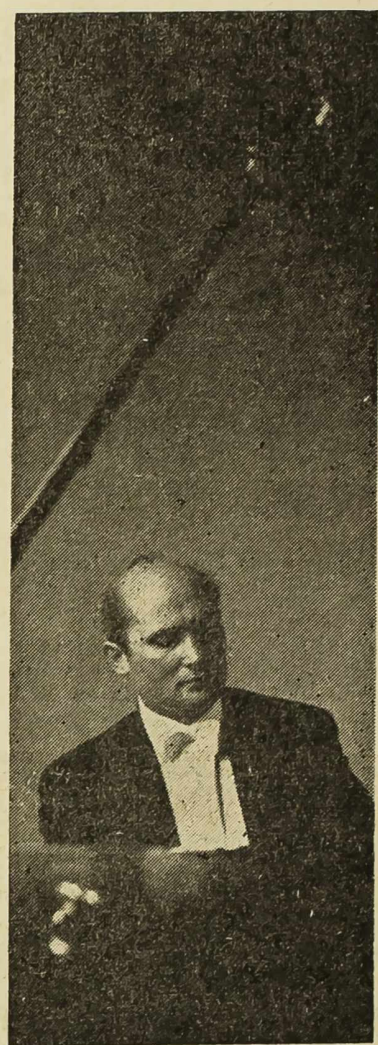
Međutim, ono što u osnovi čini da su kazališne predstave u Šibeniku iz sezone u sezonu sve kvalitetnije, to je određena politika uprave kojom je jednu u nutrašnju slabost kolektiva okrenula na korisno. Konačna slaba tačka našeg kazališta bila je dugo vremena u pomanjkanju redatelja. Ne htijući se opterećivati stalnim angažmanom prosječnih ili slabih režisera, umjetničko rukovodstvo teatra se orijentiralo na redatelje-goste, koji su se u ovom pozivu, radeći u velikim kazališnim kućama, afirmirali i renomirali. Tako, danas imamo prilike gledati postavu Bogdana Jerkovića iz Zagreba, Aleksandra Ognjanovića i Miljenka Misailovića iz Beograda, koji su s prikazanim predstavama dokazali da imaju svježih inventivnih rješenja (na

pr. bitka u Jerkovićevoj postavi »Balada«), da znadu stvoriti razigranu predstavu punu tempa i temperamenta (u Ognjanovićevoj »Romanov«), da mogu čvrsto graditi predstavu (u Ognjanovićevoj »Serif«), pa dati i tako »čisti« predstavu kakova su naša djeca u postavi Misailovića, kao i sa općenito znadu raditi s glumcima razvijajući u njima kreativne sposobnosti. Ovi redatelji nisu »stalni« redatelji kuće. Ali oni su stalni redatelji-gosti. Zato su njihov utjecaj osjetiti u razvoju kazališta kao umjetničke ustanove.

Vjerovati je da bez takve politike ne bi bilo ostvarenja kakova su Pompana Neve Belamarić, Perce Vere Lepetić, Tilla Zvonka Lepetić — u »Baladi«, ili Marte Vikić i Vezir u »Koroti«, Stipića Jana Jankovića u »Serifu«, odnosno u tzv. epizodnim ulogama Borivoja Glazera kao Kondora, Kreše Zorića kao Eugena, Jose Vikaria kao Šarkića itd. Pored toga često puta smo impresionirani dijapazonom pojedinog glumca. Koliko je razli-

ke između Pompane, Marilde i Milice, Perce i Gracije, Marije i Julija (Jelice Jovanović), Tilla i Kapablanka, Eugena i Marka, Ririja i Stipića, i sl.

Sve to, pa i inscenacije koje su uglavnom uskladene, funkcionalne i likovno čiste (često scenograf i A. Augustinčić iz Zagreba), navelo je upravo kazališta na određeni korak, da se, na prvom mjestu, prijavi u ratječaj za prvomajsku nagradu Udruženja dramskih umjetnika, a potom, ono što je značajno za ovu sezonu i što je posebno obilnih teataru u Jugoslaviji.

Pijanistički koncert
u Narodnom kazalištu

U četvrtak, 5. januara u 20 sati zagrebački pijanist Ranko Filjak održat će u Narodnom kazalištu komorni pijanistički koncert, prvi u čitavom nizu pomno izabranih koncerata što ih je Narodno kazalište planiralo za 1961. godinu. Na programu Filjakovog koncerta su: Bach, Brahms, Beethoven, Kunc, Skrjabin i Prokofjev. Umjetnik je ovaj program nastudirao za gostovanje u SSSR u, koji polazi odmah nakon ove turneje po Hrvatskoj.

O velikom stilu ovog mladog pijaniste svjedoče prikazi naše i strane štampe. R. F. dao je klavirsku partiju Brahmsovog Prvog koncerta na upravo fenomenalan način... što ga stavlja u prve redove jugoslavenskih pijanista, (»Politika«). — R. F. je umjetnik prvorazredne tehničke spretnosti, velike muzikalnosti i snažnog temperamenta, (»Vjesnik«). — Pijanist R. F. bio je pravo otkriće... (»Giornale di Sicilia«). — Izvanredni muzičar, zreo pijanist koji sve činice izražavanja harmonizira na savršen način... (»Gazeta rabotničja«). — Kvaliteti R. F. su: besprekorna klavirska tehnika, detaljna studija, duboki zahvat u muzičko — sadržajni podtekst, robustni temperament... (»Politika«).

Vjerujemo da će umjetnik jednako oduševiti i našu publiku.

Ranko Filjak

ODJEK TOLSTOJEVE SMRTI U
SUVREMENOJ ŠIBENSKOJ ŠTAMPI

19. studenoga 1910. donio je šibenski polutjednik »Hrvatska riječ«, pod naslovom »Tolstoj na umoru«, ovu depešu:

»Stanje grofa Tolstoja je sve to kritičnije. Pogibelj katastrofe traje uvijek«.

Sutradan, 20. studenoga, na maloj željezničkoj stanici Astapovo, izdahnuo je veliki ruski i jedan od najvećih svjetskih pisaca.

23. studenoga isti je list, pored toplo napisanog nekrologa, donio i ove dvije depeše:

»Astapovo, 23. — Tolstoj je jučer pokopan uz veliko saučestće. Sprovod je bio jako dirljiv, a najdirljivije je bilo vidjeti gdje lijes nose vlastita djeca Tolstojeva«.

»Odesa, 23. — Ovdje je prigodom posmrtnih počasti koje su se imale da prirede Tolstoj, došlo do bučnih demonstracija, pače i do sukoba. Vlasti su izdale naročite odredbe kojima se zabranjuje bilo kakva počast velikom pokojniku«.

U nekrologu se, između ostalog, čita:

»Cijeli naobraženi i književni svijet je u dubokoj žalosti radi Tolstojeve smrti. Privatna kazališta su zatvorena«.

Shvatljiva je ova općenita žalost za Tolstojem. S njim je prestao jedan život koji ostavlja za sobom silne, neizbrisive tragove, život genija koji se visoko uzvino nad ljudstvom i orlovskim pogledom obuhvatao daleke krugove budućnosti. O njemu se pisalo, o njemu se piše, o njemu će se pisati uvijek, kao što će uvijek živjeti njegovo veliko ime u njegovim velikim djelima«.

U ovima je mnogo toga »što postade svojinom sveukupnog čovječanstva, svojinom koja ga oplemenjuje u nastojanju, u težnji za vlastitim usavršavanjem«.

»I zato — završava nekrolog — Lav Tolstoj nije umro, on ostaje u ljudstvu, u duši njegovoj, kao veliko svjetlo koje u njoj rasvjetljuje mnoge mračne strane i dubine, a u historiji čovječanstva kao vanredna pojava veliko uma kakvog valjda nije još bilo«.

Tolstoj filozofu, književniku i političaru posvećen je feljton »Lav Nikolajevič Tolstoj (u crnom okviru) u »Hrvatskoj riječi« od 28. studenoga. Pisac je posebno istaknuo Tolstoj kao velikog majstora romana, i velikog borca »za čovječanstvo, koje je silno ljubio«.

»U socijalnom i političkom pogledu — veli pisac — bio je anti carista. U jednom svom apelu sa zdvojnim (!) naslovom: »Ne mogu više šutjeti«, a koji je otprilike tri godine objelodanjen u novinama svih skoro jezika, ogorčeno i bijesno se oborio na strahote carističkog režima. Bila je to strašna optužba, bio je to otvoreni revolucionarni napad na cara, kojim ga se pozivalo na odgovornost radi Sibirije i radi smrti koje su kozačka zrna i knutovi sijali. Odjeknuo je on cijelim svijetom, a nije bio prvi napadaj na režim. I uvijek je filozof bio pošteđen. No ovog puta prijetilo je da će pustinjačko zlo zadesiti. Ali ne! Ni onda se nije razim u Rusiji usudio da dirne u sjedog starca mudraca, nije se drznuo izazvati prosvjed cijelog svijeta«.

Prigodom prve godišnjice Tolstojeve smrti, novi šibenski tje-dnik »Naprednjak« od 1. prosinca 1911. donio je spomen-članak o velikom piscu, kao uvod prijevodu njegove drame »Živi trup« (izvršen je od Ivanova, tj. dra Milivoja Dežmana), koji je taj list donio u 10 nastavaka, a zatim i preštampan u posebnu knjižicu.

D.

kultura — prosvjeta — kultura — prosvjeta — kultura

O NEKIM PROBLEMIMA I USPJESIMA U ŠKOLSTVU

Uporedo sa razvojem privredne proizvodnje i ostalih područja društvenog života, na našem kotaru u poslijeratnom periodu postignuti su znatni uspjesi i na sektoru školstva.

Prije rata čitavo ovo područje bilo je u pogledu školstva veoma nerazvijeno. Nakon rata broj škola u našem kotaru povećao se za 2 puta u odnosu na predratno stanje. Sada ukupno djeluje 215 školskih ustanova — 109 više nego prije rata. Imamo 188 osnovnih škola, 9 predškolskih ustanova i 18 ostalih (2 gimnazije, 2 ekonomske škole, 1 učiteljsku, 1 industrijsku, 1 poljoprivrednu, 6 škola učenika u privredi, 1 medicinsku, 1 bolničarsku, 2 muzičke i 1 školu za obrazovanje radnika). Najveći uspjesi postignuti su u osnovnom školstvu (99 novih škola) i u stručnim školama za obrazovanje kvalificiranih radnika (od 2 niže na 8 srednjih).

U osnovnom školstvu izvršen je znatan preobražaj ne samo u kvantitativnom, nego i u kvalitativnom pogledu.

Do pred kratko vrijeme u samom sistemu školovanja bilo je previše raznolikosti. Školovanje djece odvijalo se u 4-godišnjim, 6-godišnjim, osnovnim osmogodišnjim i narodnim osmogodišnjim školama. Prostorne i kadrovske prilike uvjetovale su kakav će se tip škole primijeniti. Novim Zakonom o osnovnoj školi uveden je jedinstveni tip osnovne škole sa 8 razreda za svu djecu od 8 do 15 godina života. U skladu s ovim izvršena je reorganizacija čitave školske mreže i formirano je 49 osnovnih škola (t. zv. centralnih), a sve ostalo su područna odjeljenja ovih škola. Nakon završenog 4. a u iznimnim slučajevima, gdje je udaljenost veća, nakon završenog 5. ili 6. razreda, učenici iz područnih odjeljenja nastavljuju školovanje u susjednoj školi. Ovakova organizacija dala je već do sada pozitivne rezultate. Omogućena je koncentracija kadra i kvalitetniji rad, a ubuduće će se lakše moći rješavati pitanje izgradnje školskih zgrada i njihovo snabdijevanje suvremenim nastavnim sredstvima.

Prijelaz sa 4 godišnjeg i 6-godišnjeg na 8-godišnje školovanje, znatno je povećao broj učenika u školama i izazvao niz problema među kojima su najosjetljiviji problemi kadra i prostora. Da situacija bude još teža, ovaj priliv učenika nije bio ravnomjeran.

Tešku situaciju u našim školama pogoršava prevelika fluktuacija prosvjetnih radnika, naročito onih sa sela. Ovo je prouzrokovano djelomično teškim uvjetima života i rada na selu, lošim stambenim i sličnim uvjetima s jedne strane, a djelomično i lošom orijentacijom nekih prosvjetnih radnika s druge strane.

Na prijelazu iz prošle u ovu šk. godinu, 178 prosvjetnih radnika promijenilo je mjesto

službovanja. Otišli su iz jedne općine u drugu unutar našeg kotara ili van njega. Doduše njihova su mjesta uglavnom popunjena drugim prosvjetnim radnicima, ali ovakove pojave, koje nisu specifičnost samo našeg kotara, ostavljaju ipak negativnih posljedica na školu i kvalitet nastave.

Posljednjih godina broj učenika u svim našim školama znatno je povećan. U osnovnim školama povećao se gotovo za 2000 godišnj.

Piše:

Nikola Panjkota

nje, tako da je broj učenika u tim školama početkom ove šk. godine iznosio 30.284. Broj učenika u stručnim školama povećao se otvaranjem nekih škola, a u osnovnim školama masovnim prijelazom na osmogodišnje školovanje. U osnovnim školama prirast će biti osjetan još 2 do 3 godine, do kada se predviđa da bi organizacioni proces okupljanja djece uglavnom mogao biti završen. Do tog vremena trebalo bi da se u svim školama razviju viši razredi (broj učenika u nižim razredima — od I do IV sada iznosi 17.239, a u višim razredima — od V do VIII 13.045). Tek kad se broj učenika u višim razredima približno izjednači sa brojem učenika u nižim razredima, moći ćemo govoriti o stvarnom 100% osmogodišnjem školovanju.

Uspješnim rješenjem ovoga javit će se jedan novi problem. Pretpostavljamo da 8. razrede osnovnih škola završilo je oko 1000 učenika. Prošle godine bilo ih je u tim razredima 1400, a ove godine ih je 2277. Kroz 3 godine pa dalje, 8. razreda završavat će oko 4000 učenika. Sve naše škole II stupnja mogu sada da upišu 11 razrede 890 učenika, a sa

minimalnim povećanjem kapaciteta nekih škola najviše do 1000. Postavlja se pitanje što sa ostalima? Doduše svi oni koji završe osnovu školu neće nastaviti školovanje, ali većina se ipak uključuje u razne zanate i ide na daljnje školovanje. Probijanje ove djece u škole drugih gradova, naročito u razne tehničke škole, postaje sve teže, jer su ovo problemi manje - više i ostalih kotara. Smatram da komisija za stručno školstvo, koja je i dosad radila na razradi mreže stručnih škola i njezinom usklađivanju sa potrebama privrede, nije u svemu ovome rekla zadnju riječ.

Dok se broj učenika posljednjih godina ovako povećavao, izgradnja šk. prostora i prirast nastavnčkog kadra su daleko zaostajali za ovim procesom. Da bi sve ovo bilo u skladu, za proteklih 5 godina trebalo je povećanje od 50 učionica i preko 60 nastavnika godišnje.

Ova šk. godina počela je veoma nesretno. U osnovnim školama počela je sa 1500 učenika više i sa 80 nastavnika manje, nego što ih je bilo na koncu prošle šk. godine. Ova razlika u kadru kvantitativno je ublažena dosadašnjim dolaskom izvjesnog broja prosvjetnih radnika i primanjem u službu gimnazijalaca i nesvršenih studenata. Da se ove gimnazijalce osposobi za ovaj sadašnji posao, održava im se 2 mjesecni pedagoški tečaj, nakon čega će polagati ispit za zvanje učitelja.

Za učitelje seoskih osnovnih škola, koji predavaju u višim razredima povremeno se održavaju tečajevi, a maksimalan napor u ovome, koji se u okviru kotara mogao učiniti, je osnivanje nastavnog centra za vanredni studij VPS u Sibeniku. Do sada su osnovane dvije grupe ovog studija (grupa za srpsko-hrvatski jezik sa osnovama nau-

ke o društvu i grupa povijest-zemljopis). Obje grupe pohoda 40 učitelja i postižu više nego dobre rezultate. Za ovu šk. godinu planirano je otvaranje još dviju grupa.

Koncem prošle šk. godine ukupno je u osnovnim školama nedostajalo 400 nastavnika (uključivši u ovaj broj 55 nestručnih, koji trebaju nadopuniti kvalifikaciju ili otpasti). Za prirast učenika kroz 3 do 4 godine trebalo bi još 205. Ako ovom nadodamo potrebe gimnazija i stručnih škola (40), onda tek vidimo koliko su ogromne potrebe u nastavničkom kadru.

Postojećim sistemom škola za pripremanje nastavnog kadra i ovakvim tempom, nema izgleda da bi se ovaj problem mogao riješiti u dogledno vrijeme. Izlaz iz ovoga treba tražiti u otvaranju jedne škole za obrazovanje nastavnčkog kadra na višem nivou, nego što je to učiteljska škola, a to je pedagoška akademija. Društvena opravdanost postojanja jedne ovakove škole u Sibeniku je potpuno jasna i njezino otvaranje treba neminovno da uslijedi početkom nove šk. godine. Kvalitetnog kadra za početak rada ove ustanove, u Sibeniku ima, a njezin smještaj, i ako je stanje šk. prostora teško, nije nerješivo. Ovo bi trebalo biti prva viša škola koju dobiva naš kotar.

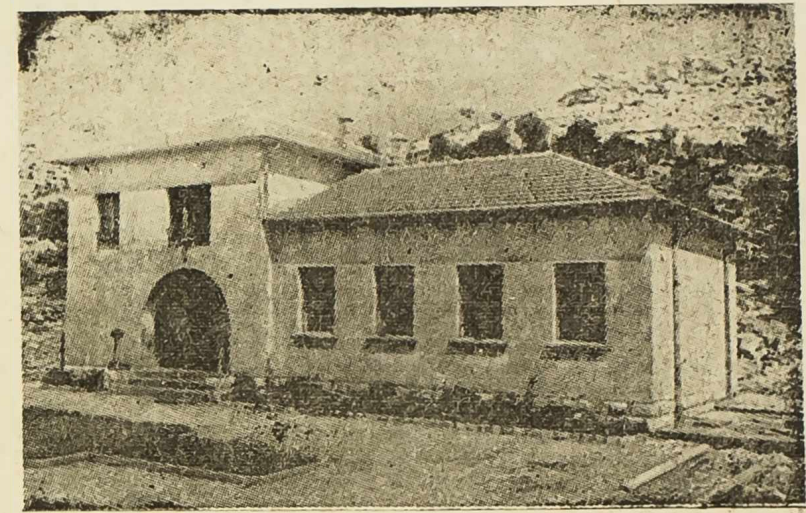
Komisija za stručne škole zajedno sa predstavnicima privrednih organizacija razmatrala je potrebe i mogućnosti otvaranja ostalih stručnih škola na našem kotaru i došla do zaključka, da su Sibeniku potrebne još 2 više škole: viša ekonomska i viša tehnička, a perspektivno se ukazuje potreba i za višom poljoprivrednom školom u Kninu.

Drugi problem, koji tišti sve naše škole, je pomahnicanje šk. prostora. I ako se šk.

prostor na našem kotaru iza rata više nego podvostručio, potrebe su još ogromne. Ukupno je iza rata izgrađeno 87 novih šk. zgrada sa 154 učionice i 117 stanova, niz zgrada je adaptiran za potrebe škola, koriste se i mnogi zadržni domovi, ali je sve to nedovoljno. Stalan priliv daka u škole traži neprestano novi prostor. Potrebno je izgraditi još 61 novu šk. zgradu, a postojećih 30 treba proširiti. Ukupno je potrebno još 270 učionica i oko 200 stanova. Ove potrebe izražene u novcu iznose oko 3 milijarde dinara.

Svi ostali problemi, koji se pojavljuju u našim školama, uglavnom izviru iz ta dva osnov-

lana, u pomanjkanju nastav. kadra, katkad se tolerira i nešto što se u normalnim prilikama ne bi dozvoljavalo, ali zato na drugoj strani sve češće susrećemo prosvjetne radnike, koji se savjesno uključuju u proces reforme škole. U posljednje vrijeme sve se više govori o promjeni načina financiranja škola. Najviše smo zainteresirani za onaj dio, koji se odnosi na investicije. A što znači stalan izvor prihoda, vidjeli smo u protekle 4 godine u stručnom školstvu. O tom najrječitije govore novopodignuti objekti naših stručnih škola: Industrijska škola i đački dom u Sibeniku i Poljoprivredna škola u Kninu. U ove objekte

Osnovna škola u Dragi

na problema (šk. prostor i nastav. kadra). Rashodi za školstvo iz godine u godinu osjetljivo se povećavaju, ali sva ta povećanja odlaze uglavnom na lične rashode, pa opremljenost naših škola namještajem i nastavnim sredstvima nije u potpunom skladu sa svim onim, što se od njih traži. U pojedinim pak šk.

za 4 godine investirano je preko 400 milijuna dinara.

Određivanjem stalnih izvora prihoda za investicije u školstvo, koristeći se dosadašnjim iskustvom i poznavajući snagu našeg naroda i naših političkih organizacija, započet ćemo podvig, koji će se s punim pravom moći nazvati kulturna revolucija.

Afirmacija sposobnosti učenika

Piše:

prof. Ivo Livaković

sobnosti učenika. Završni ispit, prema novim Uputstvima, bit će rezultat rada i uspjeha učenika kroz četvorogodišnje školovanje u gimnaziji a ne rezultat »na učenih« odgovora na često unaprijed formulirana pitanja.

A u čemu se sastoji nov način polaganja mature?

Završni ispit u gimnazijama sastoji se od 3 dijela: domaćeg rada, pismenog i usmenog ispita. Domaći rad izrađuje kandidat za vrijeme školovanja u završnom razredu na temu iz gradiva jednog predmeta ili gradiva koje zahvaća više predmeta gimnazije. Učenici imaju pravo i sami predlagati teme za domaći rad, a za izradu imaju na raspolaganju preko 4 mjeseca vremena. Potrebno je naglasiti da nije svrha domaćeg rada da učenik izradi naučno djelo, dis-

ser-taciju, kao što neki ironično iznose. Svrha je domaćeg rada, da kandidat pokaže kako je i u velikoj mjeri savladao gradivo vezano uz temu, u kojoj je mjeri usvojio metode određenog predmeta, kako je znao misaono odrediti temu, te kakva je kandidatura radna kultura. Sve to, jasno, na stupnju obrazovanja kakav predviđa nastavni program gimnazije.

Pismenom ispitu prilaze kandidati tek nakon povoljno ocijenjenog domaćeg rada. Polaze se samo iz hrvatskosrpskog jezika na temu iz društvenog života, nauke i kulture, a svrha mu je da kandidat pokaže »stupanj pismenosti i svoje jezične kulture, te zrelost u tretiranju postavljanih problema«.

Usmeni ispit polažu kandidati iz cijelog gradiva predmeta u

vezi s njihovim domaćim radom. Ako je kandidat obradio temu koja zadiru u područje više predmeta, ispit se ograničava na predmet koji odabere sam kandidat.

Za razliku od dosadašnjih pravila, kada se moglo kandidata uputiti na polaganje popravnog ispita, prema novim Uputstvima ocjena nedovoljan na jednom dijelu završnog ispita povlači sa sobom i nedovoljnu opću ocjenu i kandidat mora po drugi put polagati završni ispit ali ne za godinu dana nego u idućem ispitnom roku i ne cijeli završni ispit nego samo onaj dio na kojem nije zadovoljio (pismeni ili usmeni).

Kao što vidimo, stara matura iz temelja je likvidirana, a sa njome, nadamo se, i atmosfera strahopostovanja koje se sastojalo više od straha nego od poštovanja.

Nova matura ne smije biti kontrola kandidata znanja nego »afirmacija njegovih sposobnosti, intelektualnog interesa, pa i ambicija pred izbor životnog zvanja«.

Švaćajući ovako novu koncepciju završnog ispita u gimnazijama, i pored novih i složenih zadataka i problema s tim u vezi, i učenici i profesori primili su novi način polaganja mature sa dužnim poštovanjem, krajnjom ozbiljnošću i velikim nadama. Osim, jasno, onih malobrojnih »vječnih« oportunističkih i konvertativaca koji su uvijek u principu protiv svih novina koje ne zadrživo prodiru u naše škole.

M. Mrđen

Odgojni problemi

Strah kod djece

Strah kod djece je česta pojava. To doznajemo iz razgovora s roditeljima, koji često ne znaju, zašto su im djeca strašljiva, a niti im znaju pomoći. Nije rijetkost, da i stariji dječak neće sam da spava u sobi, nerado po danu sam ostaje u kući, po stepenicama u mraku silazi ili uzlazi sa jakim osjećajem straha. Kod djevojčica je taj osjećaj još izrazitiji. Svakako u pozadini toga straha nešto se krije, ili pretrpljena bolest, ili nezdrav, nesavremen odgoj, ili namjeran, a možda i nenamjeran utjecaj sredine, koja izazivlje strah kod djece.

Nerazboriti odgajatelji, a osobito roditelji, upotrebljavaju strah kao sredstvo za poslušnost. Oni zatvaraju djecu u mračan prostor ili prijete dimnjačarom, vragom i sličnim licima, prema kojima djeca imaju averziju. Ovaj način odgajanja ne samo da nije dobar, nego on djeci pa čak i mladeži, donosi silne štete. Istina, za ovaj strah koji je dijete dobilo krivim odgojem u domu ili izvan njega, škola ne

odgovara, ali ona svojim postupcima i situacijama, može ovaj teški osjećaj povećati. U školi mnoga djeca manifestiraju strah u manjem stepenu pa izbjegavaju neke zadatke kao deklariranje, učestvovanje u dramskim priredbama, fiskalturnim igrama itd. Škola u takvim slučajevima ima važan zadatak: učiti izvode toga stanja i uklanjati ga. Ne smijemo zaboraviti, da od strahljiva čovjeka nikada ne možemo očekivati dinamičnu ličnost, jer strah sputava našu snagu i onemogućuje akciju. Liječnici i psiholozi su mišljenja, da strah nije uvijek rezultat odgojne prakse, već može biti čak i naslijeđen. Djeca mogu usvojiti strah od odraslih, ako ovi taj strah pokazuju. Poznat je slučaj, da se u jednoj porodici baka bojala psa, i njezina kći i unuka, također su se bojale psa. Sve ovo dovodi do zaključka, da su odrasli odgovorni za mnoge oblike dječjeg straha, bilo zbog primjera, koji pružaju djetetu ili načina na koji odgajaju djecu. Kada je odrasla osoba prestrašena, ona

se suprostavi onome što izaziva strah ili nastoji iz te situacije izmaknuti. Međutim, malo djeteta pamišlja da traži zaštitu. Zato ono bježi majci ili odrasloj osobi. U tom slučaju mi smo ga dužni zaštititi. Pogrešno je malom djetetu koje je tek prohodalo, reći da se ne boji psa. Ono to još ne shvaća. Pravilno bi bilo, da majka uzme dijete k sebi, pruži mu traženu zaštitu, a onda istom kad se dijete umiri, da ga pokuša upoznati sa psom pomalo i sprijatelji i td. Najteža vrsta ovog emocionalnog proživljavanja odrazuje se kod djece kao posljedica ličnog obračunavanja roditelja u prisustvu djece. Iz dnevnika jednog liječnika saznajemo ovaj slučaj:

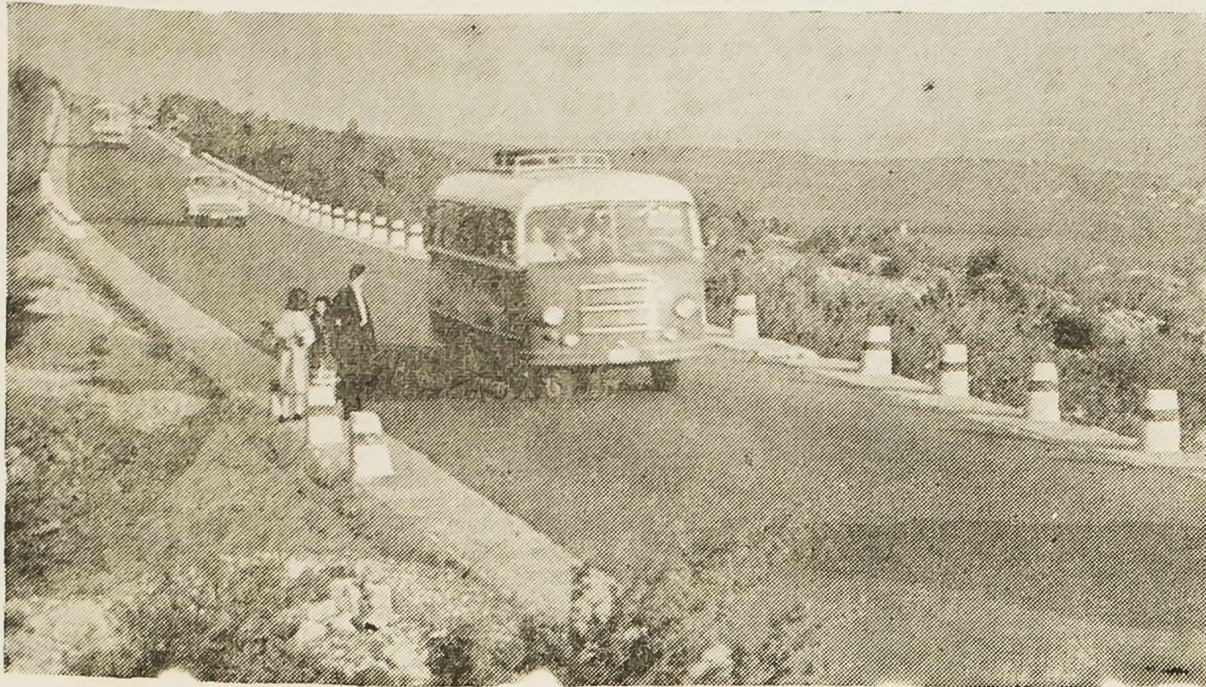
Majka je dovela liječniku na pregled dijete koje je imalo 3 i 1/2 godine. Dijete je bilo potpuno zdravo, ali u posljednje vrijeme postalo je nemirno, po noći se budi, traži od majke da upali svijetlo, hoće stalno da u krevetu drži majku za ruku i slično. Najinteresantnije bilo je to, da je tražilo da majka otjera psa iz sobe, kojeg uopće u sobi nije ni bilo. Liječnik je temeljito pregledao dijete i ustanovio, da u nervnom sistemu nema ništa zabrinjavajuće, ali je ipak pomislio, da izvor straha treba tražiti u odnosima bračnih drugova. Kad je liječnik počeo ispitivati majku o odnosima između nje i muža, ona se

naravno ustručavala da sve odmah kaže, ali je napokon ipak priznala što se sve dešavalo u prisustvu djeteta. Budući da je majka stalno prijetila mužu, da će ga ostaviti, dijete je sve to noću proživljavalo i bilo je sigurno, da majka neće pobjeći, kad je ono drži za ruku. Liječnik je majci savjetovao, da su kobe izbjegavaju u prisustvu djeteta. I naravno dijete se kasnije oslobodilo straha i ozdravilo. Tu, dakle, moramo biti jako oprezni, jer ovaj primjer kao i mnogi drugi slučajevi, mogu djelovati na dijete poput psihičkih potresa i ostaviti u njemu trajniji biljeg potištenosti, pasivnosti i povlačenja u sebe.

U literaturi, koja je napisana o ovom problemu nalazimo i ovaj primjer:

Dječak od dvije godine je plakaao. Baka ga je umirivala, ali bez uspjeha. Ususret im je išao listonoša. Baka je ponudila listonoši svoga unuka, neka ga uzme u torbu i nosi na prodaju. Listonoša je pokazao dobru volju, otvorio svoju praznu, veliku torbu u koju bi upravo dječak mogao stati. Uхватиo je maloga za ruku, da ga u nju stavi. To je tako djelovalo na dječaka, da je snažno zaplakao i od plača pomodrio. Sada se uplašila i baka te je skupa s listonošom počela tješiti dječaka, dok se nije potpuno umirio.

Koliko je ovdje bio pogrešan

Kuda će proći trasa kroz šibensko područje?

Buduća Jadranska magistrala prolazi područjem našeg kotara dužinom od oko 60 km, od čega preko općine Šibenik u dužini od oko 22 km. Na relaciji od ulaza u naš kotar na predjelu Modrava, pa do ulaska u područje Šibenika neznatno se rekonstruira gotovo na čitavoj dužini, a posebno kod prolaza kroz Pirovac, gdje će se trasa vjerojatno izmijeniti iz samog mjesta kao što je sada slučaj i prebaciti sjevernije, tako da se naseljeni dio izbjegne, a time i dolina Vrulje, koja je i sada nepodesna zbog zavoja i uspona. Na ulasku u područje šibenske općine kod Lokve na predjelu sv. Pavla trasa se potpuno odvaja od sadašnje ceste te skreće na buduću cestu kod stanova Guberine, na predjelu Marine grede.

Projekt mosta je još uvijek u radu i detalji nijesu poznati. Sve što nam je o mostu poznato to je da će njegov raspon biti veći od 300 metara. Vjerojatno konstrukcije visećih mostova, sa oko 30 m nad razinom mora, a stupovi nad upornjacima vjerojatno će prelaziti 100 m tako da će biti vidljivi iz znatne udaljenosti. Računa se da će to biti most sa najvećim rasponom u srednjoj Evropi, što najbolje pokazuje koliko to je ogroman objekt.

Kad trasa pređe na crničku stranu ide gotovo u pravoj liniji za Njivice, poklapajući se djelomično sa već postojećom trasom stare ceste za Trisku. Od Njivica trasa slijedi djelomično po sadašnjem putu negdje do velikog bunkera, a onda se odvaja u blagom luku da bi prešla na postojeću teretnu cestu za Tvornicu. Tom cestom, uz manje rekonstrukcije, izbjija na postojeću cestu za Drniš kod Kronjine garaže. Trasa se sada postepeno penje s usponom nešto većim od 4% na padine Subićevca i prolazi podno tvrđave sv. Ivana i Subićevca.

Zbog ispitivanja i rješavanja prijelaza ceste za Drniš u dva nivoa vjerojatno će doći do izmjene postojećeg idejnog projekta na ovom dijelu trase. Po sadašnjem projektu ona bi prolazila preko kuće Labure, pored kuće Čvrlika, te između kuće Krnića i Balena. Ali, ova relacija još nije definitivno određena. Trasa dalje ide gotovo horizontalno točno uz kuću Bure (podno kuće) i Takača (iznad kuće) otkuda zavija prema Gimnaziji radi prijelaza Ul. JNA. Prije tog prijelaza ima se izgraditi odvojak u smjeru rezervoara, pred kojim savija na današnju cestu Rade Končara, te bi taj odvojak imao da služi kao prilaz u centar grada.

Ulica JNA prešla bi magistrala vijaduktom koji prolazi tačno iznad krova kuće Porobić. Vijadukt bi bio izgrađen od armiranog betona u luku na visini podnožja Gimnazije i sa mora ne bi bio potpuno uočljiv.

Od gimnazije postojele su dvije varijante. Prihvaćena je druga trasa, koja se od gimnazije postepeno penje te ide iza nove kuće poduzeća »Kamenar«, Batinice, poduzeća »D. Rončević« i naselje Ferolegura, te Celarevim brdom izbjija na period Rokića, tačno podno stare kuće i štale u Rokiću. Odavle savija ka Mažurici penjući se i dalje do samog sedla podno Piska.

Na padine Vršina izbjija tačno iznad današnjeg novog strelišta. Padinama Vršina trasa postepeno silazi, prolazeći dijelom Ška-

ričine borove Sume, te izbjija iznad sv. Mare gdje treba da pređe sadašnju cestu za Split.

Nakon prijelaza doline Furanže i izbjijanja na Kosu, prijelaz preko željezničke pruge izvest će se novim dugim vijaduktom. Trasa dalje slijedi u pravcu juga prolazeći sjeverno od valjanice u Ražinama na udaljenosti od oko 200 m. Tvornički kanal trasa siječe nešto niže njegova zavoja, te sa padom od 2,5% silazi na padinae Polarskog i Glavica. Na taj način trasa će se gotovo neposredno približiti lokaciji budućeg Režališta, koje se ima podignuti na predjelu Polarskog, tamo gdje tvornički kanal ulazi u more.

Trasa zatim prolazi tačno iznad novih kuća Sariš Jaram Frane i dalje, gotovo po horizontalu, dok ne izbjije u uvalu Maretušu desetak metara ispred nove kuće Mućica Frane, zatim ispod kuće Huljev Jure, a iznad kuće braće Govića. Kroz Gaj prolazi iznad uvale, odnosno kuće Curavić Mate govovo za 80 m. Sadašnju cestu za Krapanj-Brodaricu siječe podno novogradnje Govića Krste.

Prema idejnom planu trasa sada prolazi između kuće na kat Spanja Frane (Kuzmana) i nedovršene gradnje Kalabrić Pave, pa dalje na štalu Spanja Ante koja se ruši, te između kuća Baraka Zare i Antića Jere. Preko Luše trasa se neznatno penje i spušta, ali tako da do mora ostavlja idealan blok za gradnju koji bi trebalo iskoristiti za gradnju većih turističkih objekata, a ne malih kućica kao što je sada slučaj.

Zdrijelo Morinjskog zaljeva prelazi se mostom, čiji je raspon po već izrađenom idejnom projektu 134 m. Konstrukcija je

nešto slična onome u Skradinu, samo što će ovaj biti znatno veći.

Prešavši Morinje, projektant je zamislio spoj sa postojećom trasom prolazom sjevero-istočnom padinom Gračine-Gavranića, tako da se spoji na sedlu istoga. Revizionarna komisija nije prihvatila ovu varijantu, već je stavila u zadatak projektantu da ispita mogućnost prijelaza uvale Studene znatno dalje od današnjeg prijelaza, pa ako za to postoje uvjeti da se onda ide južnom padinom Gračine-Gavranića do mora i dalje podno sela Zaborića. Postoje uvjeti da se čitava trasa od prijelaza Morinja do Studene prebaci uz obalu i time čitavo to područje u dužini od preko 2 km uključi u turistički pojas, koji će se ovako postavljenom trasom stvoriti od Poslarskog niže tvornice u Ražinama do uvale Studene.

Dakle, već sad treba misliti kako usmjeriti razvoj i izgradnju ovog područja, koje izgradnjom Jadranske ceste postaje idealni pojas za razvoj naše turističke privrede.

Relacija Studena-uvala Grebašića poklapat će se, uz manje rekonstrukcije, sa postojećom trasom. Međutim, nastavak do Rogoznice, izgleda, da još nije definitivno riješen. U samom Primosću čini se da postoji podvojeno mišljenje. Selo Primosćen zagovara izgradnju nove trase uz obalu, a gornja sela Draga, Supljak, Siroke i ostali zagovaraju postojeću trasu. Neosporno je da je sa turističkog stanovišta trasa uz obalu daleko povoljnija.

Relacija Rogoznica-Marina je dio udaljen od mora i tu je trasa definitivno određena, a radovi na njoj su već od prije dva mjeseca započeli. Br.

Iz tvornice „Jadranka“

Dvije milijarde investicija

Radni kolektiv tvornice tekstila i užarije »Jadranka« postigao je svoj dosad najveći uspjeh. 24 dana prije roka izvršen je godišnji plan proizvodnje. To je najvećim dijelom rezultat stimulativnijeg nagradivanja radnika i bolje organiziranog poslovanja u toku ove godine. U znatnoj mjeri, kako nam rekoše u upravi tvornice, poboljšanje je kvaliteta proizvoda, izvršena je ušteda na materijalu, u mnogome je prema ranijim godinama smanjen postotak bolovanja i neopravdanih izostanaka s posla. Uspjeh u izvršenju plana proizvodnje je u toliko veći, kad se uzme u obzir da je ovogodišnja planirana proizvodnja za sedam posto veća od izvršenja plana u 1959. godini. Sirovo platno po svojim kvalitetama može se mjeriti s proizvodima renomiranih tvornica u našoj zemlji. S obzirom na to ne samo da je osigurano tržište u zemlji, već se proizvodi tvornice sve više izvoze.

Perspektivnim planom razvoja tvornice do kraja 1965. godine znatno će se proširiti proizvodnja. Prema tom programu ukupne investicije za proširenje ove tvornice iznosit će blizu dvije milijarde dinara, osim gradnje nove hale u vrijednosti od 250 milijuna dinara, rekonstrukcijom će se tvornica proširiti sa još 500 automatskih tkalačkih razboja, čime će se godišnji bruto produkt povećati za gotovo deset puta, dok će ukupna proizvodnja po jednom radniku porasti za više od tri puta. Prema 3 milijuna i 243 hiljade, koliko danas iznosi godišnji bruto produkt po jednom radniku, on će se nakon izvršene rekonstrukcije povećati na 8 milijuna i 957 hiljada dinara. Velik broj ženske radne snage, čije zaposlenje predstavlja još uvijek akutan problem na našem području, moći će se zaposliti u toj tvornici. Proširenje ove tvornice u skladu je s općim razvojem tekstilne industrije u našoj zemlji.

Šibenska vijećnica

Pored Kneževnog dvora u Dubrovniku, šibenska Vijećnica najveća je i najljepša građevina u Dalmaciji. Podignuta je prije 400 godina i za nju je jedan suvremenik kazao da je »najljepša i najuglednija stvar koja se nalazi u ovome gradu i u cijelom Istoku nema joj premca«.

Pod ložom razumijevamo zgradu koja je čitava ili djelomično otvorena arkadama i stupovima. Ova vrst arhitekture ima svoj prototip u trijemovima koji su uokvirivali trgovce i ulice starih grčkih gradova te u porticima rimskih foruma. U doba antike služili su ovi monumentalni objekti za sastanke i trgovanje, a u doba feudalizma slične su građevine dobile posebnu važnost te su postale središte političkog i društvenog života srednjovjekovnih gradskih komunata. Nazivane su »loggiam« po njemačkoj riječi »laube«, što znači sjenica (u riječkim dokumentima »lobia«).

Konstruktivna shema ovih građevina je uvijek ista tj. veliki trijem, najvećim dijelom presvođen te poduprt pilastrima i stupovima.

Još u XII vijeku Šibenik se počeo urbanistički razvijati oko tvrđave i širiti prema moru. Tom razvitku znatno su pridonijeli bijegunci iz, od Mlečana, razorenog susjednog Biograda 1126. godine. Novi gradski element ubrzao je njegov privredni i društveni uspon, te je već u tom vijeku postigao autonomiju kakvu su već imali ostali dalmatinski gradovi. Središtem grada postao je gradski trg (»plathea communis«) na proplanku iznad mora sa starom romantičkom katedralom, koja je tada stršila na morskou litici. U to doba se čitav narod »po starom običaju« sakupljao na trgu pred crkvom i donosio odluke na zborovima koji su se zvali »parlament«. Budući da tada u Šibeniku nije bilo još pisanih zakona ni sudnice, to se i sudilo na trgu. Istodobno javlja se i jača plemićka stalež i njihovi zborovi preuzeše svu zakonodavnu i upravnu vlast u gradu, potisnuvši pučane. No još uvijek kad su bili ustrojeni zborovi plemića, kao zakonodavna tijela, puk se sakupljao na trgu naročito nedjeljom, kad su se proglašavale važnije odredbe.

Plemićka skupština sastajala se u naročitim prostorijama, koje su se zvale lože. Svaki naš primorski grad imao je svoju ložu u kojoj su se donosili zakoni i uredbi. Sve se one javljaju koncem XIII ili početkom XIV vijeka. U Šibeniku se prvi put spominje 1319. godine. Nagadamo da je to bila prizemna prostorija na stupovima i prostorno je zapremala mali sjeverni dio današnjeg trga podno hridine. Najveći dio hridine koju danas prekriva Vijećnica, bio je tada vidljiv. U sredini zgrade bio je kameni stol sa klupama za suce.

U Šibeniku se spominje više loža. Još i danas na trgu postoje stupovi male lože koja se tako zvala za razliku od susjedne veće. U ovoj manjoj je općinski službenik javno izvikivao dražbe. Srednji stup služio je za »stup sramote«. Uz kulu na obali postojala je sve do 1850. mala loža sagrađena u prvoj polovini XVI vijeka. U njoj je bio ured koji je kontrolirao robu uvezenu

morskim putem. Zatim se spominje mala loža kod današnje škole u Docu koja je služila kao stražarnica te neka mala loža u sredini grada koja je porušena 1674. godine.

Ona prva najstarija loža na trgu, postojala je sve do 1532., kad je vjerojatno radi trošnosti, bila porušena i donesena odluka da se sagrađi nova. Ova je sada građena po čitavoj dužini trga i podignuta na kat da bi se pokrila neugledna hridina na sjevernoj strani trga. Kao i suvremene lože u Zadru i Hvaru: građena je i u stilu visoke renesanse te se isticala među ostalim svojom ljepotom i skladom. Gradnja

ovu građevinu povezani su mnogi događaji u historiji Šibenika. Kad je noćobdija obilazio uskim gradskim ulicama i objavljivao zatvaranje gradskih vrata, ovdje je noćio kapetan noći, čuvar ključeva grada.

Da bi se proširila gornja prostorija koja je bila uska i mogla koristiti za priredbe, talijanaško društvo Casino, dalo je polovinom prošlog vijeka, premjestiti gornji zid, koji je sada bio uzidan među gornje stupove, čime je čitava građevina ne samo izgubila na svojoj prvobitnoj ljepoti već je bila i statički ugrožena te je prijetila opasnost njenog rušenja. Kasnije je gornji

Unutrašnjost Gradske vijećnice

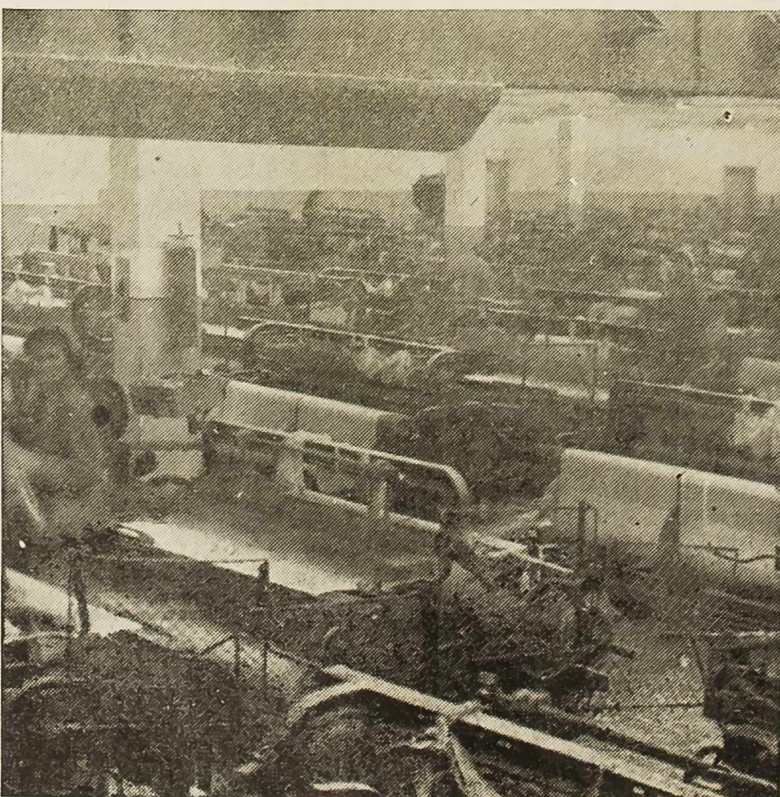
je započela oko 1533. a završena je 1546. Njeni graditelji nisu nam poznati, ali nije isključeno da su oni bili pod uticajem mletačkog arhitekta Sanmichielia koji je u to vrijeme gradio tvrđavu na ulazu u kanal. Njeni renesansni polukružni lukovi oslanjaju se na deset romaničkih stupova, za koje ne znamo od kuda su doneseni, ali moguće da su neki od njih pripadali staroj loži. Gornji kat imao je deset elegantnih stupova iza kojih se nalazio zid, zatvarajući hodnik, koji je odgovarao trijemu u prizemlju. U sredini je postavljena bogato ukrašeni balkon. Uz

kat utvrđen te je ovakav izgled Vijećnica sačuvala do prošlog rata. 13. XII 1943., za vrijeme bombardiranja grada loža je direktnim pogotkom bombe potpuno razorena.

Poslije oslobođenja donesena je odluka da se zgrada obnovi. Na sjednici u GNOO-u Šibenik 13. X. 1947. donesena je odluka: da se ispita situacija terena i temelji i da se izradi projekt. Radovi su povjereni arh. Haroldu Biliniću koji je tada radio na popravku katedrale čijem osjećaju za drevne spomenike te visokoj stručnosti ova obnova građevina duguje potpunu očuvanost svoga dravnog karaktera i usklađenost njezinih oblika. Na temelju fragmenata ove u paramparčad razorene zgrade i marljivog studija, on je napravio nacrt koje su vrijedni klesari sklesali u bračkom kamenu. Građevina je u svim detaljima vjerno prenešena osim zidova sa prozirima kojima je, polovicom prošlog stoljeća Vijećnica bila neprirodno zatvorena. U oblikovanju gornjeg dijela arh. Bilinić donio je kompromisno rješenje koji povezuje staro sa potreba današnjice. Unutrašnjost je potpuno izmijenjena. Prizemlje koje je ranije bilo na svodovima i odvojeno od kata sada je uskladen, primijenjeno svojoj svrsi i sačinjava jednu cjelinu. Umjetničke dekoracije izvršili su slikari Roca i Goldoni te čitav interijer daje biljeg svježine i suvremenosti.

Građevinski dio Vijećnice obnovljen je izdašnjim sredstvima NRH, dočim je znatna sredstva za unutrašnje uređenje i njezinu opremu dao NO općine Šibenik. Za obnovu ovog spomenika znatno se založio Konzervatorski zavod za Dalmaciju. Njim je obogaćen ovaj dio grada koji je bogat historijskim spomenicima i predstavlja jedan kulturni ambijent kakav se malo gdje nalazi.

F. D.

Detalj iz »Jadranke«

PREORIJENTACIJA

Vijesti iz organizacija

(Nastavak sa 1. strane)

pridonosile su mnogo razvoju kolektivnog duha kao i formiranju fizionomije razrednog kolektiva i uspostavljale su bliskost i razumijevanje između nastavnika i učenika, što su neobično važni faktori suvremene pedagogije! Međutim, to nije ni u kom slučaju umanjivalo potrebu za njihovu preorijentaciju u pogledu sadržaja i načina izvođenja s obzirom da se pored svih spomenutih, u odgojnom smislu efektnih, osjećalo neophodnim da se ekskurzije više povežu s nastavom i da budu organski dio nastave.

Nastavničko vijeće gimnazije nakon studijskog proučavanja tog problema stalo je na stanište da ekskurzije trebaju biti organizirane ne prema razredima nego prema naučnim grupama, tj. grupama učenika koji izvan školskih satova, u okviru određenog predmeta, praksom upotpunjuju znanje stečeno na satu. Nesumnjivo da su ovako organizirane ekskurzije u odnosu na ekskurzije pojedinih razreda u velikoj prednosti. One se pripremaju znatno funkcionalnije, jer se pred polazak na put precizira plan, koji predviđa sadržaj posmatranja i izuča-

vanja grupe. U okviru onoga što treba da se vidi ulazi samo ono što je u direktnoj vezi s gradivom same grupe. Time je ekskurzija postala sastavni dio nastave, a teoretsko znanje obogaćuje se i produbljuje praksom. Vidokrug učenika se proširuje konkretnim, aktuelnim činjenicama iz života i naše stvarnosti što pridonosi da grada određenog predmeta ne bude »naučena lekcija«, već da grada postane organskim dijelom učenikove ličnosti. Poslije ekskurzije članovi naučne grupe na radnim sastancima podnose referate, analizirajući ono što su vidjeli. Ovakve ekskurzije pridonose

zbliženju i upoznavanju učenika različitih razreda, jer u naučnu grupu ulaze učenici iz svih razreda u kojima je taj predmet zastupljen. Nastava se ne prekida, jer na put polaze po nekoliko učenika iz svakog razreda, koji rade u naučnoj grupi. Ekskurzije su jednostavne i organiziraju se često, u veoma kratkim vremenskim razmacima. Kako su ekskurzije obilježene još i sadržajnim zabavnim životom, učenicima je omogućeno da kroz aktivan odmor i razonodu obogaćuju, produbljuju i konkretiziraju znanje stečeno na satovima pojedinih predmeta.

prof. I. Brešan

S Općinske konferencije Narodne omladine Skradin

Uspjeli dogovor mladih

Što je učinila omladina Skradina za proteklu godinu dana? O tome je najprije bilo riječi u referatu, podnesenom na godišnjoj konferenciji Narodne omladine u ovoj općini, ali dosta općenito i površno. Onda su riječ dobili diskutanti. Nastavili su o istom sadržaju, ali sasvim drukčije.

Evo ulomaka nekoliko karakterističnih diskusija:

— Mi u Kupanu još pred nekoliko mjeseci uredili smo čitaonicu. Iz tih smo prostorija »ispušili« zadrugu. Obecali su nam: šah, loptu, a mi smo trazili, da nam se pošalju makar stare novine, koje su već pročitane u Skradinu. Čekali smo, ali ništa! Onda se radio pokvario, a u prostorije se vratio opet magazin.

— A vi niste trebali čekati. Mi u Ostrovici isto smo se prihvatili posla. Ono što možemo sami nismo trazili od komiteta. Kod zadruge smo zaradili 26.000 dinara. U komitetu su nam pomogli sa još 6.000 dinara pa smo kupili radio. Otvorili smo i čitaonicu. Večeras ćemo dati priredbu u selu.

— Ja sam učenica osnovne škole u Bribirskim Mostinama. Mi smo dobro sredili našu organizaciju u školi. Svi placamo članarinu. Drugarice i drugovi, ja mislim, da ovdje treba zaključiti, da se održi što više tečajeva i predavanja za omladinu na selu, posebno za djevojke. Kad ima nešto za nas u školi, onda dodu da čuju i naše starije sestre. Toliko omladina želi, da o svemu zna...

Sličnih je diskusija bilo dosta. U jednom selu, prema mišljenju delegata, rad aktiva je zamro izgleda zato, jer nisu dobili obećani gramofon. Ostali su reagirali brzo i ispravno, kritizirajući takav stav, pogotovo, što u ovom selu postoje društvene prostorije i svjetlo.

Prema onome što smo čuli, može se reći: konferencija je uspjela. Istupanja i najmlađih delegata pokazala su, da i kod njih postoji velika volja za rad, ali im je pri tome često potrebna pomoć i suradnja. Izneseni su uspjesi na lokalnim radnim akcijama. No konferencija je uspjela i s druge strane: pokazala je, da je rad Općinskog komiteta u mnogo čemu bio slab i nepovezan s organizacijama u selima. Malo se radilo na upoznavanju najmlađih sa problematikom i potrebama Skradina i njegove komune. Ideološko-politički rad je slab. Svi naredni zadaci ušli su u zaključke, pa sada treba raditi, a ne »čekati« rezultate.

P. B.

PRVIĆ ŠEPURINA

Među pohvaljenim organizacijama na Općinskoj konferenciji Narodne omladine Šibenik, nalazi se i organizacija Prvić Šepurine.

Ona je tokom godine, s obzirom na uslove pod kojima radi, pokazala dobre rezultate. U sastavu organizacije nalazi se nekoliko sekcija za kulturno - umjetnički i sportski rad. Održali su 6 priredbi, a od sredstava, koje su na njima zaradili, nabavili su najnužnije rekvizite za daljnji rad. Sportska sekcija održala je više natjecanja u mjestu i okolnim otočnim naseljima.

Održali su i nekoliko predavanja, a što je zaista za pohvalu organizacija je potpuno sredena. Na lokalnim akcijama sudjelovalo je preko 200 omladinaca i omladinki, a nekoliko ih je bilo i na saveznom radnim akcijama.

BILICE

U Bilicama omladina slabo radi, preko organizacije. Ona sudjeluje u mnogim akcijama, ali one nisu organizirane na inicijativu rukovodstva. Sada se nastoji da se organizacija sredi. U selu postoji zgrada, čiji bi se bar jedan dio mogao urediti za društvene prostorije. Omladincu, koji se za to dosao interesirati kod poljoprivredne zadruge, rečeno je »da li je pametan«.

Međutim, dvadesetak njih do sada su svakodnevno pripremali program za Novu godinu, ali im je to sada zabranio predsjednik školskog odbora. Zašto? Omladinci tvrde da nije imao razloga, jer prostorije koje su koristili čuvane su i uredno ostavljane.

GINNAZIJA

O naglom porastu aktivnosti u Gimnaziji već je bilo dosta govora. Na Općinskoj konferenciji je i pohvaljena.

Nedavno se počela odvijati veza sa Jugoslavenskom narodnom armijom na široj osnovi. Najprije je održan zajednički sastanak na kojem je utvrđen program saradnje. On će se odvijati uglavnom kroz organizaciju kulturnih, ideoloških i sportskih aktivnosti. Nedavno su pripadnici JNA održali literarno prijedpne za dake Gimnazije. Za proslavu Dana JNA pripremljen je kulturni program, a bit će obustrano održana i različita prigodna predavanja. Suradnja će se nastaviti.

PODINE

U malom i udaljenom selu naše općine Podinama već duže vremena nema omladinske organizacije. Nedavno je potekla inicijativa Komiteta Narodne omladine Ražina o osnivanju organizacije. Ona je osnovana i okuplja 20 omladinaca i omladinki.

Omladinski komitet Ražina pružit će im svestranu pomoć. Za sada su im osigurali sredstva za radioaparat, manju biblioteku i neke rekvizite, ali nemaju sve to gdje staviti, pa su sami omladinci i ostali mještani odlučili da preko dobrovoljnih priloga sami izgrade neke prostorije.

J. Gabrić

Kistanje: AKTIVNA OMLADINA

Razgovarali smo s dosadašnjim predsjednikom Općinskog komiteta Narodne omladine Kistanje Vukašinom Koturom, koji sada odlazi na novu dužnost.

Kako se odvijao rad Narodne omladine na kistanjskoj općini u ovoj godini?

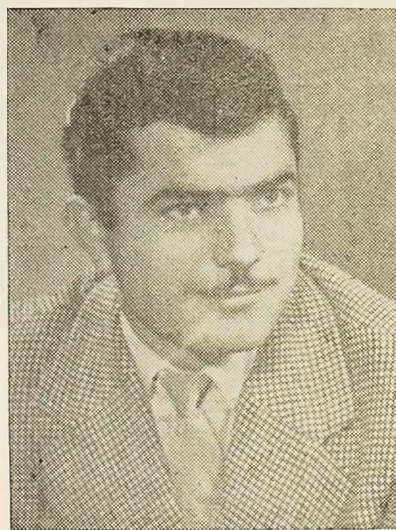
— Mi smo na ovoj općini koristili više oblika. Od izgradnje komunalnih objekata, pa do kulturno-zabavnog života i saveznih radnih akcija, naša omladina je aktivno sudjelovala i rješavala tekuća pitanja.

Da li je bilo teškoća i kako ste ih rješavali?

— Svakako. Materijalna i prijevozna sredstva, prostorije i drugi problemi nametali su nam stalnu brigu. U rješavanju tih teškoća ipak smo se snalazili. Često puta smo prelazili biciklom čak i preko 40 kilometara u namjeri da se izvrši neki hitan i važan zadatak.

Navedite nam neke vaše uspjehe?

— Naročito su značajni rezultati u ovoj godini postignuti na lokalnim radnim akcijama. Tom prilikom omladina je na području ove općine dala preko 22.000 dobrovoljnih radnih sati. U ovim akcijama sudjelovalo je preko 5000 omladinaca i omladinki. Kod naše omladine je vladalo veliko interesovanje za izgradnju Autoputa, pa smo na tu saveznu akciju uputili 55 članova narodne omladine. Među njima je bilo i pet seoskih omladinki koje su i jedine omladinke iz sela s našeg kotara. S Autoputa vratilo se 30 odlikovanih omladinaca. Neki su proglašeni za udarnike a mnogi su pohvaljeni. Veći broj tih omladinaca završio je

stručne tečajeve pa se jedan dio i zaposlio u privredi. Na kulturno-prosvjetnom polju postigli smo dobre rezultate. Svojevremeno smo organizirali općinsku smotru mladih, pa je i tu omladina pokazala svoja kulturno-umjetnička, zabavna i sportska dostignuća. Naročite uspjehe postigli smo u razvijanju fizičke kulture na općini.

Recite nam što o planovima za 1961. godinu?

— Novoizabrani Općinski komitet postavio je u planu omasovljenje aktiva Narodne omladine i njihovo organizaciono učvršćenje. Jednom riječju odlučeno je da se u novu godinu uđe sa većim radnim elanom što će svakako pridonijeti i većim uspjesima, rekao je na kraju drug Vukašin Kotur.

PORUKA MLADOSTI

Još jednu godinu zapisali smo u našu mladost. U naše radosti i naše rumene zore. I sretni smo što i ovoj koja nam je pokucala na vrata možemo pokloniti polet naše generacije, snagu naših ruku, vedrinu očiju. Sretni smo što živimo u velikom vremenu jedne zemlje, u kojoj su ljudi jednaki pred radom i pred slobodom. Ponosni smo na svoje korake po ovom cvjetnjaku najhumanije ljudske misli, sretni smo što stupamo pod crvenim stijegom Tita. Koji je naša ljubav i naša sigurnost, naša pjesma i naš dan.

Znamo, bilo je nekad vrijeme kada se umiralo po robijskim ćelijama, kada se strepilo i kada se patilo. Znamo za krvavi put generacija prije nas. Nijesu nam nepoznate njihove čežnje i njihova stradanja. Poznata nam je i epopeja revolucionarnog rata. U svojim srcima nosimo sve Zelengore, Sutjeske, Drvare. Nismo zaboravili na bespuća planina i krvave utrobe majki i plač nejake djece. Nismo zaboravili, iako rastemo u jednom mnogo sretnijem vremenu, vremenu koje je djelo onih, koji se nikada više neće vratiti. Koji su umrli, da bi naša mladost imala uspravan rast. I na tome smo im zahvalni.

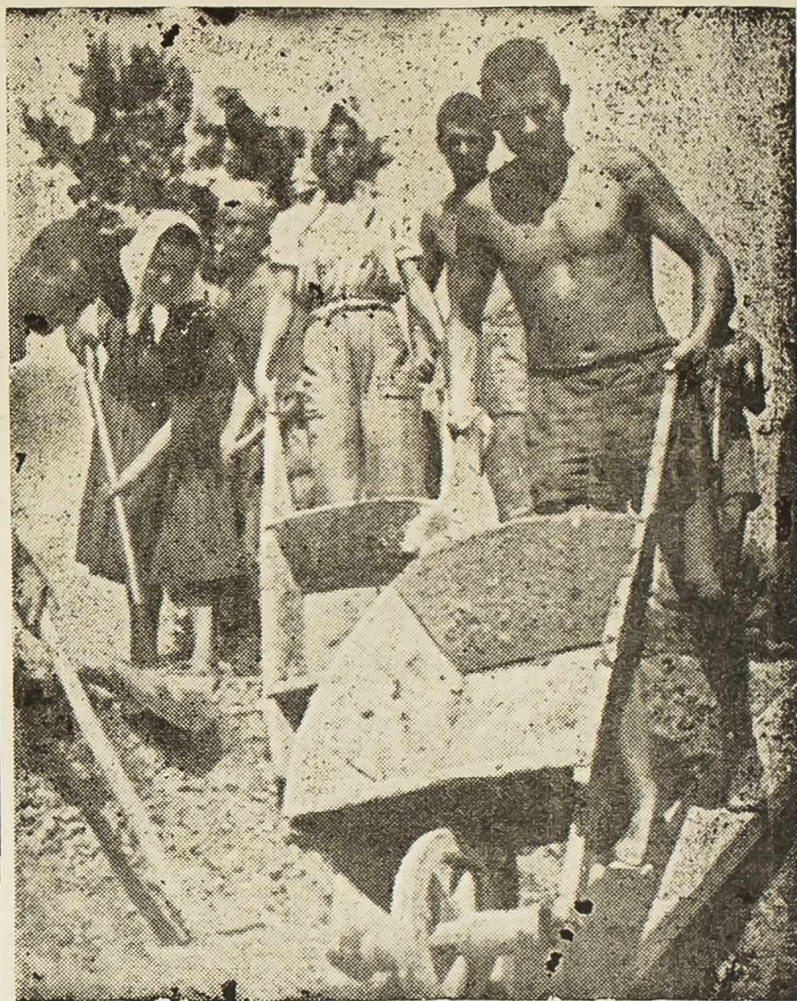
Mi današnji pripadamo jednoj sasvim drugoj generaciji. Koja ima svoje vrijeme i svoje zahtjeve. Ali u našim venama struji ista krv. Mi se nastavljamo. Mi nijesmo gladni i bosi. Smrznutim prstima nijesmo stezali obarače na

puškama. Mi se nijesmo kroz kišu tanadi s otkaćenim bombama približavali fašističkom bunkeru. Nad nama nijesu zavijale »Štuke«. Pokraj nas nijesu umirali tifusari. Pa ipak, kada je trebalo mi smo našli svoje mjesto. Mi smo svojim još nerazvijenim prsima zadržali pobješne vode na gradilištima, mi smo se znojili u probijanju tunela i gradnji mostova. Naše su ruke podizale škole.

I danas, kad nas ponekad ugledate malo i odviše žive, ne zaboravite da smo radosni jer živimo život Čovjeka. Jer smo slobodni na zemlji svojoj slobodnoj, koju volimo, koju cijenimo i na koju smo ponosni. Jer je rodila sinove, koji su joj glas prenijeli na sve četiri strane svijeta. Jer je postala velika u ovom velikom, ali podijeljenom svijetu. Jer je buktinja istine u ovom vremenu čovjekove neizvjesnosti sti.

Mladi smo i volimo našu mladost. I mi u klupama i mi za strojem i mi na njivama. Djevojke i mladići od Vardara do Triglava. Ali, budite uvjereni ustreba li, nećemo žaliti ni naše mlade živote. Bit ćemo dostojni onih ispred nas. Jer nikakva žrtva nije i ne može biti teška, ako je u pitanju Domovina.

A eto sada, stupajući u novu godinu, nećemo davati nikakva obećanja. Mjesto njih neka govore naša buduća djela. Neka ona budu još jedan uzidani kamen na velikom putu našeg socijalizma.

Organizacija đачkih ekskurzija PREORIJENTACIJA

Dosadašnji način organiziranja ekskurzija na gimnaziji patio je dobrim dijelom od nesvrhsudnosti. Ekskurzije su bile organizirane uglavnom bez tačno utvrđenog plana, bez detaljnije

određenog i konkretiziranog cilja kao ekskurzije pojedinih odjeljenja (razreda), koji su odlazili na put sa svrhom da opažaju i vide ono za što im se ukaže prilika, bez obzira o čemu se to radi. Tako neplanirane, i bez naučnog profila, ekskurzije su bile više same sebi svrha nego što su služile kao sredstvo u ispunjenju ciljeva nastave. One su bile više zabavnog, nego naučnog karaktera. Ali ipak one su bile dobrim dijelom funkcionalne u okvirima cjelokupne nastavno - odgojne aktivnosti škole. Prije svega, one su u potpunosti udovoljavale zahtjevu za aktivnim odmorom učenika, (Nastavak na 4. strani)

Maturanti i matura

U gimnazijama se već duže vremena raspravlja o maturi. Neki su uvjereni da je ona bolja, a drugi da je isuviše lako.

Bilo kako bilo svi su se opredjelili za »svoj« predmet. Od sto šibenskih maturanata tridesetčetvorica je izabrala biologiju. Iz razgovora sa nastavnicom iz biologije, prof. Mirom Lambašom, saznali smo da je najglavniji razlog tako velikog broja kandidata, taj što mnogi žele studirati medicinu i farmaciju.

Nakon biologije slijedi fizika, za koju se opredijelilo 14 učenika, za kemiju 13, za matematiku 10, za engleski jezik 7, za povjest 6, za hrvatski i zemljopis po 5, za filozofiju 4, a za francuski jezik dvoje.

Ovakvom se izboru nitko ne čudi, jer je poznata sklonost učenika za biologiju.

Učenicima je ostalo sada da izaberu teme, prije početka priprema. Ipak pripreme neće biti opširne kao dosada, jer se po novom načinu polaganja treba, spremati za jedan predmet. To je zapravo i razlog zbog kojega su gotovo svi osmaši zadovoljni. Zanimalo me je mišljenje direktora Gimnazije, prof. Ive Livakovića. On nam je rekao:

»Smatram da se stari oblik polaganja mature s obzirom na način i sadržaj rada u reformiranoj gimnaziji nikako nije mogao održati. Nova uputstva o polaganju ispita zrelosti su, po mom mišljenju, vrlo dobro postavljena, ali će praksa pokazati da li su sva rješenja dobra. Sada je rano o tome govoriti, jer je svaka stvar u početku teška.

Uvjeran sam da će novi oblik dati objektivnu sliku o radu

svakog pojedinog učenika kroz četverogodišnje školovanje u gimnaziji. Učenici nemaju što posebno učiti za završni ispit, i to je pravilno, jer je završni ispit ocjena njihova rada kroz četiri godine, dok se je prije mjesec dana prije mature učilo po 12 - 13 sati na dan.

Jasno da će za one učenike koji kroz četverogodišnje školovanje nisu ozbiljno prilazili svojim zadacima novi način polaganja biti teži, ali za dobre učenike bit će daleko lakši.

Smatram da će za nastavnike također biti jednostavniji, ali ne prve godine, kada će i oni ustvari apsolvirati završni ispit.

Vjerujem da će u slijedećim godinama doći do izmjene u smislu proširivanja građe na usmenom dijelu ispita.

Vladimir Fulgosi

KOTARSKI KOMITET NOH
ŠIBENIK

OPĆINSKI KOMITET NOH
ŠIBENIK

REDAKCIJA »MLADI«
REDAKCIJA »TRIBINE
MLADIH«

čestita

Omladini šibenskog kotara

NOVU GODINU
ŽELEĆI JOJ JOŠ VEĆE
USPJEHE U IZGRADNJI SOCIJALISTIČKE DOMOVINE!

ISKRENA RIJEČ MLADO

Anonimna anketa koju smo proveli u završnim razredima šibenskih srednjih škola i u kojoj je učestvovalo 243 mladića i djevojke, pružila je priliku mladim ljudima da otvoreno progovore o mnogim pitanjima iz njihovog svakodnevnog života. Još nekoliko mjeseci i oni će s diplomom zrelosti u rukama napustiti školske klupe i stupiti u život. A u svemu tome i zbog toga, zanimalo nas je kako oni reagiraju na pojedine istupe okoline, kako ocjenjuju sami sebe, da li su kritični i samokritični, jednom rječju, htjeli smo da doznamo nešto više o njima.

U tom cilju postavili smo im devet pitanja.

1. Koju umjetnost najviše cijenate i zašto?
 2. Kako se zabavljate?
 3. Spominju li vam roditelji »Kad smo mi bili mladi« i kojom prilikom?
 4. Vas idealan tip mladića (djevojke)?
 5. Koju osobinu nastavnika najviše volite?
 6. Pomislite li kada: »Ah taj život«?
 7. Sjećate li se neke svoje velike pogreške?
 8. Kamo biste najradije putovali u idućoj godini?
 9. Sto mislite o radu svoje omladinske organizacije?
- Pa evo procitajte sto su odgovorili.

Muzika na prvom mjestu

Nije na odmet i brojcano iznijen jedan podatak: preko 60 posto anketiranih smatra da je muzika ono u čemu nalaze najviše zadovoljstva i sto najviše čine.

— Muzika, jer jedino ona zna otkriti covjeku ljepote i time i zazvati volju za zivot. Ona jedino zna da te vrati i pokaze da si Covjek — pise jedna učenica. Jedan mladić ovako odgovara na to pitanje: Muziku, jer u njoj nalazim zabavu i osvjezenje. Međutim, steta je što je muzike i muzickog zivota veoma malo u Sibeniku.

Naravno sve ih ne oduševlja-
va jedna te ista vrsta muzike.
Netko voli i narodne pjesme,
jer su »dio mene i kamena na
kome sam rođen«, drugi su po-
klonici jazz muzike, izvjestan
broj uživa u slušanju opere,
makar i sa ploča, a poneki su
jednostavno prigrllili sve njene
rodove.

Poslije muzike najbrojnije je

Kako se zabavljate? - Nikako!

I ova nas je anketa uvjerila da u našem gradu nedostaje zabavnog života. Da su oni u pravu moramo biti na čistu i zbog toga jer su baš ovi mladići i djevojke i najviše zainteresirani gornjim pitanjem.

Proizlazi da je najčešći vid zabave kino-predstave i »uzaludno trošenje cipela po Poljati«. Na jednom listiću pročitali smo ovakav odgovor: »Ne postoje uslovi da bi se moglo odgovoriti na ovo pitanje«. Ili drugi, sasvim sličan: »U Šibeniku — zabava?, — tko o njoj uopće može govoriti«. Jedna učenica, koja je inače pomalo pobrkala pitanja (iako ne mnogo), kaže da je stanje zabrinjavajuće i da dosadu ubija »čitanjem slatunjave poezije jednog našeg mladog pjesnika«.

Mnogi od ovih mladih ljudi uzdišu za plesom, jer, kako kažu, jedino im se takva mogućnost pruža u gimnaziji, ali ih to ne zadovoljava.

zastupljena književnost. U nekim odgovorima nalazimo pitanje: kada će se već jednom »pročitati ta nimalo sretna lektura, koju citam jer moram, a koja mi ni danas, vjerujte, ne pruža a ma gotovo nikakav užitak.« Od domaćih pisaca najviše je spominjan Tin Ujević i Miroslav Krleža, a od stranih Hemingway i L. N. Tolstoj. Na pitanje zašto voli književnost, jedan mladić odgovara — »jer mi ona pruža i omogućuje da upoznam društvo, da upoznam čovjeka, pa i samog sebe«.

Inače, desetak ih se opredijelo za film (većinom djevojke), nekoliko za slikarstvo (i moderno) a samo dvije učenice za balet. Doduše, jedan se mladić »zaletio« pa je u umjetnost ubrojio i nogomet!

Prema svemu možemo zaključiti da naša mladost voli i cijeni umjetnost, iako nema baš mnogo prilike da u njoj uživa.

Roditelji počinja shvaćati

Odmah na početku jedan pomalo karakterističan odgovor: »Koji put mi i to pribace, ali ja pređem preko toga, jer obično oni s tim ne žele nešto lošeg, a poznato je da starije generacije ne mogu u potpunosti razumjeti

mlade«. Više manje tako glasi
otprilike veliki broj odgovora.
A iz njih proizlazi, da između
mladog narastaja i onih starijih
pocinje da vlada neka vrsta ko-
egzistencije. Međutim, možemo
navesti i ovakav odgovor: »Ko-
diteљи danasnju omladinu ne
razumiju. Samo misle na to ka-
ko oni nisu imali nikakve zaaba-
ve. Ali danas se o omladini vo-
di racuna, jer konačno, na mla-
dima svijet ostaje.«

Neki kažu da im to roditelji nikad ne spominju, drugi — samo rijetko i obično imaju pravo. Jedan je mladić pokušao biti odvažan i razglabati o tome s ocem, ali je ne dugo poslije toga morao da strci niz stepenice. Rezultat — ostao je petnaest dana bez džeparca i kako kaže »od one jadne moje »Morave« (pušio sam je u dva puta) ostalo mi je samo ugodno osjećanje«. Jedna je učenica bila iskrena pa je ovako zapisala: »Da, često im spominjem jednu svoju propalu ljubav, nastojim da me bar oni shvate, da me razumiju, ali od toga ni do danas nista, a to mi je teško, jer stalno uzdižu iz one kad smo mi bili...«

Većina je ipak zadovoljna načinom kako se prema njima odnose roditelji.

Glavno je zvati se čovjek

Veliki broj anketiranih slaže se u jednome: ne postoji u realnosti ni idealan tip mladica niti savršena djevojka. Još nešto da odman recemo: djevojke ne mogu zamisliti idealnog mladica, a da nije visok. Ostale osobine su varijabilne: netko voli plavuše, netko crнке, većina muškaraca traži od djevojke skromnost (a one to isto od njih).

— Ljepota nije važna, ali da je visok i inteligentan.

— Nemam neki idealan tip što se tiče fizionomije. Mene ljudi osvajaju svojim duhom.

— Idealan tip omladinca bez obzira na spol jest tip pravog socijalističkog radnika.

A mladići? Kakve oni djevojke traže?

— Na to je teško odgovoriti
.. Vitka, plava, lijepa, ali oba-
vezno pametna.

— Ne mora biti lijepa, ali mora biti inteligentna i sasvim iskrena prema meni.

— U prvom redu da je karak-
terna, pristojna i dostojna sebe.
— Inteligentna, tiha, skromna
i ne mora biti lijepa. Važno je
da je čovjek u duši.

— Ideal postoji dok se čovjek ne zaljubi, jer onda sve to iščezne.

Kako vidite ukusi su različiti.

Profesori su popularni

Učenicima se, eto, pružila prilika da svojim odgovorima »na-prave« idealnog profesora. Ako nastavnika da jednostavniji čeniku.

pravu" lokalnog profesora. Ako bismo sumirali njihove odgovore on bi trebao da posjeduje slijedeće vrline: sposobnost da razumije đaka, pravičnost (»ni po babu, ni po stričevima«), ozbiljnost i iskrenost u ophođenju s učenicima, duhovitost, dobar predavač, »da nam bude što bliži a da ipak ne izgubi svoj autoritet«, »da se ne drži previše izolirano od učenika«, da posjeduje veliko znanje, hladno-krvan, human, neposredan i iskren.

Tako — otprilike — sumirano. Jedan od r
Pojedinačno, međutim, mnogi odgovora svak
od učenika navode samo dvije — Cijenim
— tri stvari. znaju prisjetiti

Evo nekoliko cjelovitih odgovora:

— Požrtvovnost i nastojanje te

Optimizam mladosti

U mnoštvu odgovora našlo se i: "Ah taj život raznovrsnih rezoniranja. No pre-
teži dio anketiranih vjeruje — Nikada.

sebe, oduševljava se životom drag. (pri tome ne negira pojedine teškoće), i uvjeren je da će mu pamet.

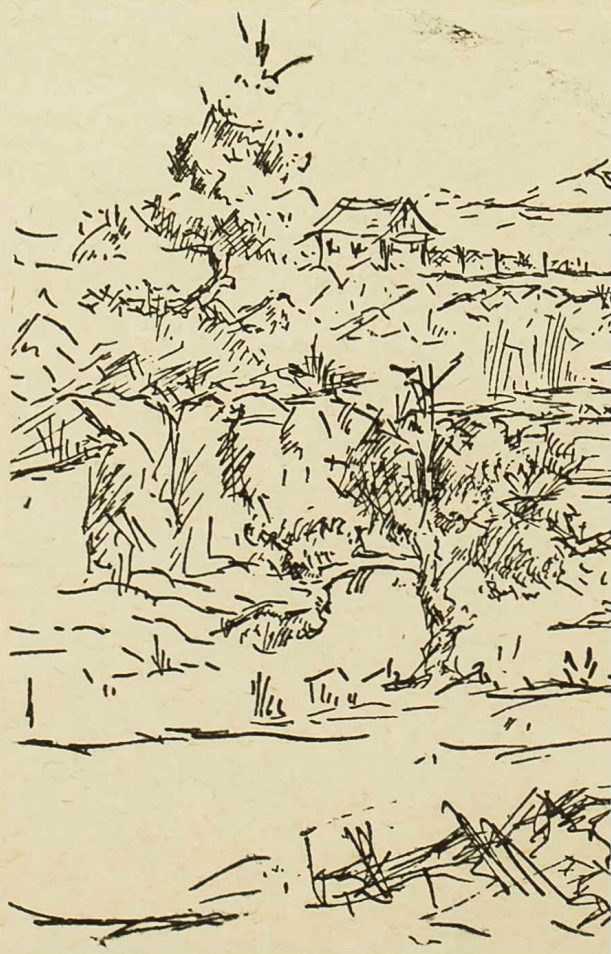
sutra biti još bolje. — Ne zaka-

Jedan učenik ovako odgovara: -- Život je teška stvar kao svaka druga, koja je silom nametnuta.

— Kadkada se javi i to pitanje, vjerujem kao i kod svakog čovjeka jer konačno uz lijepe strane da bi

— Smatram da sam isuviše — Ne. Nema malo doživjela da bih rekla: to mislim.

malu do IV yela da bin tekla, to n'ashin.

STI

gradivo na što
način prenese u-

tprema učenicima
njihove ličnosti.
shvatiti da i da
k ne uzimlje pre-

im one, koji nepe-
aze preko bitnih
ojima će se učenik
tu.

cijenim nastavn-
laže da dak azi-
predmet, i kojem-
to u tome ne uspi-

najkarakterističnijih
ako je i ovaj:
nastavnike koji se
i da su i oni bili
su u stanju da
e stvari i momen-

«. Znam reći: Ži-
jep».

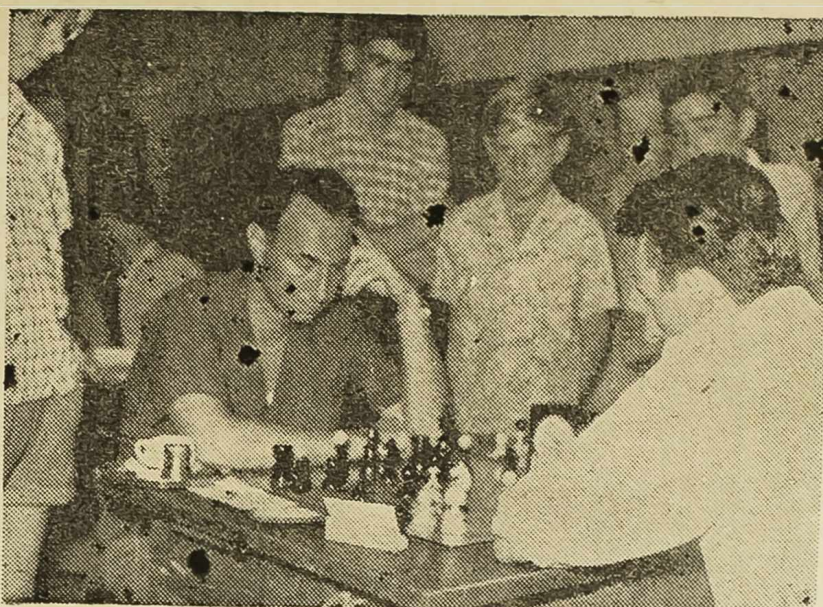
Život je lijep i

ikada ne pada na

la. Kad mi je naj-
slim da u životu
lijepo što sada ne-
vrijedno da se za

na dobrih i loših
ga gledati s vedre
se lakše prebrodi-

am vremena da na

Tko je bez grijeha

U njihovim godinama da se
koješta zgriješiti. Reflektirali
smo na njihovu indiskretnost i
vjerujemo da su bili iskreni.
Kazali su nam neke od njih —
ne može se reći da su velike.

— Da često griješim prema
ljudima, i to tek kasnije otkri-
vam.

— Ponekad se sjetim, ali po-
što svi ljudi žele da zaborave
ono što je ružno u njihovu ži-
votu i ja im se pridružujem.

— Propust što se nisam po-
svetila likovnoj umjetnosti (op-
još nije kasno, djevojko!)

Interesantno je ali djevojke su
hrabrije i jače ističu ono što
nisu smjele učiniti.

Ostvarljive želje

Činjenica je da mladost voli
putovanja. Od toga smo i pola-
zili postavljajući ovo pitanje. I
možemo odmah reći da su naše
djevojke i mladići u svojim že-
ljama skromni. Nije da ih nema
koji priželjkuju i duga putova-
nja, sve tamo do Indije i Uraia,
no većina od njih želi prije sve-
ga »upoznati našu lijepu socija-
lističku domovinu. Njene ljude
i planine, njene tvornice i sela.

— Željela bih da mogu putova-
ti na istok, jer me orijentalni
motivi mnogo privlače. Od ev-
ropskih zemalja najradije bih
posjetila Španiju.

— Turneju po Jugoslaviji, da
najprije upoznam svoju zemlju.
A poslije...

— U svemir.

Pročitati smo i ovakav odgo-
vor: Iz gimnazije.

— Indonezija, Indija, Francu-
ska, Italija.

— Od Boke Kotorske do Pule.

— Voljela bih obići Afričke

zemlje: Alžir, Ganu i Kongo.

Ima i onih koji bi putovali bi-
lo kuda, samo da nisu u Šiben-
iku. Jedan sasvim lijep broj rado
bi putovao u Zagreb. To su za-
cijelo budući studenti. Doduše
karta do Zagreba nije skupa,
samo se nj svjedodžba lako ne
dobiva.

Čvrsta povezanost

Na pitanje: »Što mislite o ra-
du svoje omladinske organizaci-

je«? dvadeset posto omladinaca
i omladinki napisali su retke
pune hvale. Ima doduše i onih,
koji misle da omladinska orga-
nizacija dobro ne radi, da nije
aktivna u rješavanju nekih pro-
blema, koliko bi trebala biti.
Ponekad joj se zamjera inert-
nost. No, kako rekosmo velika
većina smatra da omladinska
organizacija pravilno djeluje i
da je suvremena.

— Mislim da je njen rad us-
pjšan, a male propuste, koje
ima svaka organizacija, ne tre-
ba shvatiti ozbiljno. Zadovoljna
sam.

— Rad je vrlo dobar i sve-
stran. Ona može vidno da upot-
puni svestranost jedne ličnosti.

— Svake godine radi sve bo-
lje.

— Nije onakva kakva bi tre-
bala biti.

— Nemam nikakav prigovor.

— Uspješno izvršava postav-
ljene zadatke.

— Gdje se radi ima i griješaka.

— Volim svoju omladinsku
organizaciju i njenim uspjesima
se ponosim.

— Dosta je mlada, ali bi isto
mogla biti više aktivna.

— Mi smo krivi da nije bolja.

— Zalažemo se, radimo i us-
pjesi su tu.

— Rješava naše probleme, ak-
tivna je, zadovoljan sam.

ČOVJEKU

O veliki čovče, nedorečeni porođaju, smrtni odgođena,
tražim tvoj glas u ovoj jurnjavi između Medvede staze i sazvjež-
da Oriona
tražim te u Alžiru, u Keniji, na Suez, na Kubi, u Tjensinu, u
Kongu

Zovem te, vičem tvoju lozinku stoljeća,
veliki čovče što izgubio si se neprimjetno od sebe
i nestaješ pomalo u ljugava puza, u zelena guštera.
Viečan tvoj razum nedogodene civilizacije,
mojim za mali stisaj pred provalijom,
nad koju kriliš svoj iznenađeni Ikarov let, Prometeju.
Ovdje među još gladnima, još mucavima, još hladnima,
o beskrajno moguće veliki čovče,
vraćaš u prašinu sazdano tijelo tvoje, i glas napukli svoj,
i riječi svoje zaklane izbroji koliko puta dosada
na tvojim ludim klaonicama bez pravog razloga,
u tvojim nepromišljenim igrama, u prokockanim mogućnostima
susretanja i rastajanja u sveljubavi i svegrijetu.
O veliki, o bezbrižni, o rasipni čovče, zauzdaj već jednom
grivu jurnjave pod ovim plaštom iščekivanja,
u ovom mogućem čekanju, u ovom trenu straha
da se ne razdvojimo zauvijek i nepovratno
od ovih malih ptica lišća i pjesama.

I ne gledamo sivo nebo očaja pred neumitnošću
nesmiljenih jezika plamena i začuđenih klevavih koljena
rečemo onome što se u času sveopće kuge postroji pored nas:
»bili smo ipak pod ovim prokletim, lažljivim nebom«.
Nauči već jednom, o veliki, o snažni, o j e d i n i čovče
da poslije tebe moguća je samo praznina.

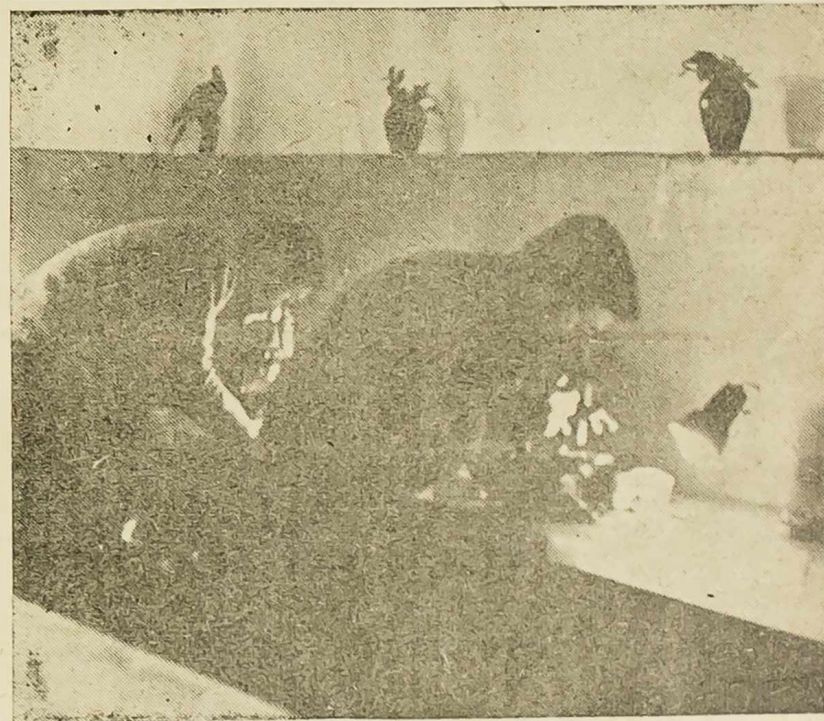
Đ. Bećir

Otvoren prvi gimnazijski laboratorij

Prije nekoliko dana otvoren
je obnovljeni biološki kabinet,
koji je zbog mogućnosti novih
oblika rada u njemu nazvan la-
boratorijem.

Jednim originalnim rješenjem
dvojice osmaša, budućih arhite-
kata, dobilo se mnogo više rad-
nog prostora. Napravljen je no-
vi stol, smješten uz zid, na ko-
jem, isto kao i na jednom dru-
gom, oko osam učenika mogu
nesmetano raditi. To znači da su
svi članovi ove najbrojnije sek-
cije u mogućnosti da bez ikak-
vih teškoća stiču praktično zna-
nje proširujući ono stečeno za
vrijeme nastave, što je neobično

važno za učenike koji namjera-
vaju studirati medicinu i veteri-
nu, te farmaciju. Potrebno je
naglasiti da je biološka grupa i
dosada, pod prilično nepovolj-
nim uvjetima (malo radnog pro-
stora, a veliki broj članova) po-
stigla to, da je drže za najbolju
naučnu grupu Gimnazije. Rezul-
tat rada i oduševljenja za bio-
logiju, koje je prof. Mira Lam-
baša znala stvoriti, je i veliki
broj učenika koji će na maturi
polagati upravo biologiju. Od to-
čno sto ovogodišnjih maturana-
ta šibenske Gimnazije, čak tri-
desetčetvorica se opredjelila za

taj predmet. To je još jedan do-
kaz vrijednosti reforme školstva.

Druga novost u bivšem kabi-
netu, sada već laboratoriju, je i
lijepi akvarij koji je u cijelosti
napravilo poduzeće »Gradskog
vodovoda«. I ovom prilikom se
moramo zahvaliti kolektivu tog
malog poduzeća, posebno direk-
toru drugu Trešnjiću koji je,
kako je na svečanom otvaranju
istakao prof. Ivo Livaković, di-
rektor Gimnazije, pokazao van-
redno razumijevanje i dao lijep
primjer pomoći poduzeća ško-
lama.

Ostale radove izveli su sami
učenici, dokazavši da se uz re-
lativno mala sredstva mogu po-
stići veliki rezultati. Saznanje o
vlastitom uspjehu, preuređena i
za radove vrlo prikladna prosto-
rija, te novi mikroskop, sigurno
će doprinijeti novim uspjesima
mladih biologa.

Na kraju trebamo istaknuti
pomoć Kotarskog i Općinskog
savjeta za prosvjetu i kulturu,
na kojoj se svi članovi biološke
grupe toplo zahvaljuju.

Fulgosi Vladimir

Pet minuta s predsjednikom

— Već i sada su iskrsli dosta teški problemi — rekao je u početku razgovora predsjednik NO općine Rudolf Alfiev. Privredni razvitak naše općine još više je istakao u prvi plan mnoge teškoće koje su i ranije postojale kao i nove. Samo da nabrojim: slaba trgovinska mreža, donekle snabdijevanje za vrijeme turističke sezone, ugostiteljstvo, nedostatak uslužnih radionica itd.

bilo čak i jeftinije za 20 dinara. U idućoj turističkoj sezoni opskrba s mesom će biti još bolja, jer zadruga ima svoju klaonicu. Teškoće u opskrbi s kruhom će se i ove godine osjećati, jer u tom pogledu nije ništa poduzeto. Mogućnosti snabdijevanja s lokalnog područja su velike. Jedino se meso mora nabavljati sa strane. Trgovačka mreža je nešto poboljšana, a time će biti poboljšana i opskrba građana.

U Vodicama ima velik broj učenika. Kako stojite sa školskim prostorom?

— Već i sada je tijesno. Skolu u Vodicama pohađaju i učenici iz Tribunja. Školska zgrada u mjestu građena je još u doba Austro-Ugarske i do danas se u njoj nije ništa mijenjalo. Dvije trošne i nehygienijske zgrade, u kojima sada radi 16 odjeljenja, ne mogu zadovoljiti potrebe suvremene nastave. Taj teški problem riješit će se samo gradnjom nove škole.

Vodicama će nedostajati i mnogi komunalni objekti, šira zdravstvena mreža, razne uslužne radionice, prostorije za rad raznih organizacija itd. Što se misli u tom pogledu poduzeti?

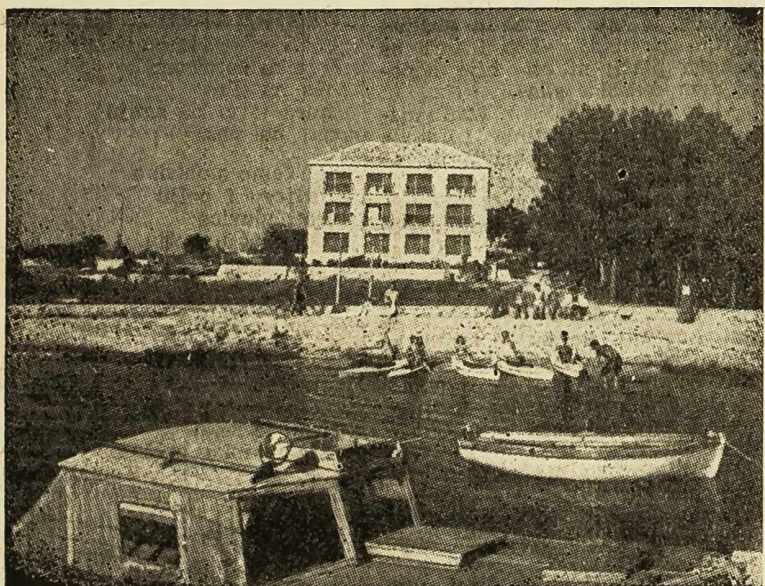
— Mnogo toga nedostaje. Mjesto nema kanalizacije. Nema uslužnih radionica, hotela možemo reći i nema. Kino dvorana u zadržnom domu služi svima. Zdravstvena stanica nalazi se također u nehygienijskim zgradama. Sada se pripremamo za gradnju nove zdravstvene stanice koja će imati 12 — 15 prostorija i u čijem će sastavu biti roditeljske, savjetovanišne za trudnice te majke i djecu. Također bi mjestu bila potrebna ljekarna i sanitetska kola, jer u hitnijim slučajevima prevozimo bolesnike nehygienijskim prijevoznim sredstvima. U sklopu zanatskog kombinata bit će otvorena jedna uslužna radionica.

Rudolf Alfiev

Gradani negoduju zbog pokupljenja nekih artikala na tržnici. Što je tome uzrok?

— Stanovništvo se do sada snabdijevalo uglavnom sa sela. Pojedini su išli u Sibenik i kupovali robu, pa je ovdje prodavali. To je potrajalo sve dok nije uspostavljena bolja trgovačka mreža. Već ove turističke sezone u opskrbi s voćem i povrćem nije bilo teškoća, jer je trgovačko poduzeće »Plavina« iz Sibenika otvorilo svoju prodavaonicu. Cijene su bile iste kao i u Sibeniku. U Vodicama je meso

Odmarašnice »Grafike«

Mjesto sa dva života

Neka mi oprostite Vodičani, što u ovoj kronici o mjestu u ovim zimskim danima nisam raspoloženo da uveličam ljepotu njihovog mjesta.

Ulice opustjele. U luci brodići poskakuju na uzburkanoj vodi. Vjetar snažno puše, dok se valovi bučno razbijaju o obalu. Vodicke su se obukle u svoje zimsko ruho. Ispred »Kozare« se okupili penzioneri. Tko zna po

koji put oni pričaju o događajima iz minulih dana. U njihovom društvu su i neki mladi.

Što je, Ivane, što si tužan, nisu ti valjda sve lađe potonule, dobacuje jedan od njih.

— Pusti k vragu lađe, plove one i dalje, ali mene muči ova dosada. Prosto se osjećam kao riba bez vode. Ne mogu ja bez društva, šale i pjesme. E, tko će

dočekati prve ljetne dane — nastavi Ivan.

— Turistkinje, pogotovo, u šali dobaci jedan od njih.

Ne želi samo Ivan da što prije dođe ljetno. To žele svi Vodičani, jer u ovim monotonim zimskim danima njima je više nego dosadno. Vodicke su zaista mjesto sa dva života, Društvo se živi zimi, a drukčije opet ljeti.

Većeranjih šetnji gotovo i nema. Istina, sala restauracije »Kozara« spremna je da u svako vrijeme primi goste, ali nije u stanju da im pruži bilo kakvu razonodu. Kad bi postojala neka skromna glazba, možda bi mještani s više vedrine očekivali predvečerje. Sigurno je i to, da bi u tim slobodnim satima manje pljuštale karte po stolovima.

Voljeli bi Vodičani gledati i kulturno-umjetničke zabave, ali to je moguće tek ljeti kada dođu gosti. Kulturno-umjetničko društvo »Gušte Sprljan« nikako da se probudi.

Jedina, ali i najdraža razonoda mještana su kino-predstave. Kino radi svake subote i nedjelje. Nedostaju samo dobri filmovi, pa kako se priča, od sada će ih omladina birati. Ples se održava dva puta sedmično.

U ovim sivim zimskim danima, u kojima ipak nije sve sivo, Vodičani nestrpljivo očekuju ljetno, jer tada će doći i turisti od kojih u najvećoj mjeri živi to sada tiho mjesto.

Na kraju još nešto. Kulturni život u Vodicama je prilično jednoličan, iako bi mogao biti bogatiji i življiji. Mjesto ima kulturnu tradiciju, koja bi se mogla nastaviti jer kadrova ima dovoljno. Prostorije nisu problem, jer imaju i Zadržni dom, jedan od najljepših u Hrvatskoj. Potrebno je samo volja i dobra organizacija.

„Vinice“, a ne Vodicke

Vodičani su dobri vinogradari. Preko 300 vagona vina proizvede se u tom vinorodnom kraju. Gotovo ni jedan turista iz Vodicke nije otišao a da nije kupio demizanu i punu vina odnio sa sobom. Jednom zgodom neki im je turist u šali dobio, da bi od Izvršnog vijeća trebali zatražiti dozvolu o promjeni naziva mjesta u »Vinice«.

Tvornica voćnih sokova?

Kako saznajemo »Mljekara« iz Zagreba interesira se za količine voća na području ove općine radi izgradnje tvornice voćnih sokova. Vodicke imaju uslove za izgradnju jedne takve tvornice. U ovom kraju proizvede se godišnje 300 vagona vina, 25 vagona višanja, 30 vagona smokava, 5 vagona kupina i drugih raznih proizvoda.

Bez urbanističkog plana

Vodicke još uvijek nemaju urbanistički plan. Sve to koči izgradnju mnogobrojnih komunalnih i drugih objekata. Nikle su mnoge novogradnje, koje su skrenule tok njihove daljnje izgradnje. Podignuto je dosta malih privatnih zgrada. Svaki privatnik je za sebe arhitekt i u toku gradnje stalno nešto nadograđuje. Sve novo što treba graditi potrebno je sada uklopiti u divlju izgradnju. Međutim ni to neće dugo potrajati, jer će uskoro biti gotov urbanistički plan.

Više brige o čistoći

Vodicke se sve više prilagođavaju gradskom načinu života. Osim toga novogradnje što se podižu, daju Vodicama obilježje grada po vanjskom izgledu. Ali u tom prijelazu od seoskog na gradski način života imaju još dosta problema. Među njima je problem čistoće svakako na prvom mjestu. Zbog toga, što nema kanalizacije, a zemljoradnici još uvijek drže stoku, tu su otvorena smetišta i dubrišta, koja ljeti postaju legla muha. Narodni odbor općine i Turističko društvo ulažu napore da se insekti utamane, ali je to samo djelomično rješenje, a prema sadašnjim iskustvima i dosta skupo. Zato bi se moralo bolje organizirati održavanje čistoće. Tome bi mnogo pomoglo ako bi se organizirala služba za održavanje čistoće.

Vodice

U nekoliko redaka . . .

VODICE MJESEČNO prime preko 5000 pisama, a u druge gradove upute oko 4.500 pisama i drugih poštanskih pošiljaka.

DEVEDESET VODIČANA u loži mjesečno na štednju kod pošte preko 240.000 dinara.

U 1960. GODINI matičar u Vodicama je registrirao 120 novorođenčadi, od toga preko 60 posto ženskih. Za isto to vrijeme broj umrlih je ravno 38. Broj sklopljenih brakova u ovoj godini iznosi 52.

VODICE DANAS IMAJU 3260 stanovnika, dok ukupan broj građana u mjestu iznosi 6480.

U ŠKOLSKOJ KUHINJI pri Centralnoj osnovnoj školi 580 učenika prima svaki dan kruh, mlijeko, marmeladu i kakao. Pred dvije godine kuhinja je nagrađena za dobar rad sa 100.000 dinara od Glavnog odbora Crvenog križa Hrvatske.

ZAPOČELA JE RAD večernja osnovna škola za doškovanje odraslih, koju pohađa 30 polaznika. Pored ostalih obaveznih predmeta uči se i francuski jezik. Predavači su nastavnici Centralne osnovne škole.

DRUŠTVO »NAPREDNA ŽENA« otvorilo je tečaj kuhanja i kroja. Tečajem, koji pohađa 40 žena, rukovodi nastavnica Ljubica Vugrin. U okviru društva »Napredna žena« vrše se pripreme za proslavu Dana žena.

Rekonstrukcija zanatskog kombinata

Smješten na sjeverno-istočnoj strani mjesta, u neposrednoj blizini novo projektirane Jadranske magistrale, Zanatski kombinat je jedini industrijski objekt u Vodicama. Ovo poduzeće, osnovano odmah poslije oslobođenja od pojedinih privatnih zanatlija, posjeduje autokaroserijsku, bravarsku, kovačku, bačvarsku i stolarsku radionicu. Danas u Zanatskom kombinatu radi 55 radnika i službenika. S najviše uspjeha radi autokaroserijska radionica. Njen brzi razvoj zapažen je nakon izgradnje nove radionice.

Zanatski kombinat u postojećim prostorijama ne služi svojoj svrsi u onom obimu koji se od njega traži, niti ima onu rentabilnost, koja se s obzirom na postojeću radnu snagu u mjestu može postići. Ovi razlozi prisiljavaju organe upravljanja da prošire poduzeće. Nedavno je izgrađen novi investicioni program za proširenje i rekonstrukciju Zanatskog kombinata. Predviđa se izgradnja novog pogona autokaroserije. S obzirom na približavanje Jadranske magistrale i sve brži razvitak automobilskog saobraćaja osnovao bi se servisno-remontni odjel. Za proširenje Zanatskog kombinata zatražen je investicioni zajam od preko 214 milijuna dinara. Proširenjem Zanatskog kombinata mnogo će doprinijeti jačanju ekonomske moći komune.

ZUBAR

Putujem s jednim prijateljem Vodičancem iz Sibenika. Ima maramicu na ustima.
— Što je prijateljju?
— Izvadio sam zub.
— Što u Vodicama nema zubara — zainteresirao sam se.
— Nema — odgovori on. Zato se mora ići u Sibenik, a to znači i više potrošiti, jer treba platiti put i gubit vrijeme. Znaš — nastavi on — taj isti zubar ima dozvolu za rad na tišnjanskoj općini, a u Vodicama nema.

— Zašto?
Nije mi znao odgovoriti. Odgovor sam potražio u Narodnom odboru općine. Rekli su mi: — Zbog primjedbi građana na njegove postupke prema pacijentima i propuste u radu, Narodni odbor općine mu nije izdao potvrdu za daljnji rad na njenom području.

Komuna i turizam

Vodicke su postale privlačno turističko mjesto. U njima ljetuje više od 2.500 ljudi. Kako je to Vodičanima uspjelo? Iz godine u godinu stvarali su se uvjeti za turizam. Od godine 1955. provode dobrovoljnu mobilizaciju radne snage — mobilizaciju svih sposobnih mještana od 16 do 60 godina — i svi oni rade na uređenju mjesta. I tako su Vodičani uspjeli da stvore udobno turističko mjesto s asfaltiranim ulicama i lijepom plažom.

Vodicke još uvijek nemaju ni jednog ležaja u društvenom sektoru, a svake godine priliv gostiju je sve veći. Tako je ove godine broj ležaja u kućnoj radinosti od 850 porastao na 1636. To je najviše zasluga mjesnog Turističkog društva. U Vodicama računaju da će u 1961. godini biti 1.700 ležaja u kućnoj radinosti.

Komuna nije čekala pomoć sa strane, već se u organizacijama SSRN mnogo raspravljalo o mogućnostima privrednog razvika. Mnogo izbora nije bilo, ali su bili na čistu da se više ne mogu osloniti na onih 300 vagona vina što se proizvede. Zato su se na zboru birača odlučili, za velike akcije, koje će podići novu privrednu granu — turizam. I zaista uspjeh nije izostao.

Sada Vodičani pripremaju betoniranje puta uz more, od autobusne stanice do istočne plaže, te asfaltiranje ceste — priključka za Jadransku magistralu, koja je udaljena oko 300 metara od mora u blizini istočne plaže. Opsežan je to posao, zato je Ante Lasan na zboru birača ustao i rekao: — Mi smo se mještani dosad obavezali na samodoprinos u vrijednosti od 5 radnih dana,

a ja predlažem da se odredi 7 radnih dana za svakog sposobnog čovjeka između 16—60 godina. Svi birači kao jedan glasali su za Lasanov prijedlog. Tako se ostvaruju zaključci zborova birača u Vodicama. Ostvaruju ih sami birači svojim zalaganjem. Zato nije ni čudo, da Vodičani u svakoj stvari koje se prihvate postižu uspjeh, jer ono što zažele napraviti će svi kao jedan.

Prošla sezona dokazala je da je turistička privreda unosna, ali i vrlo složena. Za nju su potrebni brojni servisi i stručnjaci. Toga ovdje još nema dovoljno. Danas nije dovoljno osigurati samo krevet. Bilo je teškoća s prehranom i drugim. Zbog navale gostiju, ove sezone je bilo domaćinstava koja su otvarala svoje menze nemajući za to nikakvih uvjeta. Unatoč tome što je opskrba bila prilično dobra, iako su cijene bile visoke, ugostiteljstvo je predstavljalo prilično bolnu tačku. Sve to ukazuje da je potrebno suvremeno opremiti sadašnje objekte, koje već sada može primiti kućna radinost.

Vodicama je neophodno potreban hotel sa 70 ležaja s večernjom baštom. Republičkom Sekretarijatu za robni promet dostavljena je dokumentacija i čeka se rješenje. Potrebna je i nova restauracija od 400—500 obroka, jer sadašnji kapacitet »Kozare« je svega 150 obroka. Ukoliko se ne dobiju sredstva za izgradnju nove restauracije, sadašnja će se proširiti i imati kapacitet 300 obroka. S obzirom na prolazak Jadranske magistrale u sklopu Zanatskog kombinata izgraditi će se servisna stanica.

Mile Orlović

Gradnja vodovoda

Turizam u Vodicama je tek zapravo u začetku prema onome što bi trebalo da predstavlja i s obzirom na izvanredne klimatske uslove i prirodne ljepote. Voda je jedan od neophodnih preduslova da se on dalje razvija. Ekipe geologa iz Beograda već dvije godine istražuje vodu na području Vodicke. Misli se izgraditi na povišenom mjestu crpna stanica iz koje bi se opskrbljivalo mjesto Vodicke i djelomično Srima, Zaton, i Raslina. Kapacitet tog vodovoda bio bi 7 — 10 litara u sekundi. Međutim, postoji mogućnost da proširenjem gradskog vodovoda do Jadrice i Vodicke dobiju vodu iz šibenskog gradskog vodovoda. Samo je potrebno investirati oko 35 milijuna dinara.

Voda, međutim, neće doprinijeti samo razviku turizma. Ona će mnogo utjecati na razvitak voćarstva i povrtlarstva.

Vodicke i sada imaju vode na pretek, pa i za vrijeme najvećih suša, a po vodi su i dobili ime. Dovoljno je kopati samo dva do tri metra u dubinu, pa da se na-

ide na vodu. Vjerojatno je to jedino manje mjesto uz obalu u kojem nema ni jedne cisterne za sakupljanje kišnice. Zanimljivo je, da se jedan izvor nalazi tri metra od mora, ali ipak nema primjese soli. Ali to nije jedina atrakcija Vodicke. Izbrojeno je, da u mjestu ima ni manje ni više nego 450 izvora vode.

Tu sretnu okolnost Vodičani su katkad veoma spretno koristili. Oni su u Srednjem vijeku bili glavni opskrbljivači ratnih galija i drugih brodova, a za vrijeme suše spasavali su stanovnike dalmatinskih gradova od žeđi. Jedan kroničar je zabilježio, da su Vodičani u prošlom stoljeću »izvozili« vodu u Zadar. Zadarska općina jednom je prilikom brzojavno tražila, da im se hitno otpremi 3000 barila vode. Obližnjim otočanima davali su vodu za druge usluge. Bio je nepisani red, da oni, koji dolaze po vodu, dovedu u svojim brodicama pijesak za gradnju i nasipavanje obale.

Vodičani rado ističu u turističkim prospektima da mjesto ima pitku izvorsku vodu. Možda je i to donekle utjecalo da ga turisti rado posjećuju. (MO)

Tekst: Mile Orlović

za našu djecu — za našu djecu — za našu djecu — za našu djecu

Od školske zgrade, sagrađene da putuje šumom sam bez pratnje na granici tri susjedna sela, do nje staroga djeda, to nam ni on kuće dječak je trebao preći tri kilometra puta prečacem kroz šumu. S onu stranu šume tekla je rijeka, a još dalje rijeke nje ziraše se plavkasti obronci planina.

Sto je pak natjeralo dječaka

da putuje šumom sam bez pratnje na granici tri susjedna sela, do nje staroga djeda, to nam ni on kuće dječak je trebao preći tri kilometra puta prečacem kroz šumu. S onu stranu šume tekla je rijeka, a još dalje rijeke nje ziraše se plavkasti obronci planina.

Bilo je rano proljeće i snijeg

Susret s medvjedom

je već odavno okopnjo. Ovdje — ondje pojavila bi se visibaba i kos je raspojasano zviždukao u

krošnju stare bukve.

U nekoliko navrata djedo ga je poučavao, kako se zove koja vrsta leptira, kako se glasi žuna, kako se po tragu prepoznaju životinje i sa koliko pažnje treba dodirivati krhke laticice divljih ruža. Pričao mu je o starom ugljenaru koji živi u trosoj kolibi na obali rijeke, o njegovim pričama i pjesmama, koje bi pričao kraj ognjišta uz pucketanje smrekovih cjepanica. On je jednako ljubaviju volio sve ljude: bijele i crne, žute i crvene, sve životinje, biljke i ptice. Nije se hranio mesom, pa prema tome nije bio prisiljen uojiti životinje kojima ubrzo postade zastitnikom i prijateljem.

Putujući tako šumom i razmišljajući o starom ugljenaru dječaku iznebuna dočrli ususret bujloki zeko. Zuri zeko, zuri dok mu objesen o vratu zvečka stakleni praporčić i nikako da se razbije.

— Kuda, zeko, kuda? — upita dječak.

— Progoni me lisica — odvraća zeko. Odaje me praporčić pa nikada mira.

— To znači da kod tebe nema dobre volje.

— O, imam je i previše — ljutnu se zeko. Ali kad uz dobru volju ne bi posjedovao i brze noge već davno bi postao plijenom mojih mnogobrojnih neprijatelja. Oprosti, ali meni se zaista žuri jer mi se ona nalazi za petama.

— Hoćeš li da te oslobodim praporčića?

— Nemam vremena, nemam vremena. Drugom zgodom, drugom zgodom. Sretno!

Odjuri zeko prtinom što ga noge nose, dok mali stakleni praporčić odaje njegov trag. No evo i lije; oči joj lukave a rep kitnjast kao bakina preslica. Zuri li, žuri!

— Kuda, teto lijo? — upita dječak.

— Salu na stranu — u žurbi će ona. Vuk mi se nalazi na tragu.

— Hm, hm... — Vuk, vuk. To znači da ne posjeduješ ni mrve dobre volje.

— Hej, kad ja uz dobru volju ne bi posjedovala i nekoliko grama lukavstva bila bi vječito gladna. Ah, da; da nisi opazio nekakvog zeku s praporčićem o vratu?

— Svakako da jesam. Otrčao je u onom pravcu — pokaže on

Srebrni potocić

Srebrni potocić stvara čuda; žubori, teče i krivuda.

I tako produži preko njiva, kao srebrna pruga živa.

Napoji konja a ratar reče: "Evo ga, djeco, teče, teče..."

Prate ga ptice, pozdravlja zeka: "Zdravo putniče iz daleka."

Donosiš li nam novost koju? Da li su zečevi svi na broj...?

Mora i lice da se mije, i žedan jelen da ga pije.

Osvježi vlati mladoj travi, pa se nestašne zaboravi

i krenu dalje kroz zemlju meku da se umije u svoju rijeku.

P. Bilušić

rukom na suprotnu stranu. A znaš li ti, teto, gdje se nalazi koliba starog ugljenara?

— Nalazi se s ovu stranu rijeke — odvraća ona i otrči da lije.

— Nije li ovuda prošla lisica? — upita vuk koji se iznebuha stvorio kod dječaka. U očima mu gori mržnja u iskešenim ustima klinasti ocnjaci. Bahat je i strašan.

— Da, da, da, da... prošla je — odgovori dječak cvokoćući zubima. A, a, a — ako požuriš stići ćeš je.

— A kuda je nestala? — upita on.

— T-t-t-tamo o onom p-p-p-pravcu pokaže dječak prstom na suprotnu stranu.

— Hm, hm... Ako požurim... Ali zašto bi ja činio toliko put kad već ovdje imam dobar zalagaj... Pst, mir: ne čini li ti se da negdje u blizini mumla medo? — Eh ovdje ne smijem dočekati ona strašna šljampastu nakazu.

— Znači li to, da kod vas vukova nema ni mrve dobre volje? — izlanu dječak.

— O, imamo je i previše. Ali kad uz dobru volju ne bi posjedovali čvrste mišice i jake ocnjake desilo bi se zlo. Ne zaboravi da u šumi vlada zakon jačega.

— A znaš li ti, kume vuče, gdje se nalazi koliba starog ugljenara?

— Hoćeš li da te oslobodim praporčića?

— Nemam vremena, nemam vremena. Drugom zgodom, drugom zgodom. Sretno!

Odjuri zeko prtinom što ga noge nose, dok mali stakleni praporčić odaje njegov trag. No evo i lije; oči joj lukave a rep kitnjast kao bakina preslica. Zuri li, žuri!

— Kuda, teto lijo? — upita dječak.

— Salu na stranu — u žurbi će ona. Vuk mi se nalazi na tragu.

— Hm, hm... — Vuk, vuk. To znači da ne posjeduješ ni mrve dobre volje.

— Hej, kad ja uz dobru volju ne bi posjedovala i nekoliko grama lukavstva bila bi vječito gladna. Ah, da; da nisi opazio nekakvog zeku s praporčićem o vratu?

— Svakako da jesam. Otrčao je u onom pravcu — pokaže on

— Nalazi se na obali mutne rijeke; on je jedini naš prijatelj. Zuri mi se, žuri...

Kada je vuk nestao u gustišu dječak pomisli: "Eto i vuk se nekoga plaši; ni on nije nepobjediva šumska sila."

Šljap, šljap, šljap... Izade medo iz šume na prtinu i stade njušiti zrak. No opazivši dječaka sama u šumi primijeti:

— Što tražiš u šumi?

— Tražim kolibu starog ugljenara — odvraća dječak. Gdje se nalazi mutna rijeka?

— Njen izvor je daleko, a ušće još dolje. Međutim, ja znam za ugljenarevu kolibu i znam za mlinarevu vodenicu — i to je sve. Dakle moj trag će ti pomoći da pronađeš i jedno i drugo.

— U redu, medo...

— Ne zovi me medo nego Dragonja; tako me okrstio stari ugljenar od mljla. Ali starcu se moralo dogoditi neko veliko zlo, jer već pet dana ne izlazi napo- lie iz kolibe.

— A niste li dobili ime — medo — zbog toga što volite jesti med?

— Da. Ali ja ne volim samo med već i šumske jagode. Pa štoviše volim i vodeničareve lubenice. Crvene i žute. A što ti voliš?

— Volim ptice i životinje, leptire i srebrno inje na pupoljcima kupine.

— Ali što najviše voliš?

— Najviše volim djedu; sam smo u kući.

— A što se desilo s tvojim roditeljima?

— Otac je poginuo u borbi, a majka umrla u logoru.

— Dakle, ti si siročić?

— Da.

— A nije li ovom prtinom prokasao vuk?

— Jest, progoni liju.

— Kuda je krenuo?

— Tamo — pokaže dječak prstom u suprotnom pravcu.

— Njušim tvoju laž — odvraća medo. Krenuo je u suprotnom pravcu, evo njegovih tragova.

— Zabunio sam se — skrušeno će dječak.

— Na koji način da te kaznim?

— Povedi me do ugljenareve kolibe.

— Hu-u zamumla medo. Laju psi; negdje u blizini nalaze se lovci. Moram požuriti.

— To znači, da ne posjeduješ ni mrve dobre volje.

— Imam je toliko, da ni sam ne znam što ću s njom. No kad medvjedi, uz dobru volju ne bi posjedovali i snagu svojih šapa loše bi se proveli u šumi.

— A plašiš se lovačkih pasa!

— Ne, već ljudi. Dovidjenja — Aha-a, i još nešto: ne zaboravi prenijeti moj pozdrav starom u-

gljenaru. Kaži mu, od mede Dragonje. A sad idi u susret lovcima, oni će te poučiti, kako ćeš stići do starčeve kolibe.

Tako medo odšljapa u jednom, a dječak u drugom pravcu.

Prvi je želio biti što dalje od lovaca, a drugi, da se što prije nađe u njihovom društvu. Osluški- kavao je šum vjetra u krošnjama borova, šaparenje leptira i zviždukanje kosa — i smatrao se veoma sretnim. No što se više približavao lovcima i njegovo uzbuđenje bivalo je sve veće:

grudi su žudno udisale svježiji zrak dok su oči ispitujući promatrale guštaru. Razmišljao je o svom susretu sa životinjama u šumi, o njihovom međusobnom uništavanju kao i o njihovom bijegu pred čovjekom i konačno dođe do zaključka, da je on, čovjek gospodar, svega što postoji na našoj planeti. Jedan kuštravi šarov projurli kraj njega po medvjedom tragu. Zatim se pojavio još jedan bez repa. I još jedan, istačkan s crnim pjegama po leđima, bez pola desnog uha. Za psima se pojave i tri lovca od kojih ni jedan nije bio iz njegova sela. Prvi upita:

— Što radiš u šumi dječče?

— Tražim kolibu starog ugljenara — odgovori dječak. Čuo sam, da on jednako ljubaviju voli sve ljude: bijele i crne, žute i crvene, sve ptice, leptire i životinje. A uz to da znađe pričati mnoge divne priče i bajke. Molim vas recite mi, gdje se nalazi mutna rijeka?

— Stari ugljenar je mrtav — odgovori jedan; pokopan je pred tri dana na rubu šume. Njegova koliba je ostala pusta.

— Mrtav! — zaprepasteno će dječak.

— Da, mrtav — reče drugi lovac. Ne idi dublje u šumu, nego se povrati nazad otkud si i došao. U šumi ima vukova.

— A vi, zašto uništavate jadne životinje?

— Zašto, zašto? — reče treći. Stetočine su. Vukovi uništavaju stoću, medvjedi voće, lisice ko-koši, a zečevi grašak i žito. Po- di s nama; sproved ćemo te do kuće. Mutna rijeka je daleko. I podoše.

Petar Bilušić

Štamparska greška

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Trči zeko šumicom i viče na glas: — hura lovcu ne smijemo pucati na nas.

Setat ćemo slobodno po brijegu i polju i birati glavice i ljepšu, slađu, bolju.

Novine su donijele tu radosnu vijest, eno dolje čitaju i jela i brijest.

Iza bukve medo pomalo se smješka sigurno je zeko to štamparska greška.

Kemal COCO

Dragoljub Janković

Novogodišnja noć

... I te večeri mislila sam o njemu. Riječke pahuljice snijega lijepile su se za stakla raskošno osvijetljenih izloga, ljudi su se žurno kretali s rukama punim paketa, neka djeca su vukla sanke koje su žalosno škripale po suhom, snijegom još nepokrivenom, trotoaru. Na trgu je blistala velika jelka okićena igračkama i okružena radoznalom djecom koja su bila pomalo začuđena što je, eto, djeda-Mraz morao u mjesto saonicama, da se dovezu u jednom starom isluženom fiakeru, jer snijega kao za inat još nije bilo dovoljno. Na sve ovo nisam obraćala naročitu pažnju jer sam mislila samo o njemu dok sam prolazila ulicom. Mnogo više nego drugih večeri, jer je ovo bila novogodišnja noć. Gdje će je i skim provesti? Zamišljala sam sebe kako ga iz nekog prikrajka posmatram, sretna što on ne zna da sam pored njega, što mogu da vidim kako izgleda i kako se ponaša kada ne razgovara sa mnom, kada mene nema u njegovoj blizini. Često sam pomišljala da je prema meni samo nešto predusretljiviji, nego prema drugima a nekada da gaji posebna osjećanja koja ne može da otkrije jer ga u tom sprečavaju njegov društveni položaj, odgovornost, obaveza, godine možda. Da, godine, svakako je dosta stariji od mene, zapravo i nije star već sam ja isuviše mlada, gotovo dijete prema njemu. On nije kriv za to, nije kriv što sam ga zavoljela iako nije lijep. U glavi mi je bila neprestano njegova slika, pokušavala sam da odgonetne zašto mi je tako posebno drag kada nema plavu talasastu kosu, oči boje kestena i jamicu na bradi ili obrazima, kakvog sam ga u svojim iluzijama stvarala. Ništa od svega toga nije imao na sebi onako visok, krupan i nezgrapnan, kakav se odjednom nadkrililo nadamnom kao planina, pokrivajući me svojom sjenkom kraj osvijetljenog izloga sa igračkama, pred kojim sam zastala samo da bih mogla da budem bliži sa svojim mislima o njemu.

— Kako je, mala? — stavio mi je ruku na rame i povukao za pramen kose koji se lelujao na zimskom vjetru. Ja sam se okrenula radošno, ali se nisam začudila. Za mene nijedan susret s njim, pa ni ovaj nije bio slučaj jer sam uvijek mislila o njemu; i kada sam učila, lutala ulicom, gledala film, kupala se ili posluživala kafom kolege u kancelariji. To je bio moj način da se branim od iznenađenja, koji sam sama pronasla. Tako nikad nisam mogla da pocrvenim i dozvolim da nekim nesmotrenim gestom otkrijem ljubav kojoj ni sama nisam znala uzrok. Zato sam veselo piljila u njega čekajući da mi još nešto kaže. Upitao me je dobroćudno:

— Kuda ćeš večeras?

— S bratom...

Nasmijao se i pokroviteljski me obuhvatio dugaćkom rukom oko ramena:

— Nisam mislio s kim ćeš, nego gdje?

Proturala sam po glavi čitavo šarenilo plakata koje sam tih dana pročitala i kao za pakost ni jedne da se sjetim i brzo mu odgovorim. On je vidio da sam zbunjena malom neistinom koju sam izrekala pa me je opet upitao:

— Zašto ne podoš sa mnom?

Zanimaj me od iznenaadne radosti i jednodnostavno, bez riječi, pošla s njim. Čak nisam opazila u tom uzbuđenju da smo ušli u ulicu u kojoj on stanuje. Uplašila sam se nečega i vjerovatno malo odmakla od njega, dok je on počeo da se izvinjava: vrlo brzo ću se obući i biti spreman da krenemo. Prekorila sam sebe što sam i trenutak posumnjala u njegove namjere, jer me je veoma odlučno ostavio na stepeništu u predvorju zgrade, i sam otišao gore. Razmišljala sam o tome i dođoh na ludu pomisao, vi- še da kaznim sebe. Popela sam se tiho uz stepenice i zazvonila ispred vrata na kojima je, na žutoj limenoj tablici bilo ispisano njegovo ime. On je otvorio vrata jednom rukom dok je drugom držao poluvezanu kravatu oko uzdig- nutog okovratnika bijele košulje. Dok sam se ja bezrazložno i u nedoumici smiješila, on je bio iskreno iznenađen:

— Što je, mala, predugo čekas?

Ušla sam u njegovu sobu ali mi nije doz- volio da je pažljivo razgledam, jer je bio vrlo

brzo gotov sa spremanjem. Tutnuo mi je pre- grst bombona uvijenih u raznobojne, zlataste hartije sa resama, koje je uzeo iz staklene zdjele na stociću, oko koga su bile nemarno rasporedene male fotelje. Zatim me je uhvatio pod ruku i poveo ka izlazu. Naman pomislu da mu predložim da ovu noc provedemo u njego- voj sobi, sami, da ga zaprepastim ovom zejnom i razrijesim svoju veliku tajnu, ali se uplašim da time ne prekinem onu tananu i meni nepo- znatu nit kojom sam ga, možda, vezivala za se- be. Klupce neizvjesnosti skupljeno u griu i uz- buđenje koje me je držalo citave večeri od- kado smo se sreli, nisu mi ni dozvolili da ne- što kazem. Poslušao sam posla s njim niz ste- penice, on je dozvao taksi i tek kada sam se zavrila u mekano sjediste u uglu automobila osjetila sam se malo primirenijom, spokojni- jom i sredenom. Nisam još znala kuda me vo- di i nisam htjela da ga pitam. Pri svakom za- okretu automobila naslonjala sam se na njega, veselog i svježeg, raspolozenog za caskanje. Slušala sam njegov dubok i ozbiljan glas, gie- dala mu lice koje se povremeno naginjala me- ni, osjećala slatku jezu kad god bi on, da bi potvrdio neke svoje riječi, stavljao ovlas svoju ruku na moju, i voljela ga kao dijete iznena- da dobijenu, dugo željenu, igračku na poklon.

Citava sala te noći postala je mojim prijate- ljem i poznanikom, svi ti ljudi s kojima je on povremeno razgovarao i kucao se casama punim zapjenutog vina. Nije me ostavljao ni za trenutak samu, vodio me je za ruku kada je trebalo da se probijemo s jednog kraja sale na drugi, okretao u svome naručju za vrijeme ig- re lako i pažljivo. Kada se u ponoći svjetlost ugasila i ponovo upalila, bio je okružen svo- jim prijateljima koji su mu čestitali Novu go- dinu, rukovali se s njim i veselo smijali. Ipak me nije zaboravio, njegove ruke obavile su se oko mojih ramena i ja sam osjetila da se pruža prilika kakva mi se možda nikada više neće pružiti u životu: odigla sam se na prste što sam više mogla i svojim usnama dodirnula njegove, pokolebala se za trenutak a onda pot- puno zaboravila i snažno ih pritisla u dug po- ljubac. Bio je prijatno iznenađen, osvrnuo se malo zbunjeno oko sebe i rekao osmijehujući se:

naša priča

— Sretna ti Nova godina, Katarina!

— I vama, — odgovorila sam mu, gledaju- ći u njegovo nekako nezgrapno lice, koje je za mene, u tom trenutku, bilo lijepo. Ljudi mi ni- su dali da uživam duže, odvel. su ga za sto i ponovno se kucali čašama, čestitali i nazdrav- ljali jedan drugome spominjući pritom stvari koje su bile isuviše ozbiljne za mene. Ja ih za- to nisam slušala, sjedila sam odsutno pored njih i sanjarila o našem susretu ove noći. Zamišljala sam sebe kako prolazim ispred njegove kancelarije, zastre raskošnim tepihom, sa pli- šanim foteljama i velikim pisanim stolom u sredini polukružnog zida, zastajkujući u očeku- jem da ga vidim, kao što sam i dotad to često činila.

Kada je svjetlost sijalica, povezanih traka- ma šarene hartije i lampionima, počela da bli- jedi a prozorska stakla postala neprozirno bije- la, našla sam se ponovo u automobilu koji je nečujno klizio ulicom, nemilosrdno približava- jući kuću u kojoj sam stanovala i trenutak kad je on, ozbiljan i kao istrežnjen od nečega, prvi izišao iz kola i pružio mi pažljivo ruku. Sačekao je dok sam otključala ulazna vrata od zgrade, rukovao se ljubazno i otišao...

Bezbroj puta sam ga srela od onda, na uli- ci ili u dugačkom hodniku između mnogih vrata. »Zdravo, mala, kako si? — rekao bi mi. »Do- bro, kako ste vi? — odgovarala sam mu i od- lazila negdje u ugao da ugušim suze dok je on, onako visok, krupan i nezgrapnan, nestajao u svojoj kancelariji ili silazio stepenicama, uvijek negdje žureći.

gradske vijesti

ŠIBENIK KROZ TJEDAN

NARODNO KAZALIŠTE

SRIJEDA, 28. XII — Pozdrav Serifu — drama u tri čina od A. Dikliča. Predstava za Dom JNA. Početak u 15 sati.

PETAK, 30. XII — Pozdrav Serifu — drama u tri čina od A. Dikliča. Predstava za učenike škole učenika u privredi. Početak u 10.30 sati.

NEDJELJA, 1. I — Balada o Eulenspiegelu od G. Weisebora. Početak u 19.30 sati.

PONEDJELJAK, 2. I — Naša draga djeca — komedija od N. Manzarija. Početak u 19.30 sati.

UTORAK, 3. I — Romanov i Julija — komedija u tri čina od P. Ustinova. Početak u 19.30 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA — premijera talijansko-francuskog filma u boji — **BURLACI S VOLGE** — (do 1. I) Premijera talijansko-francuskog filma u boji — **EVROPA NOĆU** — (2 — 6. I) Premijera američkog kinemaskop filma u boji — **OKLAHOMA** — (7 — 11. I)

20. APRILA — premijera američkog kinemaskop filma u boji — **KARNEVAL U NEW ORLEANSU** — (do 5. I) Premijera američkog kinemaskop filma u boji — **ZBOGOM ORUŽJE** — (6 — 12. I)

SLOBODA — premijera francuskog filma — **NATALIJA** — (do 4. I) Premijera indijskog filma u boji — **VJEČITA ŽEĐ** — (5 — 10. I)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 6. I — II narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 7 — 13. I — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

ROBENT

Zoran, Jakova i Jele Protega; Marko, Josipa i Danke Perica; Damir, Filipa i Milke Rupić; Senka, Frane i Marije Malenica; Miroslav, Milana i Janje Kokić; Roko, Ive i Slavke Frkić; Vladimir, Roka i Lujke Juran; Mirjana, Zarka i Kate Todorović; Snežana, Zivoljuba i Stane Marković; Vladimir, Pantelije i Kate Telenta; Ivo, Milana i Romane Mudronja; Sanja, Jose i Rute Barešić; Ivica, Ante i Alemke Poparić Grgas — Strklja; Nedjeljko, Marka i Ane Mudronja; Ivica, Krste i Grozdane Županić; Damir, Velimira i Majde Zanze; Grozdana, Frane i Mandel Lovrić; Zdravko, Ivana i Stane Barišić; Ivica, Jakova i Ivanice Dražić; Marija, Jovana i Božice Lalić; Dijana, Frane i Zorke Vučić; Ivanka, Josipa i Jele Romić; Želimir, Vlade i Lidije Zrnić; Meri, Ivana i Ane Roca; Jadranka, Dragutina i Mirande Ercegović; Danko, Rajke i Rose Subašić; Ilinka, Nikole i Ljubice Dobrijević; Vojko, Jandrije i Marije Dragović; Zorka, Jerke i Marije Pirija; Zdenka, Mirke i Božene Knežić; Vlade, Milivoja i Marije Belamarić; Nives, Ive i Marije Zdravke Marjin; Živko, Šime Petra i Mirjane Juraga; Jolanda, Bože i Dinke Pervan; Alem, Spase i Srećke Hinić; Siniša, Nedjeljka i Jelice Jurišić i Nebojša, Marka i Marije Miljević.

VJENČANI

Juračić Stjepan, penzion. — Madžar Marija, domać. — Burazer Ante, radnik — Knežević Jazun Stana, radnica i Knežić Gojko, služb. — Sikavica Jelica, radnica.

UMRLI

Jovanović Spiro pok. Marka, star 62 god.; Draugentz Josipa pok. Karla, stara 87 god.

OBAVIJEST

za proslavu 50-godišnjice života Obavještavaju se svi muškarci rođeni 1910. godine da se zbog proslave 50-godišnjice života, radi potrebnih informacija prijave drugu Vukičeviću (Devota) kod blive trafike Zorić.

Odbor za proslavu

ŠTA SE IZGRADILO U 1960.

Prema onome što je dosad izgrađeno protekla godina može se ubrojiti među najplodnije u poslijeratnom periodu Šibenika. Nikad toliko broj društvenih objekata nije bio dovršen kao baš u 1960. godini. Pored Gradske vijećnice i Industrijske škole gotovo potpuno su dovršeni Bački dom na Šubičevcu, skladište voća i povrća na Ražinama, zatim restoran »Dubravka« na Šubičevcu i plivački bazen u Crnici. Nadalje je potpuno dovršena putnička obala, uključivo i parkovni prostor, sve do ulaza u Dolac. S druge strane šibenske luke, gdje se vrši u krcaj i iskrcaj tereta, dovršeno je 180 metara operativne obale u Dobriki, gdje odjednom može pristati dva prekooceanska broda. Istovremeno s radovima na gradnji obale dovršavali su se radovi na gradnji kranske staze, kao i dijela obale na Rogaču.

Od objekata na području elektroenergije Šibenik je u prošloj godini dobio trafostanicu jačine od 30 Kw koja napaja strujom cijelo područje grada. Još dvije trafostanice manjeg kapaciteta izgrađene su u blizini Industrijske škole i na Rogaču. U predjelu Meteriza potpuno je dovršen glavni rezervoar kapaciteta oko 800 kubičnih metara. U većem dijelu Crnice, Varoša, Grada, Skopinca i Križa postavljena je nova kanalizacijska mreža, a u nekim djelovima grada završeni su radovi na polaganju kablova za potrebe gradske telefonske mreže. Veći radovi izvršeni su i na uređenju ulica i cesta. Na dužini od 2 kilometra asfaltirana je cesta do Bilica, dok je na području Mandaline potpuno dovršen modernizirani kolovoz na dužini od 1 kilometra. U Crnici su uređene Baze, kao i dijela obale na Rogaču.

i stepenište koje od Istarske ulice vodi prema tvrđavi Šubičevac.

Zamašni radovi učinjeni su u stambenoj izgradnji. U 1960. godini izgrađeno je 140 stanova od čega 101 u društvenom sektoru. To bi nekako izgledalo odveć malo. Ali kad se uzme u obzir da se danas u izgradnji nalazi više od 660 stanova, onda protekla godina predstavlja zaista prekretnicu u građevinskoj djelatnosti.

NOVI STROJEVI U METALURŠKO-TEHNOLOŠKOJ ŠKOLI

Metalurško-tehnoška škola u Šibeniku nabavila je strug marke »Pus 2000« domaće proizvodnje u vrijednosti od preko 4 milijuna dinara i »Brinell« aparat za ispitivanje tvrdoće koji zapada pola milijuna dinara. Nabavkom ovih strojeva stvoreni su bolji uvjeti za praktičnu nastavu. Škola namjerava nabaviti još neke nove strojeve i proširiti prostorije za radionice.

KOLSKA VAGA NA ŽELJEZNIČKOJ STANICI U RAŽINAMA

Direkcija željeznica u Zagrebu započeo je ovih dana izgradnju kolske vage na željezničkoj stanici u Ražinama. Vaga će služiti za mjerenje robe dopremjene željeznicom. Izgradnja vage stajat će 4 milijuna dinara, a građevinske radove izvest će poduzeće »Izgradnja« (MO)

DJEČJI FILMOVI U DRUŠTVENOM DOMU

Društvo inženjera i tehničara prikazivat će 2. i 3. siječnja dječje filmove za djecu svojih članova i ostalih članova Društvenog doma.

Priredbe će se održati u velikoj dvorani Društvenog doma. Početak u 16 sati. Ulaz je slobodan.

KUDA PROLAZI JADRANSKA MAGISTRALA

Da bi našu javnost upoznali kuda Jadranska magistrala prolazi područjem Šibenika, Društvo inženjera i tehničara izložit će u maloj dvorani Društvenog doma od 9. do 15. siječnja idejni projekt trase Jadranske magistrale.

Dvorana će biti otvorena od 7-12 sati, a ulaz je slobodan.

Novi objekti u 1961. godini

Da počnemo najprije sa stambenom izgradnjom. U naredne dvije godine stambeni fond Šibenika porast će za oko 1200 stanova, ili za 300 više nego li u 15 poslijeratnih godina! Kao što smo ranije spomenuli u 1961. godini više objekata sa 660 stanova bit će potpuno dovršeno. Među ovim se nalaze neboder sa 112 stanova, kao i gotovo sve zgrade koje su već do krova podignute u Kidričevoj ulici i na Šubičevcu. Od novih zgrada čiji se početak radova predviđa u novoj godini ubraja se i devetokatnica na Baldekinu, zatim petokatnica u Kidričevoj ulici, te po jedan stambeni objekt na prostoru bivše Preparandije, na Bunarima, u Težakoj ulici, u Dragi i neboder br. 3. na Baldekinu. U svim tim novozapočetim zgradama nalaziti će se oko 540 stanova.

Od društvenih objekata, koji se nalaze u gradnji predviđa se dovršenje hotela »Jadransko«, kinematografa, zgrade NO-a općine, DOZ, Komunalna banka, Dom JNA, Vinarskog podruma, tržnice u Dragi, ljetne pozornice, zgrade za osnovnu školu Baldekin i ekonomsku školu. U idućoj godini također se predviđa uređenje kupališta na Martinskoj i dovršenje operativne obale na Rogaču.

Pored proširenja vodovodne i kanalizacijske mreže, u 1961. godini će se urediti neke ulice i to Put groblja, zatim put koji od benzinske stanice vodi prema Bolnici, dvije ulice u Crnici, Zagrebačka, Mira Višića i Rade Končara. Za potrebe stanovnika Križa, Baldekinu i Mandaline izgradit će se rezervoar na Pisku kapaciteta 400 kubičnih metara, a po jedna trafostanica podići će se na Križu, Baldekinu i Šubičevcu i u Ražinama. Neke od važnijih gradskih saobraćajnica bit će osvijetljene živim ili fluorescentnim svjetlom. Među ove spadaju Ulica JNA, Rade Končara, Kidričeva, te Bratstva i jedinstva. Rekonstrukcijom električne mreže znatno će se pojačati rasvjeta u Ulici Vladimira Nazora, zatim na cijeloj dužini putničke obale i na Poljani maršala Tita.

Veliki radovi započeo će na dionici Jadranske magistrale kroz Šibenik, kao i pripremni radovi na gradnji mosta preko zaljeva i na još nekim objektima od značaja za magistralu. Između ostalih, podići će se dvije benzinske stanice, jedan servis i paviljon beogradskog »Interrekla«. Također se predviđa rekonstrukcija željezničke stanice kojom će se dobiti nova čekaoica, prtljažnica i restoran.

Uz Novu godinu NJIHOVE ŽELJE

Razgovor našeg suradnika s građanima

Još jedna godina nestala je iz našeg kalendara. Otkinuli smo je iz dnevnih briga i radošću, prigrlišmo ovu novu. S bezbroj želja, i onih izrečenih i onih koje su ostale na vršku usana. Rekli smo sebi: zaboravimo sve ono što je bilo ružno i prihvatimo ono najljepše. S takvim mislima zakoračili smo u ovu 1961. godinu.

Da bismo doznali što naši građani žele u novim danima, zamolili smo nekolicinu, onako na brzinu, na ulici, da nam u nekoliko riječi progovore o tome.

JOSO CRLJEN, prodavač novina

— Kud ste baš na mene naltjeli, rekao nam je dok je posluživao veliku grupu mušterija. — Pa eto, kad ste već tu zapišite u nekoliko crta, jer vidite ni vremena nemam, i ako želja mogu da izručim čitavu korpu. Želio bih da i u ovoj 1961. godini naši poštovani kupci pune prodavaonicu (nemojte misliti da je to samo zbog viška), da ih što bolje i uslužnije podvorim, da budu zadovoljni i da se opet vrate. Onda, da mi djeca budu dobro i da dobro uče, a mene da posluži zdravlje pa da s njima dočekam jednu Novu godinu kao s odraslim ljudima. Što se grada tiče, želja mi je da se već jednom dovrši gradsko kupatilo.

GOJANOVIĆ RAKIĆ DIN-KO, trgovački pomoćnik

— Kao mlad čovjek zaželio bih prije svega da mi mladi u idućoj godini dobijemo kutak gdje bismo mogli da zaplešemo, da se u pristojnim prostorijama okupimo, da se upoznamo. Budući da u ovoj godini za izvjesno vrijeme napuštam grad (znate odlazim u Armiju, želja mi je da i tamo nađem dobro društvo. Inače, kolegama koji ostaju u prodavaonici želim dosta posla i uspjeha u radu. Neke lične želje volio bih da ostanu još u vijek u mom srcu. Znaate...

SKORIĆ ANTE, pismonoša

Zaustavili smo ga na ulici s hrpom pisama i čestitki. I s penzijama, koje su pred Novu godinu malo uranile. Iako se je žurio, ipak nam je dao kratku izjavu.

— Prije svega da u idućoj godini bude manje gnjavaže zbog jedne stvari koja se svakako može izbjeći. Želio bih, naime, da adrese budu pravilno ispisane i potpune, a ne, kao što se više puta zna dogoditi, tek natuknute, te tako da moraš pola grada obići, dok nađeš osobu kojoj trebaš pošiljku izručiti. Sebi lično, da me zdravlje posluži, da mi noga ne otkazu, pa da svoje dragie poznanike što bolje zadovoljim. Našim građanima da donosim samo dobre vijesti. A sad doviđenja i neka vam je sretna...

TOMISLAV DEAN, službenik

— Neka u idućoj 1961. godi-

ni dođe do organizacionog središta kadrovskih službi.

Neka se ostvari davna i još uvijek aktualna želja građana Baldekinu — uređenje ovog predjela.

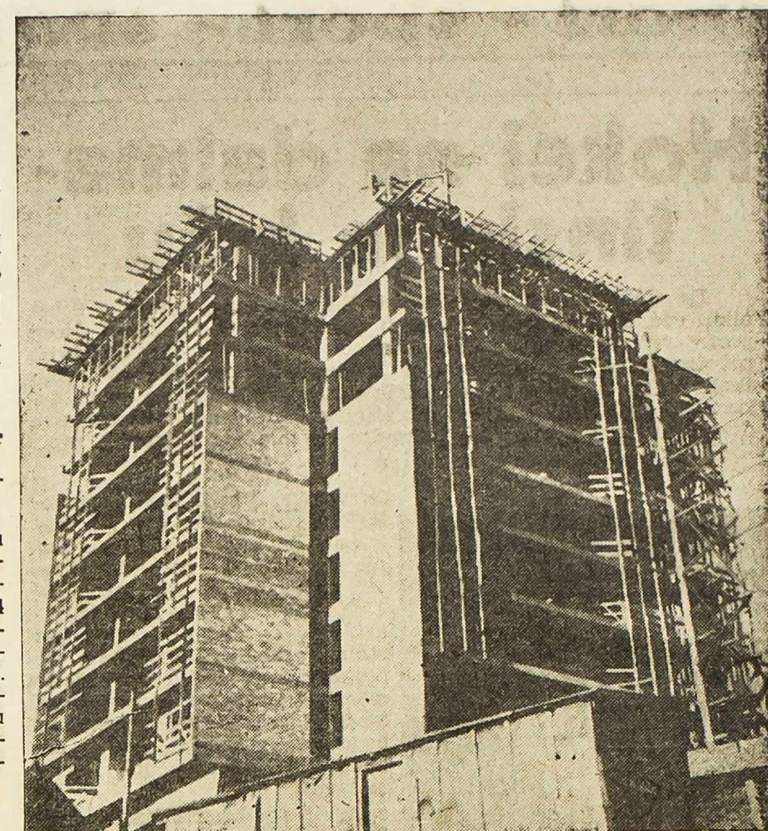
Neka se u našem gradu malo više osjeti čistoća!

VELIMIR ZANZE, nastavnik

— Želja ima mnogo. Ima ih koje bi vas mogle zainteresirati a i onih koje ne bi. Možda ću zato neke ostaviti, zaključane u svijesti i reći vam ih u 1962. godini. A sada kad smo pred ovom neka bude: Što više zabave, kulturne i pristojne, što više novih građevina, što više stanova. U školi da učenici uče, da budu još bolji, da škola učenika u privredi dobije mjesto koje i zaslužuje. Sebi lično... — to ću vam reći u prvom danu Nove godine.

MILENKA BURAZER, učelnica

— Eh želje, želje. Koliko toga želim i sebi i drugima. Ima ih, vjerujte, do neba. No sada treba, zar ne, da ih rečem sa-mo nekolicini. Pa dobro, evo ih: da u školi ne bude »jedinica«, da svi daci shvate još ozbiljnije nastavu. A sebi da na kraju školske godine prođem s ocjenom... e, to vam neću reći. Samo toliko — ne bih željela da se provučem kroz »iglene uši«... A u gradu da bude više zabave, da mladost osjeti da je mlada, i da živi u vremenu velikog doba moje zemlje. D.B.

Izgradnja prvog šibenskog nebodera na Baldekinu napreduje. Iz kamenite klisure izrasta kolos koji će u budućnosti s još nekoliko sličnih objekata predstavljati moderni stambeni blok, možda jedan od najsuvremenijih u Dalmaciji. (J. Č.)

Dan dječje radosti svečano će se proslaviti

Općinski odbor društva »Naša djeca« pripremio je ove godine program za svečanu proslavu Dana dječje radosti. Početak svečanosti bit će obilježen prigodnim priredbama u blokovskim organizacijama društva »Naša djeca«, zatim u predškolskim ustanovama i osnovnim školama. Od 31. XII do 2. I omladinska scena Kazališta mladih organizirat će po jednu predstavu »Snjeguljica i 7 patuljaka«. Predviđa se tako-

der davanje non-stop dječjih i crtanih filmova u kinu »Sloboda«. Društvo »Naša djeca« će uz pomoć privrednih organizacija Šibenika u gradskom parku organizirati »Park Djeda Mraza«, za što se već vrše opsežne pripreme. Svečano otvorenje parka, uz doček Djeda Mraza, izvršit će se u subotu poslije podne, nešto prije 16 sati. Predviđa se da će u raznim priredbama sudjelovati više stotina šibenske djece.

Pisma uredništvu

Zar mora biti tako?

Sudeći po onome što smo već godinama prisiljeni gledati i slušati, čini se da se u našem lijepom mjestu definitivno afirmirao jedan poseban, nadasve »urbanistički« izin i »ideja«, jedan poseban novum i osobito originalan doprinos suvremenom urbanizmu, a naime, da je »najstroži centar« grada rezerviran za sve moguće (i još više: nemoguće) šatre, ringlšpile i druga (ama baš) »svjetska« čuda, tj. za primitivno-provincijalna čudesa. I to, akoli ne u samom geometrijskom središtu »najstrožeg centra« (na Poljani), a ono onda svakako u što neposrednijoj blizini tog centra...

Ukratko, riječ je o najnovijim šatrama, čadorima, vagonima i ringlšpilima i ostalim, eminentno i prvenstveno gradskim, (a možda čak — tko to zna! i velegradskim) raznodama i odmorima što su ovih dana ponovno »etablirani« na terenu i prostoru još uvijek buduće centralne gradske tržnice. I tu je nemoguće išta učiniti, budući da je to tako, božemoj, »urbanistički« regulirano valjda po urbanističkom planu i rasporedu... Isto tako mora biti (i tako je!) da svaki cirkus prati drekava i zaglušujuća buka, božemoj, muzika. I — šta onda? Urbanistički plan je stvar koliko osnovna toliko i načelna i ne ćemo ga, valjda, sad ići kvariti i izivotipirati: ringlšpili imaju svoju

tačno određenu lokaciju — i go-tovo! A drugo — ringlšpil bez muzike ne može biti, dakle: nek muzika i dreči, i skriči i halaburci koliko god može, — lipo i kulturno: tuta forca! E, pa šta onda? Akoli ništa drugo, može se, (trebalo bi da naši organi prema svojim sugrađanima (čiji su organi!), a koji su, tj. sugrađani, protiv svake svoje volje 24 sata dnevno, svjedoci — i, što je još gore, slušači tog urbanističkog cirkusa, akoli ništa drugo, trebalo bi prema svojim sugrađanima imati i pokazati toliko obzira te se pobrinuti o ovome: ako ringlšpil već mora odrešetati stotinjak ploča dnevno, nek onda barem ne zatrešti po dvadeset-trideset ili četrdeset-pedeset puta Mustafu ili Marinu, i to redom jednu za drugom, jer bilo bi previše i pet, a kamoli pedeset puta!!

Eto toliko. I tako, duže uredniče, završavam svoju diskusiju kojom sam, po mom ličnom mišljenju, dopunio mišljenje barem polovine stanovnika našeg Plišca. S-n

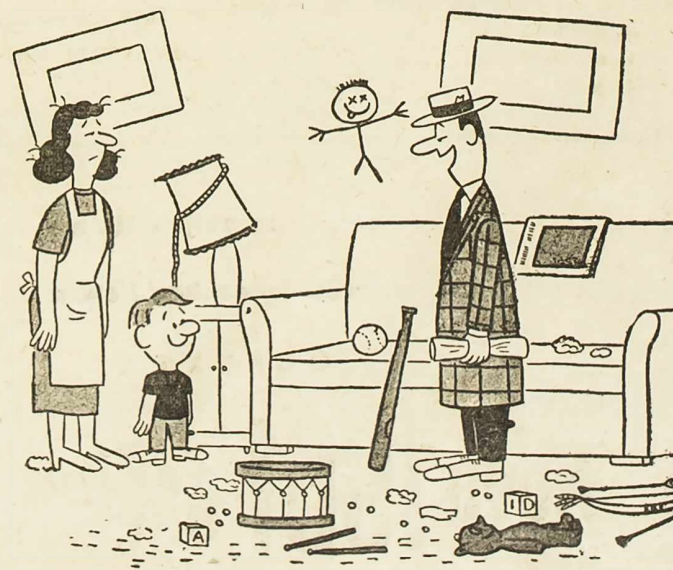
MALI OGLASNIK

Financijski knjigovođa (drugarica) sa potpunom srednjom školom i 10 godina prakse traži zaposlenje za 1. veljače 1961.

Ponude slati na redakciju lista.

Sirani humor

SUVIŠNO PITANJE

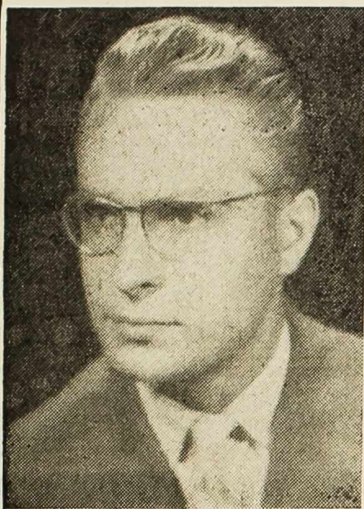

Da li je moj sin danas bio dobar?

sport - sport - sport - sport - sport - sport - sport - sport

Hokej na dalma-
tinskom kršu

Dr Zarko Danilović, liječnik Zdravstvenog centra u Šibeniku već desetak dana boravi u drniškoj općini i cijepi djecu protiv velikih boginja. Kao ječam od osnivača i dugogodišnjih prvotimaca AHK »Mladost« iz Zagreba ne propusti ni jednu školu a da njene dake ne oduševljava za hokej na travi. Iskoristili smo priliku i u tišini sobe za dežurnog liječnika u drniškom Domu narodnog zdravlja sa mladim doktorom započeli razgovor.

dr. Zarko Danilović

Druže doktore, došli ste na područje drniške općine da cijepite omladinu protiv zaraznih bolesti, ali mi smo svjedoci da ih vi želite inficirati jednim ovjđe nepoznatim bacilom, bacilom hokeja na travi. Kako to?

— U svom dosadašnjem radu na srednjim školama imao sam prilike vidjeti velik interes daka za sve sportske grane kojim su se mogli baviti. Kad sam na pojedinim školama omogućio igranje hokeja na travi nabavljanjem rekvizita, odaziv je uvijek bio preko očekivanja. Mislim da se ni djeca ovdje u drniškoj i šibenskoj općini, ne razlikuju od svojih vršnjaka sa kojima sam do sada radio. Kako su rekviziti kod saveza za hokej na travi Hrvatske osigurani i uskoro će biti predani školama, nadam se da i ovaj put uspjeh neće izostati, tim više što su nastavnici tjelesnog odgoja spremni da podrže uvođenje ove sportske grane u svoje škole.

Da li je hokej na travi kompliciran, rekviziti skupi, a naši tereni neprikladni?

— Hokej na travi je visoko tehnička igra i treba dugo vremena da bi se ovladalo svim tehničkim pojedinostima, međutim, ako se počinje kontroliranim radom kod mladića od 14. do 15. godine, s kojima će se sada raditi u školama, onda uspjeh ne može izostati. Rekviziti su prilično skupi, ali zahvaljujući brizi, kako Saveza za hokej na travi

Hrvatske, tako i saveza za hokej na travi Jugoslavije, rekviziti su za početak osigurani. Igrališta su isto tako velik problem, jer njihovu veličinu (91x55) nije lako izgraditi (za razliku od igrališta malog rukometa, košarke i odbojke), ali situacija za početak nije tako loša, jer u Drnišu se može koristiti već postojeće nogometno igralište, dok u Šibeniku to pitanje još treba rješavati.

Da li ste razmišljali o načinu kako da demonstrirate hokej na travi pred onima koji ga žele igrati, a nisu ga ni vidjeli?

— Ponekad je utakmica dviju kvalitetnih momčadi najbolji način da se nova sredina upozna sa svim ljepotama koje taj sport pruža. Za sada, s obzirom na materijalne mogućnosti, to je nemoguće izvesti, jer igrališta nisu pripremljena i nema posebnih hokejskih golova (izrađa hokejskih golova stoji 70-80.000 dinara), prema tome prvi novac, koji za sada još nepostojee organizacije, nabave utrošit će se za izgradnju golova i svu ostalu opremu. Kako će se kroz to vrijeme već održavati treninzi sa momčadima, možda će se odmah igrači pojaviti pred svojom publikom na nekom turniru na koji bi bile pozvane i neke kvalitetne momčadi, najvjerojatnije iz Zagreba koji je zapravo i centar hokeja na travi u Jugoslaviji.

Što vi predlažete mjerodavnim sportskim forumima u šibenskom kotaru?

— Za napredak ove sportske grane svakako je potrebno osnivanje podsaveza koji bi za početak imao u svojem sastavu 3 osnovne organizacije (kluba): 2 u Šibeniku i 1 u Drnišu. Kada se ti klubovi potpuno osamostale, onda bi se moglo krenuti na dalje osnivanje novih klubova, ali to je već dalja perspektiva. Pomoć koju bi ovakvo organizirani podsavez trebao primati bila bi minimalna, dok bi rezultati bili obuhvaćanje mnogih mladića u organizirana sportska društva i omogućavanje većeg broja treninga i utakmica pod stručnim vodstvom. Ta nova mogućnost koja bi se pružila u ovim krajevima gdje omladina nije zasićena sportom, mislim, da je svakako potrebna. (c)

Obavijest

korisnicima povlastice za godišnji odmor

Da bi se do konačne odluke o reformi putničke tarife omogućilo korišćenje povlastice za godišnji odmor u 1961. godini, izvještavaju se korisnici povlastice da za sada važe postojeći propisi putničke tarife s tim da se legitimacije K-15 mogu trebovati samo za lica koja će koristiti ili započeti korišćenje godišnjeg odmora najkasnije do 31. januara 1961. god. U zaglavlju legitimacije obavezno se ima upisati klauzula »Važi samo do 31. januara 1961. god.«

Tako izdata legitimacija važi u povratku samo onda, ako je putovanje u polasku počelo direktnom kartom najkasnije do 31. januara 1961. godine.

SVIM OMLADINSKIM ORGANIZACIJAMA ŠIBENSKE OPĆINE, MNOGO USPJEHA U RADU U 1961. GODINI
ŽELI OMLADINA TLM »BORIS KIDRIČ«.

Perspektive šibenskog sporta

Naša redakcija provela je razgovor s članovima uprave naših sportskih društava, o uspjesima i slabostima u 1960. kao i o zadacima u Novoj 1961. godini. Razgovarali smo s tehničkim referentom plivačkog kluba »Šibenik«, Antom Baicom, tajnikom veslačkog kluba »Krka« i članom sekretarijata Veslačkog saveza Jugoslavije Mariom Lušićem, trenerom STK »Šibenik« Antom Validžićem, tajnikom kuglačkog kluba »Šubičevac« Jurjom Aralicom i tajnikom NK »Šibenik« Mirom Karadžolom. Oni su se vrlo rado odazvali našoj molbi i evo što kažu.

Ante Baica: Previše sredstava za nogomet

Plivački klub »Šibenik« za vršava ovu godinu s nekoliko značajnih uspjeha. Plivački bazen u Crnici, iako još u gradnji, napunjen je vodom na Dan u stanka naroda Hrvatske. Ovaj sportski kolektiv iako još nedovoljno zreo, preuzeo je organizaciju prvenstva Hrvatske u plivanju za ovu godinu.

Jedan od najvažnijih problema je pomanjkanje stručnih trenera. Ove godine kao trener radio je Mišo Knežić, čijim dobrovoljnim zalaganjem možemo zahvaliti na postignutim uspjesima, a osobito u organizaciji takmičenja osnovnih škola. Drugi problem predstavljaju financijska sredstva. »Fond za standard« u privrednim organizacijama u svom dijelu dotacija predvidio je razumnju raspodjelu pomoći sportskim organizacijama. Ali se onda u vidu »pozajmice« i sličnim izgovorima utrošilo 95 posto za no-

gometni klub »Šibenik«. Tako smo za 1960. godinu dobili iz ovog fonda samo 100.000 dinara. Klub će za početak nove plivačke sezone izgraditi 10-metarsku skakaonicu i pobrinuti se, da se riješi opskrba bazena vodom. Pored ostvarenja da se čitavo područje bazena pretvori u sportski centar, u posljednje vrijeme izvršene su i neke pripreme, koje bi mogle omogućiti, da Šibenik dobije i zimski bazen. Naime, Tvornica elektroda i ferolegura ima velike količine kalorija u vidu grotenog i generatorskog plina, koji se može iskoristiti za zagrijavanje vode. Zato je kod uprave Tvornice, ustanova »Rivijera« zatražila, da se izvrši prijenos skladišta 9, koji je idealan za gradnju zimskog bazena. Za tu kombinaciju je još zainteresiran Zavod za socijalno osiguranje, jer će se tu smjestiti i kupatilo.

Miro Karadžole: Optimizam

Deseto mjesto, koje smo u jesenskom dijelu takmičenja postigli, predstavlja zaista neugodno iznenađenje. Ta ne baš pohvalna činjenica, opravdano je kod naših simpatizera i prijatelja kluba izazvala velike i žučljive diskusije.

Nema sumnje da su bili rijetki oni, koji su pred početak prvenstva u svojim prognozama predviđali ovako loš plasman našega kluba tim više, što smo u toku samih priprema, kroz prijateljske susrete postigli tako dobre rezultate, da smo opravdano očekivali daleko bolji plasman.

Tokom jesenskog dijela takmičenja imali smo nekoliko povrijeđenih igrača i to baš onda, kada su bili zaista u dobroj formi. Povrede Sanguina, Tambaćića i Iljadice ozbiljno su protijedile redove momčadi. Ovaj potonji je do konca prvog dijela prvenstva, silom prilika, stalno nastupao, iako mu povreda nije bila potpuno izliječena.

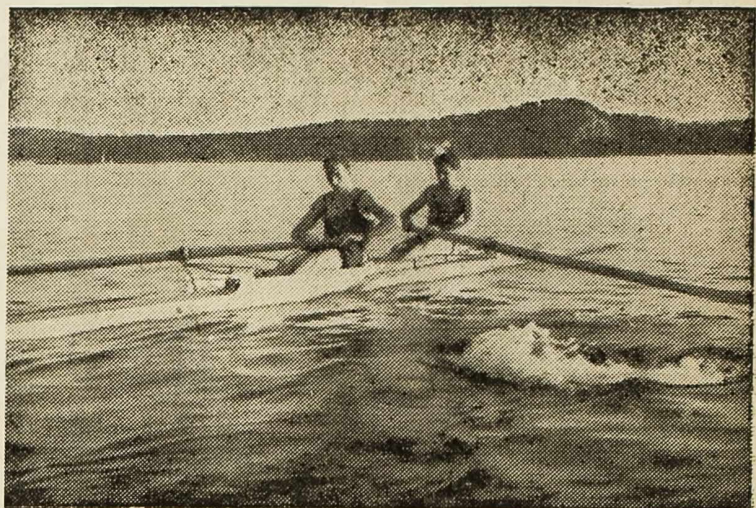
Uprava je kaznila Ninčevića, koji je zbog toga bio neko vrijeme lišen nastupa. Viši forumi su kaznili Zambatu i u dva navrata Bašića. Sve je to bio ozbiljan handicap za nas i logične posljedice nisu izostale.

Našli smo se u teškoj situaciji i trebalo je naći zamjene ovim igračima. Poseglo se za mladim igračima, koji su bili bez dovoljnog iskustva, ali su ipak po svom talentu i vrijednosti dosta dobro zamijenili svoje drugove. Ovaj nužan potez ustvari je predstavljao smjenu generacije, koja je u minimalnoj mjeri bila bolna, jer su neki od tih igrača već ranije odigrali dosta prvenstvenih utakmica.

U ovoj mladoj garnituri poslije duže vremena pojavio se i Šupe, neosporni nogometni talent. Bolest psihičke naravi, koja se nije sistematski i temeljito liječila, učinila je da Šupe nije bio uziman u sastav momčadi. Istina je da on još ne pruža ono što se

»ŠIBENSKI LIST«
organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik
Uredništvo: Šibenik — Ulica Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62
Direktor: Marko Jurković
Glavni i odgovorni urednik: NIKOLA BEGO
Uređuje redakcijski kolegij
Tekući račun: Komunalna banka Šibenik broj 435-70-1-7
Rukopisi se ne vraćaju
Pretpлата za tri mjeseca 130, za pola godine 280, a jednu godinu 520 Din
Tisak: »Štampa« - Šibenik

Mario Lušić: Očekujemo pomoć u gradnji doma

Dvojac bez kormilara

Najstariji sportski klub u gradnji u Rimu. Ova ekipa, iako du »Krka«, koji svake godine, hendikepirana poranglisti bila je uz razne naslove državnog i republičkog prvaka, u internacionalnim susretima daje niz mladih, borbenih i vrhunskih veslača. Ove godine klub je imao nekoliko značajnih pobjeda. Mi smo dokazali da smo sposobni organizirati jedno veliko veslačko takmičenje, kao što je to bilo prvenstvo Hrvatske, na kojem je nastupilo preko 450 veslača.

Šibenčani su imali još jednom priliku da vide gotovo u svim nastupima svoje ekipe, kako prve prolaze kroz cilj. »Krka« je osvojila ekipno prvenstvo NRH, pobjeđivši u kategoriji četverca sa kormilarom, u dvojcu sa kormilarom i u osmercu za seniore.

I ove olimpijske godine dali smo državnoj reprezentaciji jednu ekipu koja je našu zemlju zastupala na XVII olimpijskim igrama u Rimu.

Ante Validžić: U znaku jubileja

Ovaj skromni kolektiv, koji je prošao kroz velika iskušenja, izrastao je danas u jedan solidan klub, koji je svojim uspjesima ne samo zadužio svoje članove, nego i ostale građane Šibenika. Malo je sportskih organizacija u gradu koje se mogu pohvaliti da su šibenskoj publici pružili gledati renomirane sportaše iz Švedske, Engleske, Japana, Poljske, Italije, kao i plejadu jugoslavenskih igrača. Sve to je organizirao STK »Šibenik«.

Već u veljači 1961. godine građani će moći gledati borbe najboljih jugoslavenskih igrača na turniru kandidata za izbor državne reprezentacije.

Jure Aralica: Više razumijevanja ubuduće

Posljednje dvije godine kuglaški sport u Šibeniku, koji je dotle imao izvanrednih uspjeha i u jugoslavenskim okvirima, u izvjesnom pogledu znatno je stagnirao. To se ima pripisati činjenici što je narodni sistem igre, koji je ranije dominirao, zamjenjen novim, tj. međunarodnim sistemom.

Za uspjehe u kuglanju po međunarodnom sistemu treba mnogo više i sistematskije trenirati nego je to ranije bilo potrebno — a za takav trening stari kuglači ne samo da nisu imali potrebne navike, nego ni dovoljno materijalnih sredstava.

Situacija se u posljednje vrijeme, međutim, vidno poboljšava.

Uz formiranje kuglačkog podsaveza u Šibeniku i uz postojanje vrlo dobre trostazne kuglane na Šubičevcu, uočava se pojava skorašnju izgradnju još jedne većeg broja, novih, mladih i talentiranih kuglaša iz radnih kolektiva.

Zahvaljujući tome danas možemo gotovo svakodnevno vidjeti na kuglani 2-3 ekipe od 14-15 sportskih stremljenja namijenjenih mladim ljudima, snabdjevenih potrebnim rekvizitima (pa-

(Razgovor vodio D. Korda)

N A T J E Č A J

za popunjavanje slijedećih radnih mjesta

1. Jednog administrativnog službenika sa srednjom ili nižom stručnom spremom i praksom od 3 godine;
2. Jednu babicu sa završenom babičkom školom;
3. Jednog farmaceutskog pomoćnika (laboranta) sa trogodišnjom praksom na odgovarajućem položaju, koji bi bio u stanju da samostalno vodi depo lijekova i rad u laboratoriju.

Ponude s općom biografijom primat će se do 15. I 1961.

NARODNI ODBOR OPĆINE DRNIŠ

Svim radnim kolektivima i radnom narodu drniške općine

čestita

NOVU 1961. GODINU

NARODNI ODBOR OPĆINE KISTANJE

Svim radnim kolektivima i narodu kistanjske općine

ž e l i

uspješnu 1961. GODINU

ZDRAVSTVENI CENTAR ŠIBENIK

Radnim kolektivima i ustanovama, te svim građanima socijalističke Jugoslavije

Ž E L I

mного uspjeha u Novoj

1961. GODINI

Električno poduzeće Šibenik

Svim građanima socijalističke Jugoslavije, privrednim organizacijama i ustanovama

ž e l i

U S P J E Š N U 1961. godinu

Općinski odbor SSRN i općinski komitet
SK Šibenik

Svojim članovima, radnim kolektivima
i cijelom radnom narodu šibenske općine

Ž E L E

u Novoj 1961. godini

mного uspjeha u socijalističkoj izgradnji
zemlje

Kotarski odbor SSRN i kotarski komitet
SK Šibenik

Svojim članovima, radnim kolektivima
i radnom narodu šibenskog kotara

Ž E L E

u Novoj 1961. godini

daljnje uspjeha u socijalističkoj izgradnji
zemlje

NARODNI ODBOR OPĆINE KNIN

Svim radnim kolektivima i radnom narodu kninske
općine
ž e l i

mного uspjeha u Novoj 1961. godini

DALMATINSKA PLOVIDBA ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i narodu šibenskog kotara

ž e l i

MNOGO USPJEHA U NOVOJ 1961. GOD.

Ribarski kombinat »KORNAT« Šibenik

Svim radnim ljudima
kotara Šibenik

č e s t i t a

Novu 1961. godinu

Uprava za javnu čistoću »ČISTOĆA« Šibenik

Svim radnim ljudima Šibenika

ž e l i

Sretnu Novu godinu

ZADRUŽNI SAVEZ KOTARA ŠIBENIK

Svim zadružnim organizacijama i cijelom radnom narodu kotara

č e s t i t a

NOVU 1961. GODINU

STOVARIŠTE GRADE »ŠIPAD« ŠIBENIK

Radnim kolektivima i građanima naše zemlje

ž e l i

mного uspjeha u 1961. godini

RUDNICI MRKOG UGLJA SIVERIĆ

Svim radnim kolektivima i građanima naše zemlje č e s t i t a j u

NOVU 1961. GODINU

»SABIRAČ« ŠIBENIK

PODUZEĆE ZA PROMET OTPACIMA
I SORTIRNICA OBOJENIH METALA

Radnim kolektivima i narodu kotara Šibenik

č e s t i t a

Novu 1961. god.

GRAĐEVNO PODUZEĆE »UDARNIK« DRNIŠ

Radnim kolektivima i narodu šibenskog kotara

ž
e
l
i

U S P J E Š N U
1961. G O D I N U

Transportno poduzeće »JADRAN« Šibenik

Svim radnim ljudima šibenskog kotara

ž e l i

MNOGO USPJEHA U
NOVOJ 1961. GODINI

KOTARSKO SINDIKALNO VIJEĆE ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i sindikalnim organizacijama

ž e l i

uspješnu 1961. godinu

OPĆINSKO SINDIKALNO VIJEĆE ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i sindikalnim organizacijama

ž e l i

USPJEŠNU 1961. GODINU

TRGOVAČKO PODUZEĆE »PREHRANA« ŠIBENIK

Narodu šibenskog kotara i poslovnim prijateljima

č e s t i t a

NOVU 1961. GODINU

VETERINARSKA STANICA ŠIBENIK

Svim radnim ljudima šibenskog kotara

č e s t i t a

NOVU 1961. GODINU

GRADSKA KLAONICA ŠIBENIK

Svim radnim ljudima Šibenika

ž e l i

MNOGO USPJEHA
U NOVOJ GODINI

1961.

Obrtno poduzeće »DANE RONČEVIĆ« ŠIBENIK

Svojim poslovnim prijateljima i radnim ljudima šibenskog kotara

č e s t i t a

Novu 1961. god.

TVORNICA LAKIH METALA „BORIS KIDRIČ“ ŠIBENIK

Svim radnim
kolektivima i
građanima
socijalističke
Jugoslavije, želi

*u novoj godini daljnje uspjehe
u jačanju privredne moći zemlje*

**„RIVIJERA“
ŠIBENIK**

Radnim kolektivima
i cijelom narodu
šibenskog
kotara
čestita

novu 1961. godinu

Vodovod i kanalizacija Šibenik

Radnim kolektivima i
narodu šibenskog
kotara, želi

uspješnu 1961. god.

Komun. ustanova „Rivijera“ Šibenik

Radnom narodu šibenskog
kotara i poslovnim prijate-
ljima želi **MNOGO USPJEHA**
U RADU U

NOVOJ 1961. GODINI

PODUZEĆE LUKA I SKLADIŠTA ŠIBENIK

Svim radnim
kolektivima
i građanima
socijalističke
Jugoslavije

**uspješnu
1961.
godinu**

ž e l i

Radnim
kolektivima i
narodu
šibenskog kotara
čestita

NOVU 1961. GODINU

Poduzeće za preradu ribe
»DALMACIJA«
Šibenik

NARODNI ODBOR OPĆINE ŠIBENIK

Svim privrednim organizacijama,
ustanovama i nadležnostima,
te radnom narodu šibenske
općine

ž e l i

uspješnu 1961. godinu

„TRANSJUG“ MEĐUNARODNO OTPREMNIŠTVO ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i građani-
ma socijalističke Jugoslavije

ž e l i

uspješnu 1961. godinu

AUTOTRANSPORTNO PODUZEĆE ŠIBENIK

Radnim kolektivima
i ustanovama,
te građanima naše
zamlje

č e s t i t a

NOVU
1961. GOD.

PRODUKTIVNA ZADRUGA DRVODJELSKA ŠIBENIK

SVIM RADNIM LJUDIMA KOTARA ŠIBENIK

č e s t i t a

Novu 1961. godinu

PODUZEĆE ZA IZRADU I PRODAJU ODJEVNIH PREDMETA „REVIJA“ ŠIBENIK

Svojim potrošačima i poslovnim pri-
jateljima

č e s t i t a

Novu 1961. godinu

GRAĐEVNO PODUZEĆE „RAD“ ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i građanima šibenskog
kotara

ž e l i

SRETNU 1961. GODINU

TRGOVAČKO PODUZEĆE „K O N Z U M“ ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima i narodu šibenskog kotara

č e s t i t a **NOVU 1961. GODINU**

TRGOVINSKA K O M O R A KOTARA ŠIBENIK

Svim privrednim organizacijama i radnom narodu šiben-
skog kotara

č e s t i t a

Novu 1961. godinu

TRGOVAČKO PODUZEĆE „TEHNOMATERIJAL“

Svojim poslovnim prijateljima i narodu kotara Šibenik

ČESTITA **NOVU 1961. GODINU**

„KAMENAR“ KOMUNALNO PODUZEĆE ŠIBENIK

Radnim kolektivima

i cijelom narodu kotara Šibenik

ž e l i

mного uspjeha u novoj 1961. god.

TRGOVAČKO PODUZEĆE „GRADSKI MAGAZIN“ ŠIBENIK

Poslovnim prijateljima i radnom
narodu šibenskog kotara

ž e l i

uspješnu **1961. godinu**

Kinopoduzeće Šibenik

Svojim posjetiocima
i radnom narodu
Šibenika

č e s t i t a

NOVU 1961. GODINU

SOBOSLIKARSKA ZADRUGA „NAPRIJED“ ŠIBENIK

Svim radnim ljudima
kotara Šibenik

č e s t i t a

Novu 1961. god.

TRGOVAČKO PODUZEĆE „S L O G A“ ŠIBENIK

Svim radnim ljudima
kotara Šibenik

ČESTITA

**Novu 1961.
GODINU**

Kotarski zavod za socijalno osi- guranje Šibenik

Svim poduzećima,
ustanovama
i nadležnima, te
radnim ljudima
šibenskog kotara
ž e l i

MNOGO u Novoj 1961.
USPJEHA g o d i n i

TVORNICA GLINICE I ALUMINIJA LOZOVAC

Svim radnim kolektivima i građanima socijalističke Ju-
goslavije

ž e l i

u Novoj 1961. godini daljnje
uspjehe u jačanju
privredne moći zemlje

GRADEVNO PODUZEĆE „Izgradnja“ ŠIBENIK

Svim radnim kolektivima
i građanima naše zemlje

Ž E L I

U NOVOJ mnogo uspjeha u
1961. GODINI socijalističkoj
izgradnji zemlje

RADNI KOLEKTIV

BOKSITNIH RUDNIKA U DRNIŠU

Svim radnim kolektivima
i građanima socijalističke
Jugoslavije

ž e l i

DALJNJE USPJEHE
U NOVOJ 1961. GODINI

ZADRUŽNA BANKA I ŠTEDIONICA ŠIBENIK

Svim zadrugnim
organizacijama i
radnom narodu
kotara Šibenik

Ž E L I
USPJEŠNU **1961.** GODINU

TRGOVAČKO PODUZEĆE „K O R N A T“ ŠIBENIK

Svim radnim ljudima kotara Šibenik i
poslovnim prijateljima
č e s t i t a

NOVU 1961. GODINU

„SLOBODNA PLOVIDBA“ ŠIBENIK

Vrši prijevoz suhih tereta
za sve luke i kontinente

Svojim klijentima i radnim lju-
dima naše zemlje

Č E S T I T A

NOVU 1961. GODINU

NARODNI ODBOR KOTARA Šibenik

Svim privrednim organizacijama,
ustanovama,
nadležtvima,
te radnom narodu kotara Šibenik

ž e l i

u novoj 1961. godini

**mного uspjeha u socijalističkoj
izgradnji zemlje**

**KOMUNALNA BANKA
ŠIBENIK**

Svojim komitentima i
cijelom narodu šibenskog
kotara

ž e l i

mного uspjeha **1961.** godini
U NOVOJ

**Tvornica tekstila i užarije „JADRANKA“
ŠIBENIK**

Proizvodi i prodaje sirovo platno i užariju odlične kvalitete uz
solidne cijene.

Svim građanima socijalističke Jugoslavije

č e s t i t a

NOVU 1961. GODINU

Svim radnim kolektivima i
građanima naše zemlje čestita
i želi mnogo uspjeha u

1961. GODINI

Radni kolektiv

**Tvornice elektroda i ferolegura
Šibenik**

**Ugostiteljsko poduzeće
„RIJEKA“ ŠIBENIK**

Svojim mušterijama i gra-
đanima šibenske općine

č E S T I T A

**NOVU
GODINU**

**Obrtničko nabavno-pro-
dajna zadruga ŠIBENIK**

Svojim mušterijama
i radnim ljudima
šibenskog kotara

č E S T I T A

**NOVU 1961.
GODINU**

**»MESOPROMET«
ŠIBENIK**

Svojim poslovnim prijateljima i radnom narodu kotara Šibenik

ž e l i uspješnu **1961.** godinu

**Ugostiteljsko poduzeće
„JADRIJA“ ŠIBENIK**

Svojim mušterijama i nara-
du šibenskog kotara

č E S T I T A

**NOVU
GODINU**

**Prodavaonica pokućstva „LESNINA“
Ljubljana - Šibenik**

Svojim mušterijama i gra-
đanima kotara Šibenik

č E S T I T A

Novu godinu

**Brijačko - frizerska zadruga
Šibenik**

Svojim mušterijama i radnim
ljudima Šibenika

č e s t i t a

Novu godinu

**Prodavaonica pokućstva „Napredak“
Novi Sad - Šibenik**

Svim mušterijama i rad-
nom narodu kotara Šibenik

č E S T I T A

NOVU 1961. GODINU